

09.12.2024

Kokousaika 09.12.2024 16:00 - 18:22

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Laisaari, Johanna	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Huff, Shawn	
Lindgren, Minna	
Pajula, Matias	
Raatikainen, Mika	esteellinen: 789 §
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	
Kolehmainen, Laura	varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
	läsnä: 780 - 796 §, poistui 18:15
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	läsnä: 780 - 792 §, osa 793 §, poistui 17:16
Jalovaara, Ville	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Ujula, Jukka-Pekka	kansliapäällikkö
Ahonen, Juha	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
	esteellinen: 788 §
Jolkkonen, Juha	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

09.12.2024

Korhonen, Harri	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Kühn, Markus	strategiajohtaja
	läsnä: 780 - 793 §, osa 794 §, poistui 18:12
Näkki, Tarja	vs. henkilöstöjohtaja
Remes, Kirsi	hallintojohtaja
	läsnä: 780 - 792 §, osa 793 §, poistui 17:46
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	esteellinen: 787 §, läsnä: 780 - 786 §, 789 - 793 §, osa 794 §, poistui 18:11
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Peltonen, Antti	hallintomenettelypäällikkö
Lindén, Timo	kaupunginsihteeri
Nelskylä, Maria	kaupunginsihteeri
	läsnä: 780 - 792 §, osa 793 §, poistui 16:58
Rämö, Suvi	kaupunginsihteeri
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Lawrence, Sanna	hallintoasiantuntija
Pakarinen, Rosa	hallintosuunnittelija
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, kaupunkiympäristön toimiala asiantuntija
	läsnä: 793 §, saapui 16:36, poistui 17:55
Puheenjohtaja	
Juhana Vartiainen	pormestari 780 - 800 §
Esittelijät	
Juhana Vartiainen	pormestari 780 §
Kirsi Remes	hallintojohtaja 781 §, 785 - 786 §
Jukka-Pekka Ujula	kansliapäällikkö 782 - 784 §, 787- 800 §

Pöytäkirjanpitäjä

09.12.2024

Sanna Lawrence

hallintoasiantuntija
780 - 800 §

09.12.2024

§	Asia	
780	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
781	Asia/2	V 22.1.2025, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen valinta
782	Asia/3	V 22.1.2025, Malmin koulukampuksen asemakaavan muutos nro 12917 (sis. liikennesuunnitelman)
783	Asia/4	V 22.1.2025, Maunulan ala-asteen ja Månsas lågstadieskolan perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma
784	Asia/5	V 22.1.2025, Valtuutettu Katri Penttisen aloite kaavoitusperiaatteista päättämisestä kaupunginvaltuustossa
785	Asia/6	Liikenneliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta
786	Asia/7	Nimistötoimikunnan jäsenen valinta
786	Asia/7	Val av medlem i namnkommittén
787	Asia/8	Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen erälle asuntotuotannon hankkeille
788	Asia/9	Kiinteistö Oy Kaapelitalon taloudellisen aseman selkeyttäminen ja omistajastrategian päivittäminen
789	Asia/10	Kaupunginhallituksen myöntämät yleisavustukset vuodelle 2025
790	Asia/11	Kaupunginhallituksen myöntämät asukasosallisuuden avustukset vuodelle 2025
791	Asia/12	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetusjohtajan virkaan ottaminen
792	Asia/13	Liikennehankkeiden käsittelyohjeet
793	Asia/14	Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma
794	Asia/15	Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman osat 1, 3 ja 4
795	Asia/16	Hakemus Uudenmaan ELY:lle Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen perustamiseksi
796	Asia/17	Kiinteistöjen ostaminen Senaatti-kiinteistöiltä (Viikinkaari 2a ja 2b, Viikki)
797	Asia/18	Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi merkittävien kiinteistöjen ja niiden tonttien myynnin ja vuokraamisen pitkän aikavälin kannattavuus-

09.12.2024

---

		den selvittämisestä
798	Asia/19	Valtuutettu Mia Haglundin aloite Pohjoisesplanadin kesäkatukokeilun vakinaistamisesta
799	Asia/20	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen
800	Asia/21	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

09.12.2024

Asia/1

§ 780

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Minna Lindgrenin sekä varatarkastajiksi Maarit Vierusen ja Marcus Rantalan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.12.2024

Asia/2

§ 781

V 22.1.2025, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen valinta

HEL 2024-015774 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Rosa Pakarinen, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 60584
rosa.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.11.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Titta Hiltuselle kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Titta Hiltusen (Vas.) 30.8.2023 § 195 jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Titta Hiltunen on 25.11.2024 pyytänyt eroa kulttuuri- ja va-

09.12.2024

Asia/2

paa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ajankäytöllisten syiden vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudекseen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Rosa Pakarinen, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 60584
rosa.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

09.12.2024

Asia/3

§ 782

V 22.1.2025, Malmin koulukampuksen asemakaavan muutos nro 12917 (sis. liikennesuunnitelman)

HEL 2023-003389 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Ylä-Malmi) korttelin 38117 tonttien 15 ja 17 sekä katu-, puisto- ja liikennealueiden asemakaavan muutoksen 22.10.2024 päivätyn piirustuksen nro 12917 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12917 kartta, päivätty 22.10.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12917 selostus, päivätty 22.10.2024, päivitetty Kylk:n 22.10.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 10.6.2024 ja asukastilaisuuden 15.5.2023 muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7633/22.10.2024)
- 7 Havainnekuva

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

keskus rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee vastapäätä Malmin kirkkoa osoitteessa Kirkonkyläntie 17 sijaitsevaa koulutonttia, sen viereistä rakentamatonta yleisten rakennusten korttelialuetta, Laidunpuistoa sekä näihin liittyviä katu- ja liikennealueita.

Tarkoituksena on kehittää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluita. Kaavaratkaisu mahdollistaa peruskoulu- ja päiväkotitilojen sijoittamisen yhteisiin tiloihin. Yhteishankkeen nimenä on Malmin kampus. Kaavaratkaisun myötä Malmin peruskoulun Talvelantien tontti vapautuu muuhun käyttöön ja sille on tarkoitus laajentaa Malmin sairaalaa.

Koulukampushanke edistää Malmin kaupunki uudistuksen tavoitetta huolehtia kaupunkiympäristön laadusta sekä palvelutarjonnasta. Tavoitteena on turvata alueen kulttuuriympäristöarvot, viheryhteydet ja virkistyskäyttö. Kirkonkyläntietä kehitetään pääsisääntulokatuna huomioiden mahdollisuus pikaraitiotiehen. Liikkumisen tulee olla turvallista ja yhteyksien toimivia. Ympäristöhäiriöiltä suojatun terveellisen ja turvallisen elinympäristön jatkosuunnittelulle tulee luoda edellytykset. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty säilyttämään Laidunpuiston toiminnallinen ja maisemallinen merkitys ja yhdistämään suojeltu rakennus osaksi uutta kampusta. Suunnitteluideana on ollut pihan ja puiston lomittuminen.

Korttelia on laajennettu, jotta koulu- ja päiväkotikäytölle saadaan kyllin suuret pihat. Yleisten rakennusten korttelialue (Y) on muodostettu rakentamattomasta yleisten rakennusten korttelialueesta (Y) ja koulukäytössä olevasta opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YOS), joihin on liitetty osia Laidunpuistosta. Laidunpuiston puistoaluetta (VP) on pienennetty. Kirkonkyläntien katualuetta on Viikin–Malmin pikaraitiotien yleissuunnitelman perusteella hieman laajennettu. Suojellun koulurakennuksen suojelumääräyksiä on tarkis-

tettu. Y-korttelialueelle on johdettu pohjoisesta uusi jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu. Rakennusoikeutta on nostettu. Uutta yleisten rakennusten kerrosalaa on 5 600 k-m². Tontin tehokkuusluku on $e=0,63$. Koulukampukselle on kaavailtu tulevan noin 950 lasta ja nuorta ja noin 160 työntekijää.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7633), jossa esitetään Notkokujan ja Laidunkujan parannustoimenpiteitä ja muutoksia puistoteiden linjauksiin sekä huoltoliikennereitin rakentamista Laidunkujan ja tontin välille.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueelle voidaan keskittää kasvatus- ja opetustoimintoja uusiin tiloihin. Toiminnot siirtyvät Malmin sisällä niin, että muualla vapautuu yleisten rakennusten tonttimaata. Suojeltua vanhaa koulurakennusta voidaan laajentaa ja kampuksen piha-alueelle sijoittaa monipuolisesti erilaisia toimintoja lasten ja nuorten käyttöön. Kirkonkyläntien kaupunkikuva muuttuu aktiivisemmaksi, mutta paikalle luonteenomaista katukuvaan näkyvää vehreyttä säilyy.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on pääosin asuntovaltaista aluetta A3 ja A2 ja pieneltä osalta liike- ja palvelukeskustaa C1. Yleiskaavassa on osoitettu sijainniltaan ohjeellinen pikaraitiotie. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 nro 12704 ei ole aluetta koskevia merkintöjä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.10.2021 kaupunkistrategian 2021–2025. Kaavaratkaisun mahdollistama palvelujen kehittäminen, uudet tilat, suojellun koulurakennuksen laajentaminen, puistokäyttö ja lasten ja nuorten käytössä olevan pihan monipuolisuus edesauttavat seuraavien kaupunkistrategisten tavoitteiden toteutumista:

- Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, jossa asuinalueet eivät eriydy ja kaikkialla on mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa.
- Helsinki harjoittaa myönteistä erityiskohtelua ja torjuu eriytymistä kattavasti toimialat ylittäen – asuntopolitiikalla ja kaavoituksella, sosiaalityöllä, koulutuksella, varhaiskasvatuksella ja vapaa-ajan toiminnalla. Erityisesti tähän työhön panostetaan nimetyillä kaupunki-uudistusalueilla: Malminkartano-Kannelmäessä, Malmilla ja Melunkylässä ja lisäksi Vuosaaressa. Julkisen tilan ja julkisten rakennusten investointeja käytetään keinona lisätä hyvinvointia ja houkuttelevuutta.

- Kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Malmin keskustan suunnitteluperiaatteet 1.6.2021 jatkosuunnittelun pohjaksi. Kaavaratkaisu on suunnitteluperiaatteiden mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kirkonkyläntie on Malmin keskeinen historiallinen tielinja, jonka äärelle on rakennettu julkisia rakennuksia, muun muassa kirkko ja sairaala. Julkisten rakennusten, Malmin kirkkopuiston ja Laidunpuiston muodostamalla kokonaisuudella on kulttuurihistoriallisia arvoja.

Kaava-alueen vanhin rakennus on korttelin 38117 tontin 15 kolmikerroksinen koulurakennus ("Pohjola"). Arkkitehti Toivo Salervon suunnittelema 1927 valmistunut, pääpiirteissään 1920-luvun klassismia edustava koulurakennus on valmistumisestaan saakka ollut koulukäytössä. Asemakaavalla 1981 suojellulla koulurakennuksella on perusparannustarpeita. Tontin 15 yksikerroksinen teräsbetonielementtirunkoinen arkkitehti Pekka Kuusiston / HKR suunnittelema liikuntahalli on valmistunut vuonna 1987 ("Jumppis"). Liikuntahalli on tarkoitus purkaa. Alueella toimii Malmin peruskoulun Pohjolan yksikkö vuosiluokilla 1.–4. Koulussa on noin 210 oppilasta.

Tontti 17 on rakentamaton ja pysäköintikäytössä. Notkokujan mutkan tuntumassa on yleinen pysäköintialue, jota on vastikään kunnostettu. 1980-luvun lopulla rakennettu Laidunpuisto on maisemakulttuurisesti arvokas aikakaudelleen tyypillinen puisto. Puistossa kulkee tärkeitä kävely- ja pyöräyhteyksiä. Erityisen tärkeä on Notkokujan suunnasta puiston läpi kohti Malmin kirkkopuistoa kulkeva yhteys. Puiston itäosassa on pallokenttä. Puiston monilajinen puusto on kookasta.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1981. Asemakaavassa alue on merkitty opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YOS), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y), pysäköimisalueeksi (LP) sekä katu- ja puistoalueeksi (P). Vanha koulurakennus on suojeltu merkinnällä s0: rakennusala, jolla olevaa rakennusta tai sen osaa ei kaupunkikuvallisen arvonsa takia saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Suurin sallittu kerrosneliömetrimäärä on yhteensä 4 700 k-m². Kirkonkyläntien puoleiselle korttelialueen osalle on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokasta puustoa, joka on säilytettävä.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta arvioidaan aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

- liikuntahallin purku	0,25 milj. €
- suojellun rakennuksen peruskorjaus	noin 7 milj. €
- uusi koulu- ja päiväkotirakennus	noin 40 milj. €
- puistot	0,35 milj. €
- katualueet	0,19 milj. €

Yhteensä noin 47,8 milj. euroa

Lisäksi kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevalle Laidunkujalle arvioidaan alustavasti aiheutuvan noin 90 000 euron kustannukset liikennesuunnitelman mukaisista kadunrakennustöistä.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), vesihuolto
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat yleisessä käytössä oleviin vesihuolto-
linjoihin, koulu- ja päiväkotipalveluiden keskittämisen vaikutuksiin liikennesuoritteisiin ja kulkutapavalintoihin, pikaraitiotien priorisoimiseen liikennejärjestelyissä, bussipysäkkijärjestelyihin, liikenneturvallisuuteen, "Pohjola"-koulun asemakaavallisiin suojelumerkintöihin, uudisrakennuksen sovittamiseen suojeltuun kouluun ja Kirkonkyläntien katumaisemaan, Laidunpuiston ja koulutontin liitokseen, koulutontin ja ympäristön korkotasosuunnitteluun sekä pelastusjärjestelyihin.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä muun muassa seuraavin tavoin:

- suunnittelualueetta on supistettu niin, ettei kaava-alueelle sijoitu yleisiä vesihuoltolinjoja eikä kaavatyössä ole suunniteltu Kirkonkyläntien liikenne- ja viikkoliikennetien liikenne- ja viikkoliikennetien liikennejärjestelyt suunnitellaan myöhemmän kaavasunnittelun yhteydessä.
- kaavatyön yhteydessä on laadittu tarpeelliselta alueelta liikennesuunnitelma, jossa liikkumisturvallisuus on ollut tärkeä näkökohta.
- suojelumääräyksiä on suunniteltu yhteistyössä kaupungin museon kanssa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat lintujen turvalliseen elinympäristöön, autoilun edellytyksiin, pysäköintipaikkojen riittävyteen, autoliikenteen sujuvuuteen ja huoltoliikenneyhteyteen Laidunkujan kautta.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä muun muassa seuraavin tavoin:

- kaavassa on määräykset lintuturvallisesta lasin käytöstä, istutettava alueen osasta ja puuston säilyttämisestä
- pysäköintipaikkamitoitus noudattaa lautakunnan hyväksymiä laskentaohjeita
- alueelle on laadittu liikennesuunnitelma.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 10.6.–9.7.2024, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta on lähetetty kirjeet ulkokuntalaisille maan omistajille/ haltijoille.

Kaavaehdotuksesta tehtiin kolme muistutusta, joista yksi oli täydennys aiempaan.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakennuksen sijoittamiseen, kaupunkikuvaa ja tontin käyttöä koskevien selvitysten laajuuteen sekä yksityiselle pihalle uudesta huoltoreitistä mahdollisesti aiheutuviin häiriöihin. Muistutuksissa oli myös ehdotuksia muutoksiksi ja toteutustavoiksi.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

09.12.2024

Asia/3

- Helen Sähköverkko Oy
- HSL
- HSY
- kaupunginmuseo
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan pelastuslaitos.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat pelastusjärjestelyiden esittämiseen, muuntamotarpeeseen ja liikennejärjestelyihin. Liikennejärjestelyjen osalta HSL toisti osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa (OAS) esittämänsä kannanotot.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Toimivalta

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12917 kartta, päivätty 22.10.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12917 selostus, päivätty 22.10.2024,

09.12.2024

Asia/3

3	päivitetty Kylk:n 22.10.2024 päätöksen mukaiseksi
4	Vuorovaikutusraportti 10.6.2024 ja asukastilaisuuden 15.5.2023 muistio
5	Osa päätöshistoriaa
6	Muistutukset
7	Liikennesuunnitelma (piir.nro 7633/22.10.2024)
	Havainnekuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 531

HEL 2023-003389 T 10 03 03

Hankenumero 4003_15

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 22.10.2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12917 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Ylä-Malmi) korttelin 38117 tontteja 15 ja 17 sekä katu-, puisto- ja liikennealueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2023-003389>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Teija Patrikka ja tiimipäällikkö Kaisa Jama. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Teija Patrikka, arkkitehti, puhelin: 09 310 26949

teija.patrikka(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22980

kaisa.jama(a)hel.fi

Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 09 310 37132

kari.tenkanen(a)hel.fi

Sini Moilanen, maisema-arkkitehti, maisemasuunnittelu, puhelin: 09 31038527

sini.moilanen(a)hel.fi

Emmaleena Krankkala, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 39255

09.12.2024

emmaleena.krakkala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 23.05.2024 § 31

HEL 2023-003389 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12917 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12917
Kaupunginosa: 38 Malmi
Kartoituksen työnumero: 39/2023
Pohjakartta valmistunut: 27.7.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/4

§ 783

V 22.1.2025, Maunulan ala-asteen ja Månsas lågstadieskolan perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma

HEL 2024-009023 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Maunulaan osoitteeseen Maunulanmäki 5 toteutettavan hankkeen Maunulan ala-asteen ja Månsas lågstadieskolan perusparannuksen ja laajennuksen 17.9.2024 päivätyn hankesuunnitelman, että hankkeen laajuus noin 11 877 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana enintään 50 600 000 euroa heinäkuun 2024 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma 17.9.2024 Maunulan ala-aste & Månsas lågstadie

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tausta ja tarpeellisuus

Hanke toteuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2021 – 2025 tavoitteita tarjoamalla turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt alueen lapsille ja suunnitteleamalla tilat siten, että niissä on mahdollista järjestää asukkaiden ja paikallisten yhteisöjen toimintaa ja tapahtumia. Kaupunkistrategiassa on linjattu, että mahdollisuutta englanninkieliseen opiskeluun lisätään kaikilla oppiasteilla.

Maunulan ala-asteen koulussa ja Månsas lågstadieskolassa on tällä hetkellä yhteensä noin 680 oppilasta. Lisäksi suomen- ja ruotsinkielistä

esiopetusta järjestetään tällä hetkellä yhteensä 42 lapselle. Koulussa toimivat myös iltapäiväkerhot.

Viimeisimmän väestöennusteen mukaan Maunulan peruspiirissä 1–6-vuotiaiden suomen tai muun kielisten lasten määrä laskee noin 20 lapsella ja 7–15-vuotiaiden suomen tai muun kielisten lasten määrä laskee noin 140 lapsella vuosina 2022–2037.

Maunulan ala-asteen oppilasmääriin vaikuttaa kaupunkistrategian 2021–2025 linjaus englanninkielisen opetuksen lisäämisestä. Englanninkielisen opetuksen oppilasmäärävaikutukset tulevat olemaan vuosittain noin 20 oppilasta, kun vuosittain perustetaan uusi luokka-aste englanninkielisen opetukseen. Englanninkielisen opetuksen laajeneminen 1. luokasta 6. luokkaan kuuden vuoden aikana olisi yhteensä noin 120 oppilasta.

Viimeisimmän väestöennusteen mukaan Månsas lågstadieskolan oppilaaksiottoalueella 6-vuotiaiden ruotsinkielisten lasten määrä pysyy tasaisena vuosina 2022–2037. Månsas lågstadieskolan oppilaaksiottoalueella 7–12-vuotiaiden ruotsinkielisten lasten määrä laskee noin 40 lapsella vuoteen 2031 mennessä ja vuodesta 2032 eteenpäin lasten määrä kasvaa noin 10 lapsella vuoteen 2037 mennessä.

Maunulan alueen suomen- ja ruotsinkieliset ala-aste- ja esiopetustilat eivät enää ole riittävät strategian mukaiselle kasvavalle englanninkieliselle opetukselle. Hankkeessa varaudutaan englanninkielisen opetuksen lisäämiseen.

Kuntotutkimusten mukaan koulurakennukset ovat laajan teknisen perusparannuksen tarpeessa. Koulurakennuksissa on tehty aiemmin muutos- ja korjaustöitä. Kattavaa peruskorjausta ei ole tehty. Talotekniset järjestelmät ovat elinkaarensa päässä ja ilmanvaihto on puutteellinen. Rakenteiden lämmönpitävyydessä, ilmatiiveydessä ja kosteusteknisessä toimivuudessa on puutteita ja rakenteissa on paikallisesti haitta-aineita ja epäpuhtauksia. Rakennusten julkisivut, ikkunat ja ovet sekä vesikatot ovat kunnostuksen tarpeessa. Vanhoissa rakenteissa on paikallisesti haitta-aineita ja epäpuhtauksia.

Tilat eivät kaikilta osin vastaa nykyaikaisen oppimisympäristön toiminnallisia vaatimuksia, eivätkä mahdollista tilojen monipuolista käyttöä. Kohteessa ei ole käyttäjiä kokoavaa keskeistä tilaa. Nykyiset keittiö- ja ruokailutilat ovat liian pienet koulun oppilasmäärälle ja niiden huolto tapahtuu pihan kautta. Koulun tilojen esteettömyyttä tulee parantaa. Piha-, pysäköinti- ja liikennejärjestelyjä on tarve kehittää. Lisäksi koulun tiloihin tarvitaan ajanmukaisia tiloja henkilöstölle ja ruokahuollolle sekä yhteiskäyttöisiä tiloja asukas- ja iltatoimintaa varten.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Hankkeen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt. Nykyiset suomen- ja ruotsinkieliset ala-aste- ja esiopetustilat ovat riittämättömät kasvavalle käyttäjämäärälle englanninkielisen opetuksen kasvattamisen takia, eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita.

Perusparannuksen ja laajennuksen valmistuttua on mahdollista luopua koulutontilla olevasta lisätilapaviljongista osoitteessa Haavikkotie 5 ja väliaikaisista esiopetustiloista osoitteessa Metsäpurontie 29.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 14.5.2024 § 101 hyväksynyt tarveselvityksen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan arvioiman tarpeen perusteella perusparannettavilla ja laajennettavilla tiloilla mahdollistetaan nykyisen opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestäminen. Perusparannuksen ja laajennuksen myötä käyttöön saadaan ajanmukaiset ja viihtyisät tilat, joissa voidaan järjestää monipuolista toimintaa.

Hankesuunnitelma

Hankkeessa toteutetaan Maunulan ala-asteen ja Månsas lågstadieskolan kahdessa koulurakennuksessa laaja toiminnallinen ja tekninen perusparannus ja rakennetaan laajennus. Tilat suunnitellaan 820 oppilaalle ja 77 esiopetuksessa olevalle lapselle.

Hanke toteuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2021 – 2025 tavoitteita tarjoamalla turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt alueen lapsille ja suunnittelemalla tilat siten, että niissä on mahdollista järjestää asukkaiden ja paikallisten yhteisöjen toimintaa ja tapahtumia.

Hankkeessa perusparannetaan nykyiset koulurakennukset, 1951 valmistunut alarakennus ja 1957 valmistunut ylärakennus sekä toteutetaan kaksikerroksinen laajennus nykyisten rakennusten väliin siten, että kaikki osat yhdistyvät toiminnallisesti ja teknisesti.

Tontti sijaitsee Maunulan eteläosassa, joka on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009, Museovirasto). Nykyisten rakennusten ja ympäristön säilyttäminen sekä täydennysrakentamisen ja muiden muutosten sopeuttaminen kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin ovat suunnittelun lähtökohtana. Helsingin Opintielä -kouluinventoinnin mukaan rakennusten suojeluarvojen luokitukset ovat alarakennus luokka 2 ja ylärakennus luokka 3.

Hankkeessa parannetaan koulurakennusten esteettömyyttä ja toiminnallisuutta, keittiö- ja ruokailutiloja sekä niiden huoltojärjestelyjä sekä piha-, pysäköinti- ja liikennejärjestelyjä.

Perusparannuksessa ajanmukaistetaan koulun tiloja ja kehitetään niiden monikäyttöisyyttä. Opetustilojen ja käytävien akustiikkaa parannetaan. Molempien rakennusten juhla- ja liikuntasalit kunnostetaan ja niiden varustukset nykyaikaistetaan. Puku- ja pesutiloja sekä wc-tiloja ajanmukaistetaan ja lisätään. Lisäksi uusitaan talotekniset järjestelmät, parannetaan energiatehokkuutta ja esteettömyyttä sekä korjataan rakenteita ja julkisivuja. Ikkunat ja ovet sekä vesikatot kunnostetaan. Vaurioituneita rakenteita uusitaan ja haitta-aineita puhdistetaan. Ala- ja ylärakennuksen hissi toteutetaan siten, että se palvelee kaikkia kerroksia ja myös laajennusosaa.

Koulua laajennetaan rakentamalla uudisosa, joka yhdistää nykyiset koulurakennukset ja muodostaa kaikille käyttäjille yhteisen sydäntilan. Uudisosan ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan nykyvaatimusten mukaiset keittiö- ja ruokasali/juhlatilat sekä näyttämö-/liikuntatila ja toiseen kerrokseen sisäänkäyntiaula, oppilashuollon ja hallinnon tilat. Laajennuksen mahdollistamiseksi puretaan rakennusten väliltä huonokuntoinen matala väliosa.

Laajennus sovitetaan maaston ja olevien rakennusten korkoihin. Koko kiinteistöä palvelevat uudet tekniset tilat sijoitetaan ensimmäisen kerroksen maanalaiseen osaan ja ilmanvaihtokonehuonetilat kattokerrokseen.

Tontin piha-alueiden, liikenteen ja pysäköinnin järjestelyt uudistetaan toiminnallisuus ja turvallisuus huomioiden. Piha-alueet suunnitellaan ja toteutetaan siten, että olemassa olevaa puustoa säilyy mahdollisimman paljon.

Erillisenä hankkeena puretaan koulun käytössä ollut lisätilapaviljonki (360 brm²) tontin lounaisosassa.

Hankkeesta on laadittu 17.9.2024 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina asemakaavituksen, kaupunginmuseon, rakennusvalvontapalvelujen ja pelastuslaitoksen edustajia sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä sekä esteettömyysasiamiestä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osallistaminen

Henkilöstö on osallistunut hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunniteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa. Henkilökuntaa osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkokehittämiseen.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on noin 11 877 brm² (8 381 htm², 5 739 hym²), joka koostuu perusparannettavasta alarakennuksesta 4 222 brm² ja ylärakennuksesta 4 617 brm² sekä laajennuksesta 3 038 brm².

Kustannukset

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään 50 600 000 euroa heinäkuun 2024 kustannustasossa.

Hankkeen kustannuksia nostavat seuraavat erityispiirteet:

- maaperäolosuhteet sekä tontin alla sijaitseva kalliosuoja
- uudisosan ja perusparannettavien rakennusten yhteensovittaminen
- rakennussuojelu, kohde sijaitsee valtakunnallisesti merkittävällä rakennetun kulttuuriympäristön alueella (RKY)
- perusparannettavien rakennusten moniosaisuus ja tasoerot

Kustannukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Sisäinen kuukausivuokra on arviolta 30,67 euroa/ htm² eli yhteensä noin 257 000 euroa kuukaudessa ja noin 3 084 100 euroa vuodessa. Tästä investointivastike 12,52 htm²/kk, tuottovaatimus 12,83 htm²/kk, maanvuokra 0,58 htm²/kk, ylläpito vuokra 4,06 htm²/kk ja yleiskustannus 0,67 htm²/kk. Nykyinen sisäinen kuukausivuokra on 19,28 euroa/htm² eli 1 571 230 euroa vuodessa. Vuokralaskelma on hankesuunnitelman teknisenä liitteenä.

Hankkeen rakentamiskustannuksia ja siitä toimialalle aiheutuvia tilakustannuksia nostavat edellä mainitut maaperäolosuhteet ja siten kallioisella tontilla tehtävä louhinta, tontin alla sijaitsevan kalliosuojan asettamat rajoitteet sekä kohteen laajat rakennus- ja talotekniset korjaustarpeet, suuri määrä haitta-ainepurkuja, esteettömyysvaatimusten täyttäminen ja historialliset arvot.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpito vuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpito vuokraa vastaavaksi.

Hankkeen rahoitus

09.12.2024

Asia/4

Vuoden 2025 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2025 - 2034 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu yhteensä 46,54 miljoonaa euroa siten, että hankkeen laajuus on 10 436 brm² ja toteutus vuosina 2025 – 2027.

Hankesuunnittelussa hankkeen laajuus ja kustannukset ovat kasvaneet ja ovat nyt 11 877 brm² ja 50,6 miljoonaa euroa, koska tontin olosuhteet, rakennusten korjaustarpeet ja nykyisille rakennuksille laajennusrakentamisesta aiheutuvat toimenpiteet ovat täsmentyneet. Hankkeen toteutuksen edellyttämä kasvanut rahoitustarve otetaan huomioon rakentamishjelmaa päivitettäessä.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuut ovat kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palvelulla.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa 9/2025 ja valmistua 11/2027. Toiminta tiloissa alkaa 1/2028.

Väistötilat

Koulu tarvitsee väistötilat perusparannuksen ja laajennuksen valmistamiseen. Väistötilat järjestetään väliaikaisessa koulurakennuspaviljongissa osoitteessa Paloheinäntie 40b ja koulukäyttöön muutetuissa vuokratiloissa osoitteessa Mäkelänkatu 84. Paloheinäntie 40 b väistötiloista voidaan luopua, kun Maunulan ala-asteen ja Mänsas lägstadieskolan perusparannus ja laajennus valmistuu. Käyttöön otettavat lisätilat ovat toimineet Pakilan ala-asteen koulun väistötiloina ja ovat täysin kalustetut ja varustetut.

Väistötilojen arvioitu tilakustannus on 24,75 euroa/m² kuukaudessa eli noin 2 211 400 euroa vuodessa elokuun 2024 kustannustasossa. Väistötilajärjestelyihin liittyvien koululaisten bussikuljetusten arvioidut kustannukset ovat 250 000 euroa vuodessa.

Väistötilat on suunniteltu kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä tilojen käyttäjiä osallistaen.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen rakentamisella Maunulan alueella voidaan varmistaa useammalle lapselle esi- ja perusopetuspaikka lähipalveluna. Tämä edesauttaa alueella asuvien lasten yhtenäisen opinpolun toteutumista.

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Liikennesuunnittelulla varmistetaan lasten turvalliset kevyen liikenteen yhteydet rakennukseen ja sen lähialueille. Ti-

09.12.2024

Asia/4

lasuunnittelulla edistetään jokaisen lapsen mahdollisuutta kasvaa ja oppia rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä. Tilat tarjoavat mahdollisuuksia sekä vetäytymiseen ja rauhoittumiseen että yhdessä oppimiseen. Lapsen siirtymiä esiopetuksesta perusopetukseen helpotetaan sijoittamalla eri toimintoja saman katon alle. Samalla mahdollistetaan lapselle tuttujen aikuisten ja lasten kanssa toimiminen pitkäjänteisesti.

Rakennuksen ja piha-alueiden suunnittelussa varmistetaan lasten mahdollisuus leikkiin ja liikkumiseen pihalla ja lähipuistoissa sekä huomioidaan turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 29.10.2024 § 299 antanut puoltavan lausunnon perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelmas- ta. Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää tilojen valmistumiseen sovitussa aika- taulussa, kustannus seurannan ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta sekä tilojen suunnitteluun.

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kus- tannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma 17.9.2024 Maunulan ala-aste & Månsas lågstadie

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman Maunulan ala-aste, Månsas lågstadie liitteet 1-6

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 299

HEL 2024-009023 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 17.9.2024 päivätystä Maunulassa osoitteessa Maunulanmäki 5 sijaitsevien suomen- ja ruotsinkielisten ala-aste- ja esiopetustilojen perusrakennuksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta (liite 1). Tiloihin sijoittuvat Maunulan ala-asteen koulu ja esiopetus sekä Månsas lågstadieskola och förskola.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Käsittely

29.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Veli-Pekka Dufva

Esteellisyyden syy: Palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejääviys (hallintolain 28.1 § kohta 4)

09.12.2024

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Paula Heikkinen, projektiarkkitehti, puhelin: 31022374
paula.heikkinen(a)hel.fi
Ulla-Maija Vähäsarja, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 71764
ulla-maija.vahasarja(a)hel.fi
Agneta Eklund, sij. perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
agneta.lundmark(a)hel.fi
Raila Tiainen-Ala-Maunus, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 41222
raila.tiainen-ala-maunus(a)hel.fi
Jenni Tirronen, ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päällikkö, puhelin: 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.10.2024
§ 111

HEL 2024-009023 T 10 06 00

Maunulanmäki 5, 00630 Helsinki, RATU 37862, 37865, 2821P20317

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Maunulassa osoitteeseen Maunulanmäki 5 toteutettavan hankkeen Maunulan ala-asteen ja Månsas lågstadieskolan perusparannuksen ja laajennuksen 17.9.2024 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta-arvio arvonlisäverottomana on 50 600 000 euroa heinäkuun 2024 kustannustasossa (RKI) ja laajuus noin 11 877 brm² ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

03.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Merja Ikonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Merja Ikonen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 22010
merja.ikonen(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/5

§ 784

V 22.1.2025, Valtuutettu Katri Penttisen aloite kaavoitusperiaatteista päättämisestä kaupunginvaltuustossa

HEL 2023-014563 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.11.2023 Penttinen Katri Täsmennys hallintosääntöön

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Katri Penttinen ja 25 muuta valtuutettua ovat tehneet 15.11.2023 seuraavan valtuustoaloitteen: Hallintosääntöä on tulisi täsmentää toimivallan osalta siten, että merkittäviä kaavoituksen suunnitteluperiaatteita koskevat päätökset tehdään kaupunginvaltuustossa. Aloitetta perustellaan sillä, että hallintosäännön 16 luvun 1 §:n mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää yleis- ja asemakaavoituksen, liikenne- ja katusuunnittelun sekä muun maankäytön ohjaamisesta. Pykälän 2 momentissa lautakunnalle on annettu rajattua toimivaltaa muihin kuin vaikutukseltaan merkittäviin asemakaavan muutoksiin.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää usein osana asemakaavojen valmistelua suunnitteluperiaatteista. Näillä lautakunnan päätöksillä rajataan suunnitteluvaihtoehtoja pois jatkovalmistelusta ja näin ollen sitoudutaan tiettyihin kaavoitusperiaatteisiin ja -tavoitteisiin. Merkittäväillä

suunnitteluperiaatepäätöksillä käytännössä sitoudutaan myös huomattavaan kaupungin resurssien käyttöön. Päätösvalta resurssien käytöstä kuuluu kaupunginvaltuustolle. Toimivaltaa on tarve täsmentää hallintosäännön epätarkkuuden takia ja erityisesti siitä syystä, että suunnitteluperiaatepäätösten on katsottu olevan valmistelua, mistä ei kuntalain 136 §:n ei voi valittaa. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan asema-kaavoista päättää valtuusto.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto ja käsittely kaupunginhallituksessa

Aloitteesta saatiin kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 16.4.2024 (§ 228), jonka sisältö ilmenee päätöshistoriasta. Khs palautti asian uudelleen valmisteltavaksi 16.9.2024 (§ 561) perustellen palautusta seuraavasti:

”Kaupunginhallitus toteaa, että osa välimuodon suunnitelmista on tarkoituksenmukaista käsitellä kaupunginhallituksen tasolla. Kaupunginhallitus palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että se kehottaa tarkentamaan erityyppisten välimuodon ohjaavien suunnitelmien kategorisointia ja samalla arvioimaan mitkä niistä ovat siten laaja-alaisia, että ne on tarkoituksenmukaista päättää kaupunginhallituksen tasolla.”

Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä asiaa valmisteltiin kaupunginhallituksen esittämien suuntaviivojen mukaisesti ja asiaa käsiteltiin lautakunnassa uudelleen 19.11.2024.

Kaupunkiympäristölautakunnan uusi lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintosääntöä ei ole tarpeen muuttaa, vaan luodaan päätöksentekomenettelyä ennakoiva toimintamalli, joka pohjautuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja hallintosääntöön. Toimintamalli lähtee siitä, että merkittävät, laajoja aluekonaisuuksia koskevat kaavoituksen suunnitteluperiaatteet ja vastaavat strategiset maankäytön suunnitelmat, osayleiskaavojen keskeiset lähtökohdat ja tavoitteet sekä liikennejärjestelmätasoiset suunnitelmat ja linjaukset (huomioiden valittu menettely keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman osalta), joilla on poikkeuksellisen laajoja taloudellisia, elinkeinopoliittisia ja ympäristöllisiä vaikutuksia, käsitellään kaupunginhallituksessa.

Tämän tyyppisiä merkittäviä suunnitteluperiaatteita tai vastaavia strategisia suunnitelmia ovat aiemmin olleet esimerkiksi Malminkentän kaavarunko, Mäkelänkadun bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteet, periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä ja satamatunnelin suunnittelusta, Ydinkeskustan maankäytön kehityskuva, Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma sekä Länsi-Helsingin pikaraitiotien yleissuunnitelma ja tähän liittyvä maankäytön suunnittelukokonai-

suus. Joistakin erittäin laajoista teemaan liittyvistä suunnitelmista on tehty ja tehtäen jatkossakin valtuustossa periaatepäätöksiä.

Toimintamallilla tarkennetaan sitä, mitä välitason suunnitelmia on tarkoituksenmukaista päättää kaupunginhallituksessa huomioiden sen rooli kaupungin toiminnan ja talouden koordinoinnissa ja yhteensovittamisessa (kuntalain 39 § ja hallintosäännön 2 luvun 2 §:n kohta 1). Toimintamallilla edistetään tiedonkulkua ja kaupunkitasoista päätöksentekoa strategisesti merkittävässä maankäytön välitason suunnitelmissa. Välitason suunnitelmilla tarkoitetaan tässä yleiskaavan ja asemakaavan välisiä, voimassa olevaan yleiskaavaan pohjautuvia ja asemakaavoitusta varten tehtäviä suunnitelmia. Lisäksi toimintamalli koskee yleiskaavojen lähtökohtia ja tavoitteita sekä sellaisia liikenteen ja maankäytön strategiaa toteuttavia suunnitelmia, joilla on merkittävää kaupunkitasoista ja pitkäkestoista ohjausvaikutusta.

Uusi toimintamalli perustuu virkajohdon ennakkokäsittelyyn osana toiminnan suunnittelua tai käynnistettäessä strategisesti merkittävää maankäyttö- ja liikennehankkeen valmistelua. Ennakkokäsittelyssä päätetään, mitkä suunnitelmat viedään kaupunginhallituksen käsittelyyn. Nykytilanteen kuvaus ilmenee päätöshistoriasta.

Esitys on lautakunnan lausunnon 19.11.2024 mukainen.

Esittelijä toteaa vielä täsmennyksenä koskien lautakunnan mainitsemaa esimerkkiä "Länsi-Helsingin raitiotien yleissuunnitelmaa ja siihen liittyvää maankäytön suunnittelun kokonaisuutta", että raitiotien yleissuunnitelma käsiteltiin kaupunginvaltuustossa hallintosäännön 7 luvun 1 § 1 mom. 2 kohdan perusteella (Kvsto päättää liikenteen, viheralueen tai muun yleisen alueen yleissuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa) ja lautakunta päätti 11.6.2019 Huopalahdentien ja Vihdintien bulevardikaupungin kaavarungosta. Uuden linjauksen mukaan myös bulevardikaupungin kaavarunko olisi harkinnan mukaan voitu käsitellä kaupunginhallituksessa. Raitiotie itsessään perustuu Yleiskaavaan 2016 ja maankäytön yleisemmät tavoitteet kaupunginhallituksen käsittelemään yleiskaavan toteuttamisohjelmaan.

Toimivalta

Kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Jos määräaika ylittyy sen vuoksi, että toimielin päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, vastaus on annettava kolmen kuukauden

09.12.2024

Asia/5

kuluessa palauttamispäätöksestä eli tässä tapauksessa viimeistään 16.12.2024.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.11.2023 Penttinen Katri Täsmennys hallintosääntöön

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 767

HEL 2023-014563 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

02.12.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

16.09.2024 Palautettiin

09.09.2024 Pöydälle

02.09.2024 Pöydälle

26.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kaupunkiympäristölautakunta 19.11.2024 § 628

HEL 2023-014563 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Katri Penttinen ja 25 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että hallintosäätöä tulisi täsmentää toimivallan osalta siten, että merkittäviä kaavoituksen suunnitteluperiaatteita koskevat päätökset tehdään kaupunginvaltuustossa.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että hallintosäätöä ei ole tarpeen muuttaa, vaan luodaan päätöksentekomenettelyä ennakoiva toimintamalli, joka pohjautuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja hallintosäätöön. Toimintamalli lähtee siitä, että merkittävät, laajoja aluekokonaisuuksia koskevat kaavoituksen suunnitteluperiaatteet ja vastaavat strategiset maankäytön suunnitelmat, osayleiskaavojen keskeiset lähtökohdat ja tavoitteet sekä liikennejärjestelmätasoiset suunnitelmat ja linjaukset (huomioiden valittu menettely keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman osalta), joilla on poikkeuksellisen laajoja taloudellisia, elinkeinopoliittisia ja ympäristöllisiä vaikutuksia käsitellään kaupunginhallituksessa.

Tämän tyyppisiä merkittäviä suunnitteluperiaatteita tai vastaavia strategisia suunnitelmia ovat aiemmin olleet esimerkiksi Malminkentän kaavarunko, Mäkelänkadun bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteet, periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä ja satamatunnelin suunnittelusta, ydinkeskustan maankäytön kehityskuva, ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma sekä Länsi-Helsingin pikaraitiotien yleissuunnitelma ja tähän liittyvä maankäytön suunnittelukokonaisuus. Joistakin erittäin laajoista teemaan liittyvistä suunnitelmista on tehty ja tehtänee jatkossakin valtuustossa periaatepäätöksiä.

Toimintamallilla tarkennetaan sitä, mitä välitason suunnitelmia on taroituksenmukaista päättää kaupunginhallituksessa huomioiden sen rooli kaupungin toiminnan ja talouden koordinoinnissa ja yhteensovittamisessa (kuntalaki 39 § ja HntoS 2:2.1). Toimintamallilla edistetään tiedonkulkua ja kaupunkitasoista päätöksentekoa strategisesti merkittävässä maankäytön välitason suunnitelmissa. Välitason suunnitelmilla tarkoitetaan tässä yleiskaavan ja asemakaavan välisiä voimassa olevaan yleiskaavaan pohjautuvia ja asemakaavoitusta varten tehtäviä suunnitelmia. Lisäksi toimintamalli koskee yleiskaavojen lähtökohtia ja tavoitteita sekä sellaisia liikenteen ja maankäytön strategiaa toteuttavia

09.12.2024

suunnitelmia, joilla on merkittävää kaupunkitasoista ja pitkäkestoista ohjausvaikutusta.

Uusi toimintamalli perustuu virkajohdon ennakkokäsittelyyn osana toiminnan suunnittelua tai käynnistettäessä strategisesti merkittävää maankäyttö- ja liikennehankkeen valmistelua. Ennakkokäsittelyssä päätetään, mitkä suunnitelmat viedään kaupunginhallituksen käsittelyyn.

12.11.2024 Pöydälle

16.04.2024 Ehdotuksen mukaan

09.04.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rikhard Manninen, maankäyttöjohtaja, puhelin: 09 310 37160
rikhard.manninen(a)hel.fi
Marja Piimies, asemakaavapäällikkö, puhelin: 09 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Susa Eräranta, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 52179
susa.eraranta(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/6

§ 785

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2024-015580 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi Leena Sutelalle eron liikenneliikelaitoksenjohtokunnan varajäsenen tehtävästä 31.12.2024 lähtien ja
- valitsi Rikhard Mannisen varajäseneksi (Ville Lehmuskosken henkilökohtainen varajäsen) liikenneliikelaitoksen johtokuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 20.11.2024

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Leena Sutelan 24.6.2024 § 412 varajäseneksi liikenneliikelaitoksen johtokuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi. Leena Sutela on 20.11.2024 pyytänyt eroa 31.12.2024 lähtien, koska hänen virkasuhteensa Helsingin kaupungilla päättyttyä tuolloin.

Toimielimen jäseneksi esitetään osittain luottamushenkilöitä ja osittain kaupungin henkilöstöön kuuluvia henkilöiden aseman tai tehtävien perusteella.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kuntalain 74 §:n mukaan johtokuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Leena Sutela on toiminut johtokunnassa kaupunkiympäristön toimialan tehtävänsä perusteella. Hänen paikalleen johtokuntaan nimetään uusi kaupunkiympäristön toimialan edustaja.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginhallitus valitsee toimikaudeseen liikenneliikelaitoksen johtokunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 20.11.2024

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Liikenneliikelaitoksen johtokunta

09.12.2024

Asia/7

§ 786

Nimistöimikunnan jäsenen valinta

HEL 2024-015069 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi nimistönhuoltaja Maria Vidbergille eron nimistöimikunnan jäsenen luottamustoimesta 1.1.2025 lukien ja
- valitsi ylikielenkääntäjä Tua Gunneliuksen jäseneksi nimistöimikuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 11.11.2024

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi nimistönhuoltaja Maria Vidbergin 7.8.2023 § 466 jäseneksi nimistöimikuntaan. Maria Vidberg on 11.11.2024 pyytänyt eroa nimistöimikunnan jäsenen luottamustoimesta 1.1.2025 lukien henkilökohtaisista syistä.

09.12.2024

Asia/7

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on kaupunginhallituksen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Kuntalain 74 §:n mukaan toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 11.11.2024

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nimistötoimikunta

09.12.2024

Asia/7

§ 786

Val av medlem i namnkommittén

HEL 2024-015069 T 00 00 02

Beslut

Stadsstyrelsen

- beviljade namnvårdare Maria Vidberg avsked från förtroendeuppdraget som medlem i namnkommittén från och med den 1 januari 2025
- valde övertranslator Tua Gunnelius till medlem i namnkommittén för stadsstyrelsens mandattid.

Stadsstyrelsen justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

förvaltningsdirektör
Kirsi Remes

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 11.11.2024

Sökande av ändring

Omprövning, stadsstyrelsen

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Omprövning, stadsstyrelsen

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen valde namnvårdare Maria Vidberg till medlem i namnkommittén den 7 augusti 2023 (§ 466). Maria Vidberg anhöll den 11 november 2024 om avsked från förtroendeuppdraget som medlem i namnkommittén från och med den 1 januari 2025 av personliga skäl.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av stadsstyrelsen lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Till en kommitté kan enligt 74 § i kommunallagen väljas också den som inte är valbar till kommunstyrelsen och nämnder eller vars hemkommun kommunen inte är.

Föredragande

förvaltningsdirektör
Kirsi Remes

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 11.11.2024

Sökande av ändring

Omprövning, stadsstyrelsen

Utdrag

Utdrag
De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Omprövning, stadsstyrelsen

För kännedom

Namnkomittén

§ 787

Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille

HEL 2024-015525 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi asuntotuotantorahaston varoista tertiääri- ja primäärilainoja kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopäällikön hakemuksen mukaisille hankkeille seuraavasti:

	Tertiäärilaina €	Primäärilaina €
Heka Laajasalo Svartströmminkuja 5 ERS		36 688
Heka Jätkäsaari Tahitinkatu 1	283 171	
Tongankuja 1	301 765	553 687
Heka Vallila Mäkelänkatu 45		2 662 256
Heka Itä-Pasila Kasöörinkatu 3		2 724 413
Haso Laajasalo Gunillantie 4		52 895
Haso Kalasatama Hermannin rantatie 25		1 210 143
Yhteensä	584 936	7 240 082

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristön toimialan Rakennukset ja yleiset alueet / asuntotuotanto -palvelun laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto hakee Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kohteille Laajasalossa, Jätkäsaarella, Vallilassa ja Itä-Pasilassa yhteensä 584 936 euron tertiäärilainoja ja yhteensä 5 977 044 euron primäärilainoja.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto hakee Helsingin Asumisoikeus Oy:n kohteille Laajasalossa ja Kalasatamassa yhteensä 1 263 038 euron primäärilainoja.

Rakennushankkeet rahoitetaan pääosin pankkien ja muiden rahoituslaitosten korkotukilainoilla. Vuokra- ja peruskorjauskohteiden korkotukilainan määrä on enintään 95 % ja asumisoikeuskohteiden korkotukilainan enimmäismäärä on enintään 85 % korkotukikelpoisista kustannuksista. Erityisryhmien investointiavustuskohteissa avustuksen suuruus vaihtelee 10-50 %:n välillä ja alv-palautus on 24 % hankkeen arvonlisäverottomasta hinnasta.

Vuokrakohteissa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukipäätösten edellyttämä omarahoitusosuus katetaan kaupungin myöntämällä pitkäaikaisella oman pääoman ehtoosella tertiäärilainalla. Tertiäärilaina lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen, kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratalo-kohteen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus. Lainan korko on tällä hetkellä 4 % (khs 28.11.2016, § 1067).

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämä laina, jonka korko on peruskorko + 0,35 %, kuitenkin vähintään 2 % p.a. (kvsto 12.10.2005, § 219) ja jota lyhennetään 36 vuoden annuiteettitaulukon mukaisesti. Korkotukilainaa myönnetään vain asumiskäyttöön sekä asumista välittömästi palvelevien tilojen rakentamiseen (esim. varastot, saunatilat ja pyykkituvat). Primäärilainalla rahoitetaan kohteisiin sisältyviä liike- yms. tiloja, joita ei lueta asumista välittömästi palveleviksi tiloiksi sekä korkotukilainan ja asumisoikeusmaksujen jälkeinen omarahoitusosuus.

Esitys on asuntotuotantopäällikön hakemuksen mukainen. Hallintosäännön 8. luvun 1 §, 13 k. mukaisesti (talusasiat) lainojen myöntämisestä päättää, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus. Asuntotuotantorahastossa on tällä hetkellä varoja lainojen myöntämiseen noin 63,4 miljoonaa euroa.

Kuntalain 129 § ja valtioneuvosto

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan rakennushankkeille myönnettävien lainojen johdosta.

ARAN korkotukipäätösten mukaiset korkotukilainat rakennushankkeisiin sisältävät sosiaaliseen asuntotuotantoon myönnettävää SGEI-tukea (tuki yleistä taloudellista etua koskevien palveluiden tuottamiseksi, services of general economic interest, komission päätös 2021/21/EU). Näissä kohteissa on myös kaupungin lainottamia liike- ja toimitiloja, jotka lisäävät paikallisen asumisen elinvoimaisuutta ja niiden rakentaminen perustuu asemakaavaan. Kyse on kunnan toimialan kannalta asukkaiden hyvinvoinnin ja alueen elinvoimaisuuden sekä lähipalveluiden lisäämisestä.

09.12.2024

Asia/8

Kaupunki vuokraa liike- ja toimitilat kaupungin omaan käyttöön ei-taloudelliseen toimintaan (SOTEPE, päiväkodit) tai vuokraa niitä edelleen paikallisille yrityksille. Kun liike- ja toimitiloja vuokrataan taloudelliseen toimintaan, peritään liiketiloista markkinaehtoinen vuokra. Lainajärjestelyyn ei siten sisälly Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska siitä ei seuraa liiketilojen vuokralaisina oleville yrityksille taloudellista etua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

09.12.2024

Asia/9

§ 788

Kiinteistö Oy Kaapelitalon taloudellisen aseman selkeyttäminen ja omistajastrategian päivittäminen

HEL 2024-000433 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus muutti kaupungin Kiinteistö Oy Kaapelitalolle myöntämän (kaupunginhallitus 21.6.2021 § 484) Tanssin talo -lainan, josta on maksamatta per 31.1.2025 8 958 333,35 euroa, ja lainan maksamatta olevat erääntyneet korot (48 524,31€) vastikkeettomasti yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman ehtoiseksi eräksi, myönsi toimenpiteitä varten kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2025 talousarviomäärärahoja yhteensä 9 006 857,66 euroa talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi sekä kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kanssa huolehtimaan muutoksen toimenpiteistä ja allekirjoittamaan tarvittavat asiakirjat.

Lisäksi kaupunginhallitus teki viiden miljoonan euron suuruisen vastikkeettoman sijoituksen Kiinteistö Oy Kaapelitalon sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, ja myönsi sijoituksen maksamiseksi kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2025 talousarviomäärärahoja yhteensä viisi miljoonaa euroa talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi Suvilahden kulttuurikeskuksen rakennushistoriallisten julkisivujen, kattojen, ikkunoiden ja savupiippujen peruskorjausten rahoittamisesta Kiinteistö Oy Kaapelitalon kanssa tehtävän sopimuksen liitteen 2 mukaisena, ja kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa allekirjoittamaan sopimuksen kaupungin osalta.

Kaupunginhallitus myös päivitti Kiinteistö Oy Kaapelitalon omistajastrategian liitteen 3 mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Juha Ahonen
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

09.12.2024

Asia/9

Patrick Wahlman, konsernialaalyttikko, puhelin: 09 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Yhteistyösopimus
- 3 Omistajastrategia

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Yhtiö

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistö Oy Kaapelitalo

Kiinteistö Oy Kaapelitalon toiminta perustuu Kaapelitehtaan, Tanssin talon, Nilsiäkatu 10:n ja Suvilahden kiinteistöjen omistukseen. Kiinteistöistä vuokrataan työ- ja tapahtumatiloja lähinnä kulttuurisektorin vuokralaisille. Konsernin lähtökohtaisena tarkoituksena on tuottaa voittoa. Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Omistajastrategian mukaan Kaapelitalo-konserni tukee kaupungin kehittymistä tapahtumakaupunkina ja mahdollistaa taide-, kulttuuri- ja luovan alan toimijoille sekä muille vuokralaisille arvostetut ja toimivat tilat kehittämällä ja ylläpitämällä omistuksessaan olevia kiinteistöjään.

Tanssin talo -hanke ja sen investointien poistot tulevat rasittamaan Kiinteistö Oy Kaapelitalon kirjanpidollista tulosta merkittävästi, eikä yhtiöllä ole osingonmaksuun liittyvää tavoitetta. Yhtiön tulee kuitenkin toimia liiketoiminnassaan kannattavasti, jotta kiinteistöjen arvonnousu on hyvän kunnossapidon ja kehittämisen avulla mahdollista jatkossakin.

Tausta

Helsingin kaupunki perusti syyskuussa 1991 KOY Kaapelitalon hallinnoimaan Ruoholahdessa sijaitsevaa Nokian entisen Kaapelitehtaan kiinteistöä, joka oli siirtynyt kaupungin omistukseen. Yhtiön talous rakennettiin vahvalle taseelle luovuttamalla Kaapelitehtaan rakennus yh-

tiön omistukseen apporttina vuoden 1992 alusta. Apportin turvin yhtiö on peruskorjannut Kaapelitehtaan kiinteistöä ja vuokrannut sieltä tiloja lähinnä taiteen, kulttuurin ja luovan alan toimijoiden tarpeisiin.

Vuoden 2019 jouluna yhtiö osti Vallilasta osoitteessa Nilsiäkatu 10 sijaitsevan entisen Orionin lääketehtaan kiinteistön, joka nimettiin N10:ksi. Hankinta toteutettiin 100%:lla pankkilainalla. Kaupan mukana tuli kiinteistön vuokralaiskanta sekä liiketoimintaa ylläpitänyt henkilöstö. Hanke on toistaiseksi kantanut kustannuksensa.

Vuosien saatossa yhtiö on peruskorjannut Kaapelitehtaan rakennuksen kauttaaltaan. Kiinteistön vuokrausaste on pysynyt jatkuvasti korkeana ja yhtiön rahoitustuloksella on voitu kattaa paitsi Kaapelitehtaan korjausinvestoinnit, poistot ja lainanlyhennykset myös merkittävä osa vuonna 2011 yhtiön omistukseen tulleen Suvilahden korjausinvestoinneista.

Vuonna 2014 Helsingin kaupungin tilaama tarveselvitys ehdotti Tanssin talon uudisrakennuksen sijoituspaikaksi Kaapelitehdasta. Taustalla oli Jane ja Aatos Erkon säätiön myöntämä 15 miljoonan euron lahjoitus Tanssin talo -hankkeelle. Lahjoituksen ehtona oli, että julkiset toimijat tekevät vähintään vastaavan suuruisen rahoituspäätöksen hankkeelle ennen vuoden 2015 loppua. Työtä varten muodostettu Tanssin talon työryhmä sai loppuraporttinsa valmiiksi lokakuussa 2015. Loppuraportissa määriteltiin Tanssin talon neliövuokriksi 7,5 EUR/m² uudisosan osalta ja 18 EUR/m² peruskorjattujen vanhojen tehdastilojen osalta.

Kaupunginhallitus päätti 14.12.2015, § 1223, hyväksyä Tanssin talon toteuttamista ja rahoittamista koskevan puitesopimuksen, joka allekirjoitettiin Helsingin kaupungin, Kiinteistö Oy Kaapelitalon, Tanssin talo ry:n ja Jane ja Aatos Erkon säätiön välillä 18.12.2015. Puitesopimuksen allekirjoittamisen jälkeen KOY Kaapelitalo ryhtyi vetämään hanketta rakennuttajan roolissa. Puitesopimuksessa sovittiin, että Helsingin kaupungin osuus hankkeen rahoituksesta on enintään kuusi miljoonaa euroa 34,8 miljoonan euron kokonaishankekustannuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ilmoitti 9.12.2015 päivätyllä kirjeellä (Dno 7/611/2015), että valtio osallistuu Tanssin talon uudisrakennuksen rahoittamiseen enintään kuuden miljoonan euron valtionavustuksella. Hanke valmistui vuoden 2021 lopussa ja Tanssin talo avasi ovensa keväällä 2022.

Puitesopimuksen mukaisesti Tanssin talon maksamat vuokrat eivät sisällä tuottotavoitteita, esimerkiksi varautumista peruskorjauksiin eivätkä investoinnin poiston osuutta.

Tanssin talo -hankkeen kustannusten nousu

Tanssin talon suunnitteluvaiheen (2016-2019) aikana rakennusalan yleinen kustannustaso nousi pääkaupunkiseudulla 18,2%. Kustannushaasteisiin vastattiin sopeuttamalla hankkeen laajuutta noin 10 %:lla siirtämällä uudisosaan suunniteltuja tiloja vanhan tehdaskiinteistön puolelle. Yhtiön kannalta hankkeen tuottavat neliöt vähenivät ratkaisun myötä, kun Tanssin talon tiloja sijoitettiin vanhaan tehdasrakennukseen uudisrakennuksen sijasta.

Tanssin talo -hankkeesta jätettiin kunnallisvalitus kesällä 2018, minkä johdosta rakennustöiden käynnistyminen viivästyi noin vuodella.

Kaapelitalon vastuulla olleiden Tanssin talon ja sen liitännäisten investointien kustannukset nousivat hankkeen aikana 7,8 miljoonasta 12,3 miljoonaan (uudisrakennusosan kustannukset nousivat yhteensä noin 4,2 miljoonaa euroa.). Kustannusten nousun syynä olivat hankkeen keston piteneminen kaavavalituksen ja koronapandemian johdosta sekä rakennusalan yleinen kustannustason nousu hankkeen aikana.

Yhtiö rahoitti Tanssin talon ja sen toteuttamisen edellytyksenä olleet liitännäisinvestoinnit osittain kaupungin myöntämällä lainalla (10 M€) ja osittain omilla kassavaroillaan (2,3 M€). Kustannusten nousun myötä Helsingin kaupunginhallitus päätti 7.10.2019, § 679, korottaa kaupungin rahoitusosuutta Tanssin talo -hankkeessa yhteensä enintään 3,95 miljoonalla eurolla, kun hankkeen kokonaiskustannukset nousivat 40 miljoonaan euroon. Valtio päätti puolestaan omalta osaltaan korottaa rahoitusosuuttaan 1,25 miljoonalla eurolla.

Koronapandemian vaikutukset yhtiön toimintaan

Koronapandemia vaikutti yhtiön taloudelliseen tilanteeseen voimakkaasti. Koronapandemiasta johtuen kaupungin kehotuksen (27.3.2020 § 69) mukaisesti antamat vuokravapautukset pienensivät yhtiön liikevaihtoa 1,5 M€. Lisäksi yhtiön tapahtumatilavuokraus pysähtyi käytännössä kokonaan kahdeksi vuodeksi, ja tapahtumatoiminnan käynnistyttyä uudelleen meni pitkään ennen kuin liiketoiminta palautui pandemiaa edeltävälle tasolle. Pandemia söi tapahtumatilaliikevaihtoa yhtiön mukaan arvioltaan noin 1,5–2 M€. Yhtiön saamat korona-avustukset jäivät kuitenkin vain vajaaseen 300 000 euroon. Yhtiö joutui vuoden 2023 alussa nostamaan 5,5 M€ lainan kattamaan koronasta aiheutuneet tulojen menetykset ja lisäkustannukset sekä kassavaroillaan rahoittamat Tanssin talo -hankkeen liitännäiskustannukset.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 26.2.2024

Kaupunginhallituksen konsernijaosto ohjeisti 26.2.2024 § 12, Kiinteistö Oy Kaapelitalon ja kaupungin konserniohjausyksikön yhteisesti valmistelemaan esityksen, jolla voidaan ratkaista yhtiön normaalin liiketoimin-

nan ulkopuolella syntyneiden tappioiden tuottamat ongelmat. Niitä ovat korona-ajan vuokranalennusten takia kertyneet tulojen menetykset ja Suvilahden suojelurakennusten tietyt ajankohtaiset korjaukset.

Lisäksi valmistelulta odotetaan ehdotuksia siihen, miten omistajaohjauksen päätöksellä Kiinteistö Oy Kaapelitalon vastuulle päätyneen Tanssitalon aiheuttama pysyvä vuokravaje voidaan ratkaista vaarantamatta yhtiön perustoimintaa.

Tanssin taloon liittyvät neuvottelut

Kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjeistukseen liittyen, kaupungin kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto on käynyt kevään ja alkusyksyn aikana neuvotteluja Jane ja Aatos Erkon säätiön (JAES) sekä OKM:n kanssa Tanssin talon taloudelliseen kokonaisuuteen liittyen.

Neuvotteluiden tuloksena, JAES päätti 27.9.2024 avustaa KOY Kaapelitaloa 2,3 M€ edellytyksenä että Helsingin kaupunki vahvistaa kattavansa loput (1,9 M€) Tanssin talon uudisrakennuksen rakentamisen rahoitusvajeeesta oman pääoman ehtoisesti vuonna 2025. OKM ilmoitti neuvotteluista huolimatta, että se ei pysty sen määrärahoihin kohdistuvista leikkauksista johtuen osallistumaan uudisrakennusosan rahoitusvajeen kattamiseen kaupungin ja säätiön kanssa.

Lisäksi säätiö asetti avustuksensa ehdoksi, että osapuolet (JAES, Helsingin kaupunki ja Kiinteistö Oy Kaapelitalo) suorituksen maksaessaan ja vastaanottaessaan samalla vahvistavat, että Tanssin talo on täysin rakentamiseen osoitetulla, korottomaksi tarkoitettulla, omaan pääomaan verrattavalla pääomalla rakennetuksi. Mitään perustetta taloa koskevan, 18.12.2015 päivätyn sopimuksen muuttamiseen ei ole. Vuokra määräytyy jatkossakin alkuperäisen sopimuksen mukaisesti.

Kaupungin kannalta on perusteltua todeta, että Kaapelitalolle nyt tehtävät pääomasijoitukset sisältävät 1,9 miljoonaa euroa Tanssin talon uudisrakennusosan kustannusten kattamiseen kohdistuvaa osuutta, ja että se sekä Jane ja Aatos Erkon säätiön päättämä 2,3 miljoonan euron suuruinen avustus huomioon ottaen Tanssin talon uudisrakennusosa katsotaan tämän järjestelyn jälkeen täysin rakentamiseen osoitetulla, korottomaksi tarkoitettulla, omaan pääomaan verrattavalla pääomalla rakennetuksi. Kaupungin kannalta mitään perustetta taloa koskevan, 18.12.2015 päivätyn sopimuksen muuttamiseen ei ole. Vuokra määräytyy jatkossakin alkuperäisen sopimuksen mukaisesti.

Saadun tiedon mukaan KOY Kaapelitalon hallitus tulee päättämään säätiön edellyttämästä vahvistuksesta 5.12.2024.

Neuvotteluissa on sovittu että säätiö maksaa avustuksen kaupungille tammikuussa 2025.

KPMG Oy Ab tarkastelu ja ratkaisuehdotus

Yhtiö solmi 27.3.2024 toimeksiantosopimuksen KPMG Oy Ab:n ("KPMG") kanssa, tavoitteena tarkastaa ja validoida yhtiön ja kaupungin konserniohjausyksikön tunnistamat ratkaisuehdotukset yhtiön taloudellisen tilanteen vakauttamiselle (liite 1). Tarkastelussa todettiin, että yksikään keinoista ei yksinään tuo ratkaisua esitettyihin taloudellisiin haasteisiin, ja siksi niitä tulisikin arvioida erilaisina yhdistelminä.

KPMG tarkasteli toimenpiteitten arvioitua vaikutusta joilla parannettaisiin yhtiön rahoitusasemaa tilanteessa, jossa vuokrausaste olisi pitkäaikaisten vuokrien osalta 95%, 97% ja 100% vuodesta 2025 eteenpäin. Näistä 95%:n vuokrausaste valittiin keskeiseksi tarkasteluluvuksi, sillä se on kaupungin omistajastrategian tavoite, pitkän aikavälin ennusteet korkeammalla vuokrausaste-% ovat epävarmoja, ja yhtiön nykyinen vuokrausaste on korkeampi kuin yleinen markkinataso. Todettakoon, että yhtiön johto ennustaa vuokra-asteen pysyvän jatkossakin hyvällä tasolla (nykyinen 99 %).

KPMG pystyi tarkastellussaan todentamaan tarvittavat ja riittävät toimenpiteet yhtiön talouden turvaamiseksi, ja yhtiön normaalin liiketoiminnan ulkopuolella syntyneiden tappioiden tuottamista ongelmista toipumiseksi. Kaupungin konserniohjausyksikkö ehdottaa KPMG tarkastelun perusteella seuraavia toimenpiteitä:

- kaupungin Kiinteistö Oy Kaapelitalolle 21.6.2021 § 484 myöntämä Tanssin talo -laina, josta on maksamatta per 31.1.2025 8 958 333,35 euroa, ja lainan maksamatta olevat erääntyneet korot (48 524,31€) muutetaan vastikkeettomasti yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman ehtoiseksi eräksi ja;

- kaupunki suorittaa viiden miljoonan euron suuruisen vastikkeettoman sijoituksen Kiinteistö Oy Kaapelitalon sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Viiden miljoonan euron suuruisen vastikkeettoman sijoituksen tarve perustuu mm. seuraaviin keskeisiin tekijöihin:

- koronapandemian vaikutukset ovat merkittävästi heikentäneet yhtiön taloudellista tilannetta.
- yhtiö on käyttänyt kassavarojaan Tanssin talon liitännäiskustannusten kattamiseen, mikä on heikentänyt yhtiön kassalikviditeettiä.
- yhtiön korjausvelka on kasvanut merkittävästi johtuen muun muassa

kaupungin kehotuksesta (27.3.2020 § 69) antaa vuokranvapautuksia, jotka pienensivät yhtiön liikevaihtoa.

Kaupungin konserniohjausyksikkö tarkasteli myös tilannetta jossa edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi, yhtiö rahoittaisi uudelleen N10 ja Suvilahden lainat (n. 7,2 M€) Helsingin kaupungin takaamalla Bulletlainalla. Tarkastelussa käytetyt oletamat osoittivat että uudelleen rahoittamalla lainat, yhtiö voisi parantaa kassatilannettaan. Mahdolliset bullet-lainajärjestelyt ovat kuitenkin yhtiön omassa harkinnassa ja toimii puskurina, jos esimerkiksi yhtiön vuokrausaste kehittyä käytettyjä enusteita negatiivisemmin.

Suvilahden suojeltujen rakennusten peruskorjaus

Helsingin kaupunki luovutti vuoden 2011 alusta Kaapelitalolle apporttina yhdeksän rakennusta Suvilahden entiseltä kaasutehtaalta. Samassa yhteydessä yhtiö vuokrasi kaupungilta tontin, jolla rakennukset sijaitsevat, sekä viereisen tyhjän tontin ulkoilmatapahtumien käyttöön. Yhtiö on tämän jälkeen hallinnoinut aluetta peruskorjaten rakennusten sisätiloja ja vuokraten niitä lähinnä taiteilijoiden, kulttuuriorganisaatioiden ja luovan teollisuuden tarpeisiin.

Alueen isot peruskorjaukset rakennuksissa 8 ja 5 rahoitettiin suurilta osin nojautumalla Kaapelitehtaan tuottoihin. Tanssin talo -hankkeen käynnistyttyä vuonna 2016 alueella on tehty lähinnä vuokralaismuutoksista aiheutuneita sisätilaremontteja tai välttämättömiä korjaustöitä, kuten vuotokorjauksia tai Kattilahallin piippujen korjaustöitä. Käytännössä kaikkien rakennusten julkisivut ja katot ovat peruskorjauksen tarpeessa lähivuosina.

Yhtiön mukaan alueen liiketoiminta on pysynyt tappiollisena koko sen ajan, kun yhtiö on sitä hallinnoinut vaikka vuokrausaste on pysynyt erittäin korkeana. Yhtiön mukaan syynä on se, että verrattuna Kaapelitehtaaseen tai N10:een Suvilahden kiinteistön ylläpitokustannukset ovat huomattavasti korkeammat. Asian voi yksinkertaistaa siten, että Suvilahdessa on suhteessa kattopinta-alaan huomattavasti vähemmän vuokrattavia neliöitä kuin Kaapelitehtaalla tai N10:ssä. Lisäksi Suvilahden rakennukset ovat vanhempia kuin Kaapelitehtaalla ja N10:ssä ja ne ovat kaupungin museon tiukasti suojelemissa, mikä tekee niiden peruskorjaamisesta erittäin kallista.

Suvilahden rakennusten ikä ja suojelumääräykset nostavat alueen rakennusten peruskorjauskustannukset niin kalliiksi, ettei peruskorjauksia voida kokonaisuudessaan rahoittaa tiloista saatavilla vuokratuloilla. Rahoitus ei voi enää myöskään nojata Kaapelitehtaan tuottoihin. Yhtiön johto uskoo, että vuokratuloilla voidaan kattaa sisätilojen peruskorjaus,

mutta Suvilahden rakennusten julkisivujen, kattojen ja piippujen korjauskustannusten kattamiseksi yhtiö tarvitsee kaupungin tukea.

Tehdyn selvityksen ja tunnistettujen vaihtoehtojen analysoinnin perusteella parhaaksi vaihtoehdoksi varmistaa Suvilahden suojeltujen rakennusten julkisivujen, kattojen, ikkunoiden ja piippujen peruskorjaukset pitkän aikavälin korjaussuunnitelman mukaisesti on arvioitu ns. investointiavustusmalli.

Investointiavustus

Investointiavustus on kaupungin myöntämä tuki, joka perustuu yhteistyösopimukseen (liite 2) sekä yhtiön etukäteen laatimaan ja yhteisesti päivitettävään pitkän aikavälin korjaussuunnitelmaan. Jos kaupunginvaltuusto varaa määrärahoja peruskorjauksiin seuraavalle vuodelle, tehdään investointiavustuksen myöntämisestä ja/tai maksuksesta erillinen päätös ennen maksua. Lähtökohtana on, että investointiavustuksesta maksetaan kolmeneljäsosaa etukäteen ja loput jälkikäteen toteutuneiden kustannusten perusteella kuitenkin niin, ettei investointiavustus voi yksittäisenä vuonna ylittää sille talousarviossa määriteltyä enimmäismäärää. Maksatuksissa noudatetaan kaupungin avustusten tavanomaisia maksatusajankohtia, ellei erikseen toisin sovi ta tai kaupunki toisin päättää. Investointiavustusten yksittäiset erät maksetaan yhtiön lähettämän laskun perusteella.

Vuonna 2025 toteutettavien peruskorjausten osalta toimitaan edellä kuvatusta ns. vakiotoimintatavasta poikkeavalla tavalla. Vuonna 2025 yhtiö toteuttaa seuraavat peruskorjauksiin liittyvät hankkeet: Rakennuksen 1 (Voimalaitos) oikeanpuoleisen piipun peruskorjaus, rakennuksen 1 (Voimalaitos) Generaattorisalin katon ja seinien peruskorjaus, rakennuksen 6 (Puhdistamo) julkisivujen, vesikaton ja ikkunoiden peruskorjauksen suunnittelu sekä rakennuksen 9 (Mittarikorjaamo) julkisivujen, vesikaton ja ikkunoiden peruskorjauksen suunnittelu. Kaupunki myöntää em. hankkeisiin yhteensä 3 miljoonan euron suuruisen investointiavustuksen. Investointiavustus maksetaan yhtiölle kokonaisuudessaan etukäteen. Yhtiö raportoi peruskorjaushankkeiden päättymisen jälkeen kaupungille niiden toteutuneet kustannukset. Myönnetyn investointiavustuksen ja toteutuneiden kustannusten välinen erotus otetaan huomioon tulevien vuosien suunnitelmissa ja kustannusarvioissa. Yhtiö voi rahoittaa vuoden 2025 investointiavustuksesta vuonna 2024 syntyneitä suunnittelu-, asiantuntija-, kilpailutus- yms. kuluja, jotka liittyvät vuoden 2025 peruskorjauksiin.

Investointiavustukset pienentävät yhtiön kirjanpidossa kyseisten investointien hankintamenoja ja ovat kaupungin taloudenpidossa käyttöta-

lousmenoja. Investointiavustus vastaa kaupungin taloudenpidon näkökulmasta pitkälti vakiintunutta laitosavustuksia koskevaa toimintamallia.

Pitkän aikavälin korjaussuunnitelma ja sen säännöllinen yhteinen päivittäminen edistää tukien suunnitelmallisuutta ja oikeaa mitoitusta. Tämä mahdollistaa myös alueen muun kehityksen ja vastaavien vaikutusten huomioon ottamisen tulevaisuudessa, jos niillä on olennaista vaikutusta Kaapelitalon toiminnan kannattavuuteen alueella.

Investointiavustusta varten laaditaan yhteistyösopimus Helsingin kaupungin ja yhtiön välillä. Sopimuksen keskeisimmät ehdot ovat:

- yhtiö laatii pitkän aikavälin suunnitelman tarvittavista Suvilahden suojeltujen rakennusten julkisivujen, kattojen, ikkunoiden ja piippujen peruskorjauksista ja päivittää sitä vuosittain sekä hakee vuosittain investointiavustusta kaupungilta. Pitkän aikavälin suunnitelma laaditaan ainakin vuosille 2025-2033;
- kaupunki myöntää Kaapelitalolle investointiavustusta yhdessä sovittujen peruskorjausten toteuttamiseen edellyttäen, että siihen on kulloinkin myönnetty määrärahat kaupunginvaltuuston vahvistamassa talousarviossa, ja että avustukset on mahdollista myöntää kulloinkin voimassa olevia valtiontukisäännöksiä noudattaen. Peruskorjauksiin liittyvien avustusten maksamisesta tehdään aina erillinen kaupungin päätös;
- yhtiöllä on velvoite kilpailuttaa kaupungin avustuksella toteutettavat investoinnit hankintalain (1397/2016) mukaan;
- yhtiö sitoutuu noudattamaan vuosittain sopimuksessa mainittuja prosesseja ja aikatauluja suunniteltujen korjauskustannusten arvioimisen ja kaupungille ilmoittamisen osalta, hakemaan investointiavustusta sopimuksessa sovitulla tavalla sekä toteuttamaan peruskorjaukset suunnitelmien mukaan. Lisäksi Kaapelitalo sitoutuu raportoimaan peruskorjausten toteutuneista kustannuksista ja investointiavustusten käytöstä kaupungin edellyttämällä tavalla.

Vuoden 2025 investointiavustus, joka on määrältään kolme miljoonaa euroa, on huomioitu kaupungin ensi vuoden talousarviossa. Tämä avustus kohdistuu pääosin Kattilahallin savupiipun ja vesikaton korjaamiseen.

KOY Kaapelitalon salkku- ja omistajastrategiamuutos

Edellä mainittujen toimenpiteiden takia, on myöskin tarpeellista tarkastella ja päivittää yhtiön nykyistä omistajastrategiaa ja salkutusta. Yhtiön nykyinen salkutus on määritelty "Markkinaehtoisesti toimiva".

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt noudattavat muihin samalla toimialalla toimiviin yhteisöihin verrattuna vertailukelpoisia toimintaperiaatteita, jotta kaupungin omistus ei vääristä kilpailua. Vastavasti kaupungin markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille asetetaan tuottotavoitteet kilpailuneutraliteettisäännökset huomioon ottaen. Kaupunki ei lähtökohtaisesti rahoita markkinaehtoisesti toimivia tytäryhteisöjä, ellei tästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa perusteltu syy.

Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa kilpailuetua eikä -haittaa markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille.

Tytäryhteisöjen sijoittumista em. salkkuihin arvioidaan kokonaisharkintana käyttäen hyväksi seuraavia markkinaehtoisuuteen ja elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä tunnusmerkkejä:

- tytäryhteisöä ei ole nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonetta,
- tytäryhteisöllä ei ole julkista palvelutehtävää tai viranomastehtäviä,
- tytäryhteisön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- tytäryhteisö toimii kilpailuolosuhteissa (kilpailutilanne, markkinaehtoinen hinnoittelu),
- tytäryhteisön toiminta kohdistuu laajaan tai rajoittamattomaan asiakaskuntaan,
- tytäryhteisön toiminta perustuu pääosin omaan tulorahoitukseen, eikä julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Kaapelitalon nykyinen jaottelu markkinaehtoiseksi toimivaksi poikkeaa muihin markkinaehtoisesti toimiviin yhteisöihin verrattuna:

- yhteisöllä ei ole osingonjakotavoitetta mutta konsernin lähtökohtaisena tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- Tanssin talo -hanke rasittaa merkittävästi yhteisön kirjanpidollista tulosta mikä heikentää yhteisön taloudellista tilannetta ja kykyä toimia markkinaehtoisesti,
- Tanssin talon uudisrakennusosa on rahoitettu yhtiölle myönnettyillä avustuksilla, eikä Kaapelitalo pysty tulorahoitteisesti suorittamaan laajempia julkisivu- ym. peruskorjauksia tai investointeja Suvilahdessa vaan joutuu turvautumaan julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Muille kuin markkinaehtoisesti toimiville kaupungin tytäryhteisöille on asetettu kaupungin palvelutuotantoon tai muuhun toimintaan liittyviä erityistehtäviä tai ne eivät muusta syystä toimi kilpailutilanteessa markkinoilla ja tavoittele toiminnallaan voittoa.

Näiden tytäryhteisöjen ensisijaisena tehtävänä on täydentää tai tukea kustannustehokkaalla ja laadukkaalla toiminnalla kaupunkikonsernin

palvelutuotantoon liittyvien ja muiden määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista.

Kaapelitalon merkitys Helsingin kaupungin elinvoimaisuuden ja vetoiman kannalta on huomattava. Yhtiö ei toimi tavanomaisessa toimittajien vuokrausliiketoiminnassa, vaan sen toiminta tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja edistää kaupungin houkuttelevuutta ja kilpailukykyä. Yhtiön toiminta edistää kaupungin elinvoimaisuutta tarjoamalla tiloja, joissa järjestetään monipuolisia tapahtumia, näyttelyitä ja muita kulttuurisia aktiviteetteja. Yhtiön tarjoamat ja ylläpitämät tilat ja palvelut ovat keskeisiä kaupungin kulttuuri- ja luovien alojen kehittämiseksi.

Tämän päätösesityksen esitettyjen toimenpiteiden ja edellä mainittujen perusteluiden johdosta on asianmukaista siirtää KOY Kaapelitalo salkkuun "Muu kuin markkinaehtoisesti toimiva" ja siirtää yhtiö elinvoima ja markkinointi -yhteisöryhmään omistajastrategia liite 3:n mukaisesti.

Kyseinen salkku- ja yhteisöryhmämuutos ei sinällään vaikuta yhtiön liiketoimintamalliin, jossa yhtiö tavoittelee liikevoittotasoa, joka mahdollistaa yhtiön pitkän aikavälin taloudellisen kantokyvyn, sen omistamien kiinteistöjen kunnossapitämisen ja kaupungin omistajastrategisten tavoitteiden toteuttamisen.

Edellä mainittu omistajastrategia- ja salkkumuutos vaikuttaa myös kaupunkikonsernissa määritettyyn tehtävään ja omistajuuslinjauksiin. Keskeisin muutos on että kaupungilla ei enää ole suoraa taloudellista intressiä yhtiön omistamiseen vaan omistus perustuu yksinomaan strategiseen omistustalouteen.

Valtiontukiarviointi

Kaupungin Kiinteistö Oy Kaapelitalon pääomittamista on tarkasteltava valtiontukea koskevien säännösten nojalla.

Valtiontukisäännöksen (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ("SEUT") 107(1) artikla) soveltamisalaan kuuluu julkisyhteisön varoista myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta riippumatta. Kiinteistö Oy Kaapelitalon toimintaa on pidettävä pääosiltaan taloudellisena toimintana valtiontukisäännösten tarkoittamassa mielessä, koska se vuokraa tiloja taloudellista toimintaa harjoittaville vuokralaisille (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107

artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuesta, EUVL 2016/C 262/01, kohdat 6-12).

Tuki Kiinteistö Oy Kaapelitalolle myönnetään komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (jäljempänä ”RPA”) 53 artiklan mukaisena tukena kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Kiinteistö Oy Kaapelitalon tilat ovat RPA:ssa tarkoitettuja taide- ja kulttuurikeskuksia tai –tiloja. Tuet myönnetään investointitukina. Molemmissa tuettavissa hankkeissa tukikelpoisia kustannuksia ovat aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin liittyvät kustannukset.

Tanssin talo –hankkeelle myönnetään tukea yhteensä noin 11,3 miljoonaa euroa. Tuen määrä ei saa ylittää tukikelpoisten kustannusten ja investointien liikevoiton erotusta. Tuen ylittäessä tukikelpoisten kustannusten ja investointien liikevoiton erotuksen, on tuki perittävä tältä osin takaisin. RPA sallii infrastruktuurioperaattorin kuitenkin pitää kohtuullisen voiton kyseisellä ajanjaksolla. Tanssin talo –hankkeelle on aiemmin myönnetty tukea 29.5.2017, 7.5.2018, 7.10.2019, 23.3.2020, 5.10.2020 ja 21.6.2021. Kokonaistuki Tanssin talo –hankkeelle ei ylitä RPA:n 4 artiklassa asetettua hankekohtaista 165 miljoonan euron ilmoituskynnysarvoa investointituella kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen.

Kiinteistö Oy Kaapelitalon kulttuurikäytössä olevien infrastruktuurien säilyttämisestä ja parantamisesta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin kyseiset kustannukset eivät liity Tanssin talon –hankkeeseen tai Suvilahden kulttuurikeskuksen rakennushistoriallisiin peruskorjauksiin myönnetään 2,7 miljoonaa euroa. Ennen tuen myöntämistä on tehty RPA 53(6) artiklan mukainen rahoitusvajeanalyysi. Nyt myönnettävä tuki ei ylitä edellä mainitun rahoitusvajeanalyysin osoittamaa enimmäistukimäärää. Tuen ylittäessä tukikelpoisten kustannusten ja investointien liikevoiton erotuksen, on tuki perittävä tältä osin takaisin. Kulttuuriinfrastruktuurin operaattori saa kuitenkin pitää kohtuullisen voiton kyseisellä ajanjaksolla. Hankkeelle ei ole myönnetty aiemmin tukea eikä nyt myönnettävä tuki ylitä hankekohtaista ilmoituskynnysarvoa.

Tuen saajana on Kiinteistö Oy Kaapelitalo, jota kohtaan ei ole annettu sellaista komission aikaisempaa päätökseen perustuvaa maksamaton-ta perintäpäätöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä Kiinteistö Oy Kaapelitalo ole RPA:n mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuet täyttävät myös muut RPA:n I luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekee tuen myöntämisestä RPA:n liitteen II mukaiset jälki-ilmoitukset komissiolle työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä sähköisesti.

09.12.2024

Tuet, jotka myönnettäisiin Suvilahden rakennushistoriallisia peruskorjauksia varten, täyttävät tällä hetkellä voimassa olevan RPA:n luvun I ja 53 artiklan edellytykset.

Sopimuksen hyväksymisellä ja allekirjoittamisella ei vielä myönnetä valtiontukea. Valtiontukiarviointi tehdään erikseen jokaisen myönnettävän tuen osalta huomioiden kulloinkin voimassa oleva valtiontukisääntely.

Lopuksi

Esitetyillä toimenpiteillä saadaan konsernijaoston edellyttämällä tavalla ratkaistua yhtiön normaalin liiketoiminnan ulkopuolella syntyneiden tappioiden tuottamat ongelmat. Niitä ovat korona-ajan vuokranalennusten takia kertyneet tulojen menetykset ja Suvilahden suojelurakennusten tietyt ajankohtaiset korjaukset.

Toimenpiteissä kyse on kaupungin kertaluontoisesta panostuksesta, eikä yhtiön toiminta täten muutu jatkuvarahoitteiseksi. Investointiavustuksessa kyse on Suvilahden rakennushistoriallisten julkisivujen, kattojen, ikkunoiden ja savupiippujen peruskorjausten rahoittamisesta eikä Suvilahteen liittyvän yhtiön liiketoiminnan jatkuvasta tukemisesta.

Esitetyillä toimenpiteillä ja JAESin kanssa neuvotellulla säätiön avustuksella saavutetaan yhtiön ennusteiden ja KPMG:n tarkastelujen perusteella tilanne, jossa Kaapelitalon toiminta on taloudellisesti kestäväällä pohjalla pitkällä aikavälillä

Esitetyille toimenpiteille on varattu määrärahat kaupungin vuoden 2025 talousarviosta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, konsernianalyttikko, puhelin: 09 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Yhteistyösopimus
- 3 Omistajastrategia

Oheismateriaali

- 1 Omistajastrategia muokkaukset
- 2 Suvilahden investointisuunnitelma

Muutoksenhaku

09.12.2024

Asia/9

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Yhtiö

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 771

HEL 2024-000433 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

02.12.2024 Pöydälle

Esteelliset: Marja-Leena Rinkineva, Juha Ahonen
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, konsernialalyttikko, puhelin: 09 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 17.06.2024 § 59

HEL 2024-000433 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto merkitsi tiedoksi Kiinteistö Oy Kaapelitaloa koskevan tilannekatsauksen.

Käsittely

09.12.2024

Asia/9

17.06.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli konserniohjauksen päällikkö Atte Malmström.

26.02.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

29.01.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/10

§ 789

Kaupunginhallituksen myöntämät yleisavustukset vuodelle 2025

HEL 2024-015717 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi avustuksia talousarviokohdalta 1 30 02, Kaupunginhallituksen avustukset, yhteensä 557 000 euroa vuonna 2025 seuraavasti:

Hakija	euroa
Alvar Aalto -säätö	15 000
Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry.	6 000
Föreningen Luckan rf.	3 000
Helsingin Akvaarioseura ry.	0
Helsingin kaupunkiosayhdistykset ry.	100 000
Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry.	95 800
Helsingin Pohjola-Norden i Helsingfors rf.	6 640
Helsingin seudun pyöräilijät ry.	7 000
Helsingin yliopiston ylioppilaskunta	25 000
Helsinki-Seura ry.	16 370
Helsingin loma- ja virkistysyhdistys ry.	6 000
Juristklubben Codex rf	0
Norr om Stan rf.	3 000
Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry.	3 930
Suomen Yrityskummit ry.	0
Suomen Rauhanliitto-Finlands Fredsförbund ry.	20 000
Tekniikka ja Terveys KTN Helsinki ry.	12 837
Avustukset yleisten saunojen toiminnan tukemiseen, kansliapäällikön käytettäväksi	9 365
Kunnallisen tiedotustoiminnan järjestämisen, kansliapäällikön käytettäväksi	2 555
Opaskoulutuksen järjestäminen, kansliapäällikön käytettäväksi	6 490
Harkinnanvaraiset avustukset, kansliapäällikön käytettäväksi	218 013

Käsittely

Esteelliset: Mika Raatikainen

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avustuskuulutus 2024
- 2 Avustusohjeet
- 3 Khs yleisavustukset 2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Helsingin kaupungin avustuskuulutus julkaistiin 15.12.2023 Helsingin kaupungin verkkosivuilla, Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa. Kuulutuksen mukaan kaupunginhallituksen myöntämiä avustuksia vuodelle 2024 tuli hakea 3.6.2024 klo 16.00 mennessä. Helsingin kaupungin yleisavustukset on tarkoitettu rekisteröityjen yhteisöjen yleisesti hyödylliseen toimintaan. Kaupunginhallituksen yleisavustusta voi hakea toimintaan, joka ei kuulu minkään lautakunnan toimialaan.

Kuulutuksessa kerrottiin, että sähköinen asiointi on ensisijainen tapa hakea kaupungin avustuksia, ja kuvaukset eri avustuksista sekä hakulomakkeet löytyvät verkkoasioinnissa osoitteesta www.hel.fi/avustukset. Toissijaisesti avustushakemukset voi toimittaa hakuajan kuluessa Helsingin kaupungin kirjaamoon.

Hakemusta täydentämään avustuksen hakijan tuli toimittaa seuraavat liitteet: toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2025, vahvistettu tuoslaskelma, tase ja toimintakertomus sekä jäljennös tilintarkastusker-

tomuksesta tai toiminnantarkastuskertomuksesta edelliseltä päättyneeltä tilikaudelta ja pöytäkirja yhdistyksen kokouksesta, jossa on päätetty edellisen tilikauden tilinpäätöksestä. Lisäksi tuli toimittaa kopio yhdistyksen tilioitteesta tai muu todistus tilinomistajasta sekä yhteisön säännöt, jos kyseessä oli uusi hakija tai jos nämä tiedot ovat muuttuneet edellisen hakemuksen jälkeen.

Kaupunginhallituksen yleisavustuksiin kohdistuvia hakemuksia vuodelle 2025 saapui yhteensä 17 kappaletta.

Kaupunginvaltuuston 27.11.2024 vahvistaman vuoden 2025 talousarvion talousarviokohdan 1 30 02, Kaupunginhallituksen avustukset, määräraha on yhteensä 1 753 000 euroa. Määrärahasta 1 196 000 euroa on varattu asukasosallisuuden avustuksiin, jotka esitetään erikseen kaupunginhallituksen päätettäväksi. Muiden yhteisöjen avustuksiin tarkoitettu määräraha on 557 000 euroa, eikä sitä ole korotettu vuoden 2024 tasosta.

Hakemusten käsittely

Avustushakemusten käsittelyä ja avustusehdotusten valmistelua on ohjeistettu kaupungin avustusten yleisohjeessa (Khs 28.10.2019 § 723). Myöhästyneet hakemukset tulee ohjeen mukaan hylätä. Mikäli hakija on saanut avustusta aiemmin, on uuden avustuksen saamisen edellytyksenä ohjeen mukaan, että edellisen avustuksen käyttö on raportoitu. Koska hakemukset tuli jättää 3.6.2024 mennessä, on edelliseksi avustukseksi katsottu vuodelle 2023 myönnetty avustus.

Avustushakemuksen jättäneiden yhteisöjen saamat avustukset, sekä muiden ao. kohtaan kuuluvien avustummäärärahojen jako vuodelta 2024, vuodelle 2025 haetut avustussummat sekä ehdotukset vuoden 2025 avustuksiksi on koottu liitteeseen 3. Lisäksi liitteessä on esitetty haetun sekä myönnettäväksi esitetyn avustuksen käyttötarkoitus.

Lisäksi hakemuksia käsiteltäessä huomioitiin avustusten hakijoiden harjoittama taloudellinen toiminta EU:n valtioneuvoston päätöksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Ennen avustuspäätöksen tekemistä on arvioitu avustusten saajien toimintaa huomioiden valtioneuvoston päätöksen mukaiset avustuksen saajat eivät harjoita taloudellista toimintaa, jonka tukeminen houkuttelisi asiakkaita muista maista tai vaikuttaisi rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin enemmän kuin marginaalisesti eikä toimenpide vaikuta siten jäsenvaltioiden väli-

seen kauppaan (Komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01 kohdat 196, 197.)

Yhteisöille myönnettävät avustukset

Alvar Aalto -säätiö haki toiminta-avustusta 15 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 15 000 euroa, joka on euromäärältään sama kuin vuonna 2024.

Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry. haki toiminta-avustusta 9 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 6 000 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Föreningen Luckan i huvudstadsregionen rf. haki toiminta-avustusta 60 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 3 000 euroa. Kaupunginhallitus totesi (Khs 28.9.2015), että kaupunginhallituksessa 7.1.2014 käsitellyn Avustustyöryhmän ehdotuksen mukaisesti useasta virastosta avustusta hakevien moniavusteisten kaksikielisten järjestöjen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle (järjestöt: Föreningen Luckan rf. ja Norr om Stan rf.). Kuitenkin siten, että yhdistyksille voidaan myöntää avustuksia myös muista kaupungin virastoista, jos avustettava toiminta kohdistuu erityisesti virastoa tukevaan toimintaan ja toimintaa arvioidaan viraston kriteereillä. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Helsingin Akvaarioseura ry. haki toiminta-avustusta yhdistyksen Töölössä sijaitsevan kerhotilan vuokra- ja sähköluihin sekä tietoliikennekuluihin 3 000 euroa vuodelle 2025.

Yhdistyksen tarkoituksena on toimia yhdyssiteenä akvaarioharrastuksesta kiinnostuneiden henkilöiden kesken. Yhdistys järjestää kokouksia, kursseja, retkiä, luento- ja keskustelutilaisuuksia, edistää akvaarioalan tuntemusta ja tutkimustyötä ja ylläpitää omaa kirjastoa.

Avustusta Helsingin Akvaarioseura ry:lle ei esitetä myönnettäväksi, koska toiminta ei kuulu kaupunginhallituksen yleisavustusmäärärahoista tuettavan toiminnan piiriin.

Helsingin kaupunginosayhdistykset ry. haki toiminta-avustusta 143 900 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 100 000 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry. haki toiminta-avustusta 102 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 95 800 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Helsingin Pohjola-Norden haki toiminta-avustusta 8 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 6 640 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Helsingin seudun pyöräilijät ry. haki toiminta-avustusta 21 550 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 7 000 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta haki toiminta-avustusta 25 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 25 000 euroa, joka on euromäärältään sama kuin vuonna 2024.

Helsinki-Seura ry. haki toiminta-avustusta 16 370 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 16 370 euroa, joka on euromäärältään sama kuin vuonna 2024.

Juristklubben Codex rf. haki toiminta-avustusta yhdistyksen kerhotilojen ylläpitoon sekä toiminnan juokseviin kuluihin 2 500 euroa vuodelle 2025.

Juristklubben Codex rf. on Helsingin yliopiston ruotsinkielisten oikeustieteen opiskelijoiden ainejärjestö, jolla on kerhotila Kampissa. Yhdistys järjestää jäsenistölleen opinto- ja vapaa-ajan toimintaa, sekä mm. valmennuskursseja oikeustieteelliseen tiedekuntaan hakeville ja ilmaista oikeudellista neuvontaa kaikille ruotsinkielisille yliopisto-opiskelijoille.

Avustusta Juristklubben Codex rf:lle ei esitetä myönnettäväksi, koska toiminta ei kuulu kaupunginhallituksen yleisavustusmäärärahoista tuettavan toiminnan piiriin.

Helsingiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry. haki 900 euroa toiminta-avustusta, 6 000 euroa vuokra-avustusta ja 2 000 euroa hankeavustusta. Esityksen mukainen vuokra-avustussumma on 6 000 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Norr om Stan rf. haki toiminta-avustusta 8 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 3 000 euroa. Kaupunginhallitus

totesi (28.9.2015), että kaupunginhallituksessa 7.1.2014 käsitellyn Avustustyöryhmän ehdotuksen mukaisesti useasta virastosta avustusta hakevien moniavusteisten kaksikielisten järjestöjen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle (järjestöt: Föreningen Luckan rf. ja Norrom Stan rf.). Kuitenkin siten, että yhdistyksille voidaan myöntää avustuksia myös muista kaupungin virastoista, jos avustettava toiminta kohdistuu erityisesti virastoa tukevaan toimintaan ja toimintaa arvioidaan viraston kriteereillä. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry. haki toiminta-avustusta Nordjobb-ohjelman kautta tulevien nuorten julkisen liikenteen matkakuluihin Helsingissä 3 930 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 3 930 euroa, joka on euromäärältään sama kuin vuonna 2024.

Suomen Yrityskummit ry. haki toiminta-avustusta yrityskummien mentorointikoulutukseen (Yrityskummi-Akatemiaan), mikro- ja pk-yrityksille järjestettävien webinaarien kuluihin, aluetoimintaan (helsinkiäisten yrityskummien verkostotapaamisiin) ja sähköisen asiakasjärjestelmän käyttökuluihin 5 000 euroa vuodelle 2025.

Suomen Yrityskummit ry. on Suomen suurin mentorointipalveluja mikro- ja pk-yrittäjille tarjoava organisaatio. Se järjestää jäsenilleen – yrittäjille, yritysjohtajille ja liike-elämän asiantuntijoille – seminaareja, neuvontatilaisuuksia ja koulutusta ja aktivoi näitä tarjoamaan osaamistaan ja kokemustaan yrityskummeina muiden yrittäjien ja pk-yritysten kehittämiseen.

Avustusta Suomen Yrityskummit ry:lle ei esitetä myönnettäväksi, koska toiminta ei kuulu kaupunginhallituksen yleisavustusmäärärahoista tuettavan toiminnan piiriin.

Suomen Rauhanliitto ry. haki 30 000 euron avustusta, josta 20 000 euroa on maanvuokra-avustusta ja 10 000 euroa toiminta-avustusta Rauhanaseman ylläpitokustannuksiin. Esityksen mukainen avustussumma on 20 000 euroa, ja se kohdennetaan yhteisön aiempien avustusten tavoin tontinvuokraan.

Tekniikka ja terveys KTN Helsinki ry. haki toiminta-avustusta ja vuokra-avustusta yhteensä 15 000 euroa vuodelle 2025. Esityksen mukainen avustussumma on 12 837 euroa. Vuoden 2025 avustus on euromäärältään sama kuin vuonna 2024, koska muiden yhteisöjen avustamiseen osoitettua määrärahaa ei ole korotettu.

Kansliapäällikön käyttöön osoitetut avustusmäärärahat yleisten saunojen toiminnan tukemiseen sekä kunnallisen tiedotustoiminnan ja opas-koulutuksen järjestämiseen ovat samat kuin vuonna 2024.

Vuoden 2025 avustusten maksaminen ja vuoden 2026 avustusten hakeminen

Avustuspäätöksistä ilmoitetaan kaikille hakemuksen lähettäneille. Helsingin kaupungin avustusten myöntämistä ohjaavien yleisohjeiden mukaisesti (Khs 28.10.2019 § 723) alle 8 000 euron suuruiset avustukset maksetaan yhdessä erässä, 8 000–40 000 euron suuruiset avustukset maksetaan kahdessa erässä ja yli 40 000 euron suuruiset avustukset maksetaan neljässä erässä.

Helsingin kaupunginhallituksen sekä lauta- ja johtokuntien myöntämiin vuoden 2026 avustuksiin liittyvä avustuskuulutus julkaistaan 5.12.2024 kaupungin internetsivuilla, Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladissa. Kuulutuksen mukaan kaupunginhallituksen myöntämiä avustuksia vuodelle 2026 tulee hakea 2.6.2025 klo 16.00 mennessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avustuskuulutus 2024
- 2 Avustusohjeet
- 3 Khs yleisavustukset 2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

09.12.2024

Asia/11

§ 790

Kaupunginhallituksen myöntämät asukasosallisuuden avustukset vuodelle 2025

HEL 2024-012596 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Veli-Matti Hurtig, kehittämispäällikkö, puhelin: 09 310 32627
veli-matti.hurtig(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustukset koonti vuodelle 2025
- 2 Avustusten yleisohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää asukasosallisuuden avustuksia vuoden 2025 talousarvion kohdalta 1 30 02 seuraavasti:

Hakija	euroa
Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki - kaupunginosayhdistys ry	17 050
Hertsikan Pumppu -osuuskunta	33 250
Herttoniemenrannan asukastaloyhdistys Ankkuri ry	55 550
Kaarela-Seura ry	67 600
Kalliolan Settlementti ry	114 450
Kansan Radioliitto ry	9 250
Konala-Seura ry	32 000
Kruununhaan Asukasyhdistys ry	35 000

Kumpula-Toukola kylätilayhdistys ry	52 900
Kylätalo Kääntöpaikka ry	70 900
Kytösuontien Pysäköinti Oy	34 100
Käpylän Yhdyskuntaklubi ry	61 100
Lauttasaari-Seura ry	20 050
Malminkartanon asukasyhdistys ry	41 350
Maunula-Seura ry	48 100
Myllypuro-Seura ry	57 000
Pihlajisto-Viikinmäki asukasyhdistys PNV ry	33 000
Pohjois-Haaga Seura ry	13 200
Pro Lapinlahti Mielenterveysseura ry	23 550
Roihuvuori-seura ry	56 100
Tapanilan Kylätila ry	54 100
Toimintakeskus Semja ry	49 500
Töölön kaupunginosat - Töölö ry	37 100
Vesalan Pienkiinteistöyhdistys ry	34 100
Viihdepalvelu Esirippu Oy	51 100
Östersundom-seura ry	14 600

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015 § 921, että useasta virastosta avustusta hakeville moniavusteisille kaksikielisille järjestöille myönnettävistä avustuksista päätetään kaupunginhallituksen yleisavustuksia koskevan päätöksenteon yhteydessä. Föreningen Luckan r.f:n jättämä avustushakemus kuuluu edellä mainitun päätöksen mukaisesti kaupunginhallituksen yleisavustuksen piiriin.

Myös Helsinkiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry:n avustushakemus siirrettiin kaupunginhallituksen yleisavustuksen kokonaisuuteen.

Kaupungin myöntämä asukasosallisuuden avustus ei kuulu valtioneutoisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on vapaa-ajan tilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista (Komission tiedonanto valtioneutoisäätteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

Esittelijän perustelut

MÄÄRÄRAHA 2025

1 196 000 euroa

ASUKASOSALLISUUDEN YLEIS- JA TOIMINTA-AVUSTUKSET YHTEENSÄ

1 116 000 euroa

PIENAVUSTUKSIIN JÄÄ

80 000 euroa

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015 § 921, että yhteisöjen ylläpitämien asukastalojen vuokrat ja ylläpito sekä toiminnan koordinointi asukastaloilla ja kaupunginosissa keskitetään kaupunginhallitukselle vuodesta 2017 alkaen. Kaupungin lautakunnat ja toimialat myöntävät edelleen avustuksia asukastaloilla järjestettävään lautakuntien omaan substanssiin liittyvän ja täydentävän toiminnan tukemiseen.

Asukosasallisuuden avustusten avustuslajit vuonna 2025 ovat:

- Asukosasallisuuden yleisavustus, joka on tarkoitettu muiden, kuin kaupungin ylläpitämien asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin.
- Asukosasallisuuden toiminta-avustus, joka on tarkoitettu asukosasallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen.

Asukosasallisuuden yleis- ja toiminta-avustukset valmistellaan vuosittain kaupunginhallituksen päätettäväksi. Kaupunginhallitus päätti 25.6.2018 § 460, että 1.6.2018 lukien viestintäjohtaja päättää asukosasallisuuden pienavustusten myöntämisestä, jos haettu avustus on enintään 3 000 euroa.

Pienavustukset ovat luonteeltaan erilaisia kuin yleis- ja toiminta-avustuslajit, jotka kohdistuvat laajempiin ja vakiintuneempiin toimintakokonaisuuksiin ja joissa on kiinteä rajoitettu hakuaika. Pienavustuksilla ei ole kiinteää hakuaikaa, mikä mahdollistaa vuoden kuluessa nopean ja ketterän reagoinnin kaupunkiyhteisöstä nouseviin tarpeisiin. Pienavustusten hakijoina voivat olla myös rekisteröitymättömät toimijat ja ryhmät.

Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikkö on valmisteluvastuussa kaikissa asukosasallisuuden avustuslajeissa.

Avustuskriteerit

Asukosasallisuuden avustuksia myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan. Avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumisen, vaikutusmahdollisuuksien, yhteisöllisyyden, alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen.

Avustusten hakijoina voivat olla rekisteröidyt yhteisöt, kuten asukas- sekä kaupunginosayhdistykset, muut yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, sosiaaliset yritykset, asukastaloja hallinnoivat pysäköintiyhtiöt ja muut yritykset, sikäli kun avustettava toiminta on yleishyödyllistä ja kohdistuu Helsingin kaupungin asukkaisiin. Yritysmuotoisiin hakijoihin sovelletaan kaupungin yleisiä ohjeita. Asukasosallisuuden pienavustuksia voivat hakea myös rekisteröitymättömät toimijat kuten kaupunginosaliikkeet ja erilaiset toimintaryhmät.

Toiminnan tulee edistää yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa. Ta-voitteena on alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän, tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän.

Hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Hakijalta edellytetään toiminnan tulosten ja hyötyjen näkyväksi teke- mistä ja niistä raportointia.

Nämä kriteerit täydentävät Helsingin kaupungin avustusten myöntämi- sessä noudatettavia yleisohjeita, jotka kaupunginhallitus hyväksyi 28.10.2019 § 723. Yleisohjeet ovat päätöksen liitteenä.

Hakuprosessi

Avustuskuulutus julkaistiin kaupungin yhteisessä ilmoituksessa joulu- kuussa 2023. Asukasosallisuuden avustuksia ja niiden hakemista esi- teltiin huhtikuussa verkkotilaisuutena järjestetyssä avoimessa infotilai- suudessa. Lisäksi maaliskuussa kaupungin verkkosivuilla julkaistiin uu- tinen avustushaun alkamisesta.

Kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustushakemuksia vuodelle 2025 tuli määräaikaan 3.6.2024 mennessä 29 kappaletta. Föreningen Luckan r.f:n ja Helsinkiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry:n hakemuk- set siirrettiin kaupunginhallituksen yleisavustuksen avustushakupro- sessiin.

Avustuksia haettiin yhteensä 1 669 807 euroa. Vuoden 2025 talousar- vioon vahvistettiin asukasosallisuuden avustusmäärärahasi 1 196 000 euroa. Määrärahaan sisältyvät asukasosallisuuden pienavustukset, jot- ka avataan haettavaksi tammikuussa 2025.

Hakemusten käsittelyn ja hakemuksia koskevan esityksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä hakijoiden sekä kaupungin muita avus-

tuksia myöntävien hallintokuntien kanssa. Lisäselvitysten pyytämässä on pyritty asukaslähtöisyyteen ja joustavuuteen. Hakemuksia ja liitteitä on ehditty täydentää riittävästi 29.11.2024 mennessä.

Vuoden 2025 avustusten myöntämisen perusteet

Asukasosallisuuden avustuskriteerien mukaan yleisavustusta myönnetään asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin sekä toiminta-avustusta asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen. Asukasosallisuuden avustusta myönnetään asukastiloille, jotka ovat pääsääntöisesti helsinkiläisten avoimesti ja maksutta käytettävissä, ja joita käytetään monipuolisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Asukasosallisuuden avustuksissa pyritään alueelliseen tasapainoon, yhdenvertaisuuteen ja tarveperusteiseen harkintaan.

Asukastaloavustusten myöntämisperiaatteissa on pyritty kohtelemaan hakijoita mahdollisimman yhdenmukaisesti tilojen vuokrien ja ylläpito-kustannusten osalta. Esityksen mukaisella määrärahan tasapuolisella kohdentamisella tavoitellaan mahdollisimman oikeudenmukaista tilannetta hakijoiden kesken. Kuitenkaan hakijalle ei ole esitetty suurempaa avustusta, kuin hakija on hakemuksellaan hakenut. Avustusmäärärahan ja avustuskriteereiden puitteissa ei ole ollut mahdollista esittää hakijoille kaikkia toiminnasta aiheutuvia menoja täysimääräisesti. Asukasosallisuusavustuskriteereiden mukaan hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Mikäli toiminnasta, johon avustusta haetaan, vain osa on kaikille avointa ja maksutonta, avustusta esitetään myönnettäväksi osittain. Avustusta ei myönnetä yhdistysten perushallinnon toimeenpanoon tai yhdistyksen hallinnon toimitiloihin.

Yleisavustus

Palkkakustannusten pääsääntönä on ollut, että palkka-avustusta esitetään enintään 34 100 euroa kaupunginosaa kohden. Yhtä kokoaikaista työntekijää kohden esitetään avustusta 34 100 euroa vuodessa, ja osaaikaista työntekijää kohden esitetään enintään 17 050 euroa vuodessa. Tavoitteena on saavuttaa hakijaa kohden määrärahojen mahdollistama palkka-avustuksen taso, jota voidaan pitää kokonaisuutta ajatellen tyydyttävänä. Yhtenevällä palkka-avustuksella vastataan myös asukasosallisuuden kriteeristön yhteisvalmistelussa yhteisöjen esiin nostamaan kritiikkiin avustusmäärärahojen epätasaisesta jakautumisesta kaupunginosittain.

Esityksessä on tavoiteltu vakiintuneiden asukastilojen vuokrien ja muiden ylläpitokulujen avustustason pysymistä edellisen vuoden tasolla siten, että on pyritty turvaamaan välttämättömät kulut kuten vuosittaiset vuokramenot ja muita pakollisia kuluja, kuten sähkö, vakuutukset ja tietoliikennekulut kohtuulliseksi katsotussa määrin.

Asukastilojen vuokra- ja ylläpitokustannuksissa on pyritty tasapuolisuuteen ja tarveperusteisuuteen huomioimalla avustusten myöntämistä koskevassa esityksessä hakijan ilmoittamat todelliset vuokratukukset sekä huomioimalla myös tiedossa olevat vuokran korotukset/vähennykset verrattuna edelliseen vuoteen. Edellä mainituista syistä osalla hakijoista avustuksen kokonaismäärä edelliseen vuoteen verrattuna jonkin verran nousee ja osalla vähenee.

Asukastilojen ylläpitokustannuksiin esitetään enintään 3 000 euroa lukuun ottamatta Tapanilan Kylätila ry:tä. Tapanilan Kylätila ry omistaa asukastilana toimivan kiinteistön, ja sille esitetään avustusta 20 000 euroa ylläpitokustannuksiin, jotka koostuvat maanvuokrasta ja kiinteistön ylläpitämisen kannalta välttämättömistä kuluista.

Vuodelle 2025 ei esitetä myönnettäväksi asukasosallisuuden avustusta uusille toimijoille.

Pääosa avustusmäärärahasta kohdentuu asukastilatoiminnan vuokra- ja palkkakustannuksiin. Avustusmäärärahoista 539 450 euroa kohdentuu asukastilojen vuokriin ja ylläpitoon. Avustuksilla tuetaan 23 asukastaloa vuokra- ja/tai ylläpitokustannusten osalta. Palkka-avustuksia esitetään yhteensä 567 300 euroa, mihin sisältyy sekä asukastalojen työntekijöiden että asukasosallisuuskoordinaatiota tekevien työntekijöiden palkkakustannukset. Palkka-avustuksella tuetaan 22 työntekijän palkkausta. Esitettävät avustussummat vaihtelevat 9 250 eurosta 114 450 euroon.

Suurin avustus (114 450 euroa) esitetään Kalliolan Settlementti ry:lle. Hakijalle esitetään avustusta Naapuruustalo Pasilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin sekä asukastila Mellarin vuokra-, ylläpito- ja palkkakustannuksiin.

Käpylän Yhdyskuntaklubi ry:lle myönnetty avustus maksetaan todellisten vuokratukustannusten mukaan mikäli asukastilatoiminta siirtyy uusiin tiloihin. Myönnetyllä avustuksella tuetaan vain yhtä asukastilaa.

Kalliolan Settlementti ry:lle myönnetty avustus maksetaan todellisten vuokratukustannusten mukaan 1.6.2025 alkaen Naapuruustalo Pasilan toiminnan siirtyessä uusiin tiloihin.

Toiminta-avustus

Asukazosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen suunnattua toiminta-avustusta esitetään Kansan Radioliitto ry:lle kaupunginosaradion alueellisten lähetysten tuottamiseen.

Edellä mainitun hakijan hakemus kohdentuu yhteisöllisesti ja osallistavien menetelmin tuotetun alueellisen tiedonkulun parantamiseen.

Asukazosallisuuden pienavustuksiin kohdennetaan vuodelle 2025 määrärahaa 80 000 euroa.

Hylkäysperusteet

Hakemuksista yhtä esitetään hylättäväksi, koska se ei täytä hakuehtoja tai ehdotettua toimintaa ei muusta perustellusta syystä ole mahdollista avustaa asukazosallisuuden määrärahan puitteissa.

Seuraava hakemus hylätään:

Laajasalo – Degerö Seura r.y. haki avustusta asukastila Ylistalon ylläpitokustannuksiin ja työntekijän palkkakustannuksiin. Hakemus esitetään hylättäväksi, sillä hakemus ei täytä kaupunginhallituksen avustusten yleisohjeen edellytyksiä avustuksen myöntämiselle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Veli-Matti Hurtig, kehittämispäällikkö, puhelin: 09 310 32627
veli-matti.hurtig(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asukazosallisuuden yleis- ja toiminta-avustukset koonti vuodelle 2025
- 2 Avustusten yleisohje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 791

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetusjohtajan virkaan ottaminen

HEL 2024-015077 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus otti perusopetusjohtajan vakinaiseen virkaan kasvatuksentieteen maisteri Ville Raatikaisen 1.2.2025 alkaen. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä 30 vuorokauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksi saannista lukien. Virkaan otettavan henkilön kanssa sovitaan erikseen ajankohdasta, jolloin hän ottaa viran vastaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo
- 2 Hakijayhteenveto
- 3 Hakemukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Perusopetusjohtajan virka

Kaupunginhallitus on 3.6.2024, 351 § merkinnyt tiedoksi edellisen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetusjohtajan eroilmoituksen virasta 1.2.2025 lukien ja kehottanut kaupunginkansliaa käynnistämään viran täyttämiseksi julkisen hakumenettelyn.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan palvelukokonaisuuden johtajan virkaan ottamisesta päättää kaupunginhallitus.

Hallintosäännön 5 luvun 6 §:n 4 momentin mukaan perusopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa perusopetusjohtaja. Hallintosäännön 4 luvun 5 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan Perusopetuksen palvelukokonaisuus huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja osaltaan muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta.

Perusopetusjohtajan virka oli julkisesti haettavana 14.8.-2.9.2024. Hakuilmoitus julkaistiin kaupungin sähköisessä rekryointipalvelussa, Työmarkkinatorin sivuilla, Joblyssa, Duunitorilla, Oikotiellä ja Helsingin kaupungin LinkedIn työpaikoissa 14.8.-2.9.2024. Rekrytoinnin markkinoinnissa käytettiin myös Duunitorin tehokampanjaa sekä Oikotien diginostoa Helsingin Sanomissa. Lisäksi hakuilmoituksen lyhennelmä julkaistiin sunnuntaina 25.8.2024 Hufvudstadsbladetissa ja Helsingin Sanomissa sekä 26.8. Opettaja-lehdessä.

Hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

Virkaa täytettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 125 §:n 2 momentissa säädetyt yleiset virkanimitysperusteet, jotka ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan palvelukokonaisuuden johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Lisäksi on otettava huomioon se, mitä kelpoisuusehdoista on erikseen säädetty tai määrätty.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että tehtävässä menestyäkseen hakijalla on oltava vahvaa kokemusta ja hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutuksen alalta ja kykyä kasvatuksen ja koulutuksen strategiseen kehit-

tämiseen. Lisäksi hänellä tulee olla näyttöjä hyvästä henkilöstöjohtamisesta, laajaa näkemystä ja tuntemusta perusopetuksesta ja sen tulevaisuudesta sekä alan teknologisten ratkaisujen hyödyntämisestä. Johtajana hän on dynaaminen, luova ja eteenpäin katsova sekä omaa kykyä ja halua johtaa palvelukokonaisuutta näkemyksellisesti, palveluja uudistaen ja tuottavuutta parantaen. Johtamisessa tulee myös näkyä sitoutuneisuus toimintakulttuurin kehittämiseen kohti yhteisöohjautuvuutta ja Helsingin kaupungin johtamisen kulmakivet (näkemyksellisyys, innostus, linjakkuus ja toimeenpanokyky). Valittavan henkilön tulee kyetä rakentamaan taitavasti sisäisiä ja ulkoisia yhteistyöverkostoja, ja omata kokemusta vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä. Lisäksi haakilmoituksessa todettiin, että hakijalta vaaditaan erinomaisia vuorovaiikutustaitoja, hyvää suullista englannin kielen taitoa ja mediayhteistyön luontevuutta.

Kaupungilla johdon tehtävissä sovelletaan kokonaispalkkajärjestelmää. Palkan määräytymiseen vaikuttavat olennaisesti tehtävän vaativuus sekä henkilön johtamiskyvykyys ja suorituskyky. Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, palvelukokonaisuusjohtajan palkasta, palkan määräytymisperusteesta ja palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta sekä näiden tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta. Kansliapäällikkö on rekrytointiprosessin yhteydessä päättänyt perusopetusjohtajan kokonaispalkaksi 10 786 euroa kuukaudessa.

Hakijat ja rekrytointiprosessi

Määräajassa virkaan jätti hakemuksensa 34 henkilöä, joista 28 täytti viran kelpoisuusehdot tutkinnon osalta. Hakijaluettelo on esityslistan liitteenä 1. Hakijoiden esittämät ansiot, koulutus, kielitaito ja työkokemus ilmenevät hakemuksista. Hakemuksista laadittu yhteenveto on esityslistan liitteenä 2. Rekrytointin alkuvaiheessa käytettiin suorahakua, jonka toteutti konsulttiyhtiö MPS.

Haun ensimmäinen vaihe toteutettiin videohaastatteluna 9.9.-12.9.2024. Videohaastatteluun kutsuttiin 18 hakijaa, joilla arvioitiin olevan täytettävänä olevan viran kannalta sopivinta kokemusta ja näyttöjä suuren organisaation johtotehtävistä viran hoidossa onnistumisen kannalta. Lisäksi katsottiin, että jatkoon etenevillä hakijoilla tuli olla kokemusta opetuksen ja palvelutoiminnan johtamisesta. Kaikki videohaastatteluun kutsutut täyttivät viran kelpoisuusvaatimukset. Hakijoiden videohaastatteluja arvioivat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtaja Satu Järvenkallas, henkilöstöpalvelujohtaja Tiina Harju-Kukkula ja rekrytointin asiantuntija Susanna Laakkonen.

09.12.2024

Ensimmäinen haastattelukierros toteutettiin 7.-23.10.2024 välisenä aikana. Videohaastattelun pohjalta ensimmäiselle haastattelukierrokselle kutsuttiin yhdeksän hakijaa: ***** Haastatteluun kutsutuilla hakijoilla arvioitiin olevan vaativimman tason johtamiskokemusta ja heidän osaamisensa vastasi parhaiten ilmoituksessa esitettyjä kriteerejä. Lisäksi heillä katsottiin olevan käytännön esimerkkien kautta esiin tuotua näyttöä onnistuneesta johtamisesta. Ensimmäisellä haastattelukierroksella haastattelijoina toimivat kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja Satu Järvenkallas, henkilöstöpalvelujohtaja Tiina Harju-Kukkula, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Maarit Sulavuori, rekrytoinnin asiantuntija Susanna Laakkonen sekä apulaispormestari Johanna Laisaari (mukana haastatteluissa 21.10. ja 23.10.).

***** on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Oulun yliopistossa vuonna 1991. Lisäksi hän on suorittanut opetushallinnon tutkinnon Opetushallituksessa vuonna 1995 ja johtamisen erikoisammattitutkinnon vuonna 2010. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta johtamisesta koulutusalaalta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä yli 20 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutusalaalta, sillä *****

***** on suorittanut filosofian maisteritutkinnon Oulun yliopistossa vuonna 2001. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta johtamisesta koulutuksen alalta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä 20 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutuksen alalta, *****

***** on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 1996. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta koulutuksen alalta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä yli 21 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutuksen alalta, sillä *****

***** on suorittanut musiikin maisteritutkinnon Sibelius-Akatemiassa vuonna 1993. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta johtamisesta koulutuksen alalta, julkisen sektorin

09.12.2024

esihenkilötehtävistä yli 22 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutusalaalta, sillä *****

***** on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Oulun yliopistossa vuonna 1999. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta johtamisesta koulutuksen alalta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä yli 15 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutuksen alalta, sillä *****

***** on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Itä-Suomen yliopistossa vuonna 1998. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että *****

Ville Raatikainen on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Turun yliopistossa vuonna 2003. Raatikainen on suorittanut Opetushallituksen Opetushallinnon tutkinnon vuonna 2005. Hän on lisäksi suorittanut kauppatieteen kandidaatti- ja maisteriopintoja Tampereen yliopistossa vuodesta 2001. Raatikainen on työskennellyt Tampereen kaupungin opetusjohtajana vuodesta 2015. Tehtävässään hän johtaa kymmentä koulua ja osaltaan niiden alaista toimintaa sekä johtaa ja kehittää perusopetuksen osalta erilaisia sisällöllisiä kokonaisuuksia. Toimensa ohella hän toimii Tampereen kaupungin perusopetusjohtajan ensimmäisenä varahenkilönä. Ennen tätä Raatikainen on toiminut Lieilahden koulun rehtorina 2013-2015, Pirkkalan kunnan opetuspäällikkönä 2011-2013, Vesilahden Kirkonkylän koulun rehtorina 2008-2011 sekä luokanopettajana Tampereen kaupungin kouluissa 2004-2008.

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että Raatikaisella on vahvaa kokemusta johtamisesta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä yli 16 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutusalaalta, sillä hän on muun muassa ollut osaltaan kehittämässä Tampereen kaupungin perusopetuksen uutta johtamismallia organisaatiouudistuksen jälkeen, vastaten johtamismallin uudistamisesta. Raatikainen tuntee kansallisen kentän perusopetuksen opetuksenjärjestäjien osalta hyvin, sillä Raatikainen osallistuu säännöllisesti Tampereen perusopetuksen edustajana kuuden suurimman kaupungin säännölliseen yhteistyöhön perusopetuksessa. Lisäksi hän on osallistunut laajasti kansainväliseen yhteistyöhön nykyisessä työssään. Raatikaiselle on myös kertynyt kokemusta esiintymisestä erilaisissa kansainvälisissäkin tilaisuuksissa ja koulutuksissa sekä mediassa.

09.12.2024

***** on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 1997. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta koulutuksen alalta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä yli 20 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutusalaalta, sillä *****

***** on suorittanut kasvatustieteen maisteritutkinnon Åbo Akademiassa vuonna 2007. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta koulutuksen alalta, julkisen sektorin esihenkilötehtävistä yli 15 vuoden ajalta. Lisäksi hänellä on hyvät näytöt suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta, sillä *****

Kaikilla haastatelluilla hakijoilla arvioitiin olevan hyvää johtamiskokemusta sekä viranhoidon kannalta riittävää ymmärrystä ja kokemusta perusopetuksen palveluista. Hakijoista ***** ja Ville Raatikaisella nähtiin kuitenkin haastatteluvastausten perusteella olevan parhaat näytöt ja kyvyt johtaa perusopetuksen palveluja. He pystyivät parhaiten tuomaan esiin odotettua Helsingin perusopetuksen vaatavuustasoa ja näkemyksiä tulevaisuuden perusopetuksesta niiden erityispiirteet huomioiden. Jatkoon edenneet hakijat osoittivat näkemyksellisyyttä palvelujen kehittämiseen yli palvelurajojen, muun muassa huomioiden yhteistyön perheiden kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin oppimisen tukena. Lisäksi heillä on vahvaa kokemusta ja näyttöä onnistuneesta johtamisesta sekä näyttöjä vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä. Jatkoon edenneet hakijat kutsuttiin haastattelujen jälkeen henkilöarvioiteihin.

Henkilöarvioinnit suoritti MPS ajalla 25.10.-4.11.2024.

Jatkoon valittuja hakijoita haastattelivat kansliapäällikkö Jukka-Pekka Ujula, toimialajohtaja Satu Järvenkallas, henkilöstöpalvelujohtaja Tiina Harju-Kukkula, pormestarin erityisavustaja Heini Rask, apulaispormestari Johanna Laisaari ja luottamushenkilöt Mari Holopainen, Petra Malin, Veli-Pekka Dufva sekä rekrytoinnin asiantuntija Susanna Laakkonen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut kaupunginhallitukselle esityksen viran täyttämistä 26.11.2024, § 327. Esitys on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa. Lautakunta toteaa, että perusopetusjohtajan vakinaiseen virkaan tulisi valita Ville Raatikainen, sillä hän täyttää parhaiten johtajan viran hoitamiseen asetetut vaatimukset.

Arviointi

Perusopetusjohtaja johtaa perusopetuksen palvelukokonaisuutta ja vastaa palvelukokonaisuuden palvelujen järjestämistehtävästä, strategisesta johtamisesta ja talouden hallinnasta sekä henkilöstön johtamisesta ja jatkuvasta uudistumisesta. Hänen vastuullaan on suunnitella, seurata ja valvoa palvelukokonaisuuden toimintaa sekä ja vastata sen tuloksellisuudesta, asiakaslähtöisyydestä ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtaja on toimialan johtoryhmän jäsen.

Lopullinen vertailu suoritettiin kolmen kärkihakijan, ***** ja Ville Raatikaisen välillä.

Perusopetuksen palvelujen johtaja johtaa suurta palvelukokonaisuutta ja hänen alaisuudessaan työskentelee palvelujen johtajia ja muuta henkilökuntaa. Tehtävässä edellytetään vahvaa kokemusta suuren kokonaisuuden tuloksellisesta johtamisesta koulutuksen alalta ja kykyä kasvatuksen ja koulutuksen strategiseen kehittämiseen. Johtajalla tulee olla näyttöjä hyvästä henkilöstöjohtamisesta, laajaa näkemystä ja tuntemusta perusopetuksesta ja sen tulevaisuudesta sekä alan teknologisten ratkaisujen hyödyntämisestä. Johtajana hän on dynaaminen, luova ja eteenpäin katsova sekä omaa kykyä ja halua johtaa palvelukokonaisuutta näkemyksellisesti, palveluja uudistaen ja tuottavuutta parantaen. Siksi on erityisen tärkeää, että hänellä on vahvaa kokemusta ja näyttöä johtamisesta koulutuksen alalta.

Kaikilla kärkihakijoilla on hyvää kokemusta strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta, sillä he ovat toimineet johtamistehtävissä jo pidemmän aikaa ja ovat onnistuneesti edistäneet strategiatyötä johtamisensa organisaatioissa. Prosessin aikana kaikkien kärkihakijoiden operatiivisen johtamisen valmiudet osoittautuivat olevan riittävällä tasolla.

***** on osoittanut prosessin aikana hyviä valmiuksia katsoa asioita laaja-alaisesti ja tulevaan suuntautuen. Hän on tuonut esille esimerkkien avulla kykynsä kytkeä strategista ajattelua käytännön tasolle, jotta se ohjaa arjen työtä ja johtamista. ***** nähdään vahvasi ihmisiin suuntautuvana, yhteistyölähtöisenä ja osallistavana johtamisotteeltaan. Hän on näyttäytynyt innostavana ja lähestyttävänä johtajana ja lisäksi ***** on tuonut esille hyvän yhteisen tekemisen ilmapiirin merkitystä. Lisäksi hän on osoittanut haastatteluvastausten perusteella vahvuutenaan muun muassa kehittämisorientoituneen johtamisotteen.

***** on osoittanut kykyä vahvimmin strategian toimeenpanon, tavoitteiden asetannan ja tulosten seurannan kautta ja hänellä on kokemuksensa kautta kokonaisvaltainen ja laaja-alainen näkemys *****

Ville Raatikainen on osoittanut huomioivansa strategisessa työssä käytännön ja asioiden konkretisoinnin ja samassa yhteydessä hän luo yhteishenkeä ja herättelee henkilöstön ajattelua. Raatikainen on tuonut esille kykynsä kuvailla strategiaa ilmiö- ja tavoitelähtöisesti ja hän tunnistaa vahvasti taloudellisesti tuottavan johtamisen merkityksen. Raatikaisen johtamisotteessa on nähtävissä tilannejohtamisen taito, koska hän on osoittanut pystyvänsä mukauttamaan johtamistaan erilaiset ihmiset ja tilannetekijät huomioiden ja saa ihmiset toimimaan yhdessä. Raatikainen nähdään henkilöstöä osallistavana ja huomioivana johtajana ja hän korostaa hyvän yhdessä tekemisen ilmapiirin synnyttämistä. Raatikainen osoitti prosessin aikana erityisvahvuuksiaan muun muassa uudistavan työotteen ja vahvan kiinnostuksen alan teknologisten ratkaisujen hyödyntämiseen. Lisäksi hänellä on ollut vastuullaan johtaa ja kehittää nykyisessä työssään Tampereen kaupungin perusopetuksen osalta tiettyjä sisällöllisiä kokonaisuuksia kuten turvallisuus, riskienhallinta ja viestintä. Näiden sisältöjen katsottiin olevan hyvä osaamisen yhdistelmä vahvan johtamiskokemuksen lisäksi. Raatikainen on toiminut Tampereen kaupungin perusopetusjohtajan sijaisena ja ensimmäisenä varahenkilönä ja näin ollen hänellä on kokemusta ja näyttöä suuren kaupungin perusopetusjohtajan tehtävistä. Katsottiin, että Raatikaisella on kärkihakijoista viran hoidon kannalta monipuolisin johtamiskokemus ja vahvaa näyttöä koulutuksen alan johtotehtävissä toimimisesta.

Valittavan johtajan tulee olla taitava sisäisten ja ulkoisten yhteistyöverkostojen rakentaja, jolla on kokemusta vaativasta sidosryhmäyhteistyöstä. Myös julkisten esiintymisten tulee olla valittavalle johtajalle luontevia ja erinomaiset vuorovaikutustaidot tehtävässä menestyäkseen. Kansainvälisessä yhteistyössä perusopetusjohtaja tarvitsee hyvää englannin kielen taitoa. Katsottiin, että kaikkien kärkihakijoiden englannin kielen taito on riittävällä tasolla ja erityisesti Ville Raatikainen on prosessin aikana osoittanut vahvaa näyttöä englannin kielen sujuvasta käytöstä työkielenä. Kaikki kärkihakijat ovat tahoillaan hyvin verkostoituneita omien työtehtäviensä kautta, ja he ovat rekrytointiprosessin aikana osoittaneet olevansa yhteistyötaitoisia ja esiintymiskykyisiä johtajia, mutta heidän vahvuusalueensa yhteistyö- ja vuorovaikutustaidoissa ovat erilaiset.

***** vuorovaikutustaidot nähdään erinomaisina, sillä hän on näyttänyt rekrytointiprosessin aikana ihmislähtöisenä ja vuorovaikutuksellisenä johtajana. ***** on ihmisiä arvostava ja heihin luottava asennoituminen. Lisäksi hänellä nähdään vahvat verkostoitumisen taidot ja halu rakentaa yhteistyötä ja prosessien sujuvuutta laaja-alaisesti eri tahojen kanssa. ***** on osoittanut, että hän haluaa olla vaikuttamassa ihmisten asenteisiin, motivaatioon ja hän haluaa luoda mahdollisuuksia hyvälle tekemiselle ja onnistumiselle. ***** on näyttä-

tynyt toimivansa rauhallisella ja vakuuttavalla otteella ja hänellä on rohkeutta tuoda esille myös eriäviä mielipiteitä. Ville Raatikainen on näyttäytynyt prosessin aikana vuorovaikutukseltaan taitavana ja ihmislähtöisenä ja lisäksi hän on tuonut esille empatiakykyään ihmisten tarpeita kohtaan. Raatikainen on osoittanut, että verkostojen ja yhteistyösuhteiden luominen on hänelle luontaista ja hän on osoittanut toiminnallaan läsnäoloa, kunnioitusta ja arvostusta muita kohtaan. Hänellä nähdään erinomaiset valmiudet hyödyntää henkilöstön potentiaalia osallistavalla ja rakentavalla tavalla.

Perusopetusjohtajan viran hoidon kannalta kärkihakijoista ***** ja Ville Raatikaisen osallistavat vuorovaikutustaidot arvioidaan vahvimpiina. Kaikki kärkihakijat ovat osoittaneet esimerkkien avulla valmiuksiaan johtajana ja siten edellytyksiä mahdollistaa myönteistä henkeä organisaatiossa ja kehittämään toimintakulttuuria kohti yhteisöohjautuvuutta. Lisäksi kaikki kärkihakijat ovat osoittaneet yhteistyökykyisyyttä ja kykyä tehdä vaativaakin sidosryhmäyhteistyötä. He ovat myös kohdanneet työssään paineisia tilanteita, kuten haastavia priorisointeja aikapaineisissa toimeksiannoissa ja kyenneet toimimaan niissä onnistuneesti.

Toisen haastattelun yhteydessä kaikki jatkoon valitut kolme hakijaa suoriutuivat hyvin perusopetuksen tulevaisuuden näkemyksellisyyttä ja esiintymiskykyä kartoittavasta ennakkotehtävästä. Katsottiin, että haastatteluvastausten perusteella parhaiten konkreettisia esimerkkejä muun muassa toiminnan ja tuottavuuden merkityksestä käytännön työssä toivat esille hakijoista ***** ja Raatikainen. Molemmat hakijat ovat osoittaneet olevansa vahvoja johtajia ja ovat tuoneet esille vahvasti perusopetuksen laajaa tuntemusta ja strategian johtamista. Prosessin aikana ***** on osoittanut enemmän asiajohtajuutta, ja Raatikainen on näyttäytynyt vahvemmin henkilöstöjohtajana. Perusopetusjohtajan rekrytoinnissa haettiin erityisesti näyttöjä hyvästä henkilöstöjohtamisesta ja kokonaisarvioin perusteella katsotaan, että Raatikainen vastasi parhaiten näihin viran hoidon kannalta merkittäviin edellytyksiin.

Hakuasiakirjoihin, haastatteluihin ja henkilöarviointiin perustuvan kokonaisarvion perusteella katsotaan, että hakijoista Ville Raatikaisella on parhaat edellytykset hoitaa edellä kuvattuja virkaan kuuluvia tehtäviä tavoitteellisella, lähestyttävällä, henkilöstöä osallistavalla ja strategiseen suunnitteluun tähtäävällä johtamisotteella. Palvelukokonaisuusjohtajalta haettiin näkemyksellisyyttä, ja hänen vakuuttavat ajatukset ja visiot tulevaisuuden uudistustarpeista ja palvelukokonaisuuden palveluiden kehittämisestä osoittavat kykyä dynaamiseen ja laaja-alaiseen suuntaa näyttävään johtamiseen. Raatikainen tunnistaa hyvin taloudellisesti tuottavan johtamisen merkityksen. Hänen valintaansa puoltavat rekrytointiprosessin aikana esiin tuotu vahva johtamiskokemus, osoitetut erinomaiset valmiudet esihenkilötyöhön, ymmärrys hyvän henkilös-

09.12.2024

töjohtamisen merkityksestä ja alan teknologisten ratkaisujen hyödyntämisestä sekä prosessien vahva tuntemus. Perusopetus on monien haasteiden ja mahdollisuuksien edessä ja Raatikaisen ennakoiva, johdonmukainen ja hallittu prosessien ylläpito samalla yhdessä tekemisen hengen luomisen kanssa katsotaan hyödyttävän perusopetuksen palvelukokonaisuuden johtamista ja kehittämistä koko kaupunkiorganisaation kannalta suotuisaan suuntaan.

Muuta

Esitykseen liittyvät hakemukset ovat esityslistan liitteenä 3. Lisäksi toimielimen jäsenillä on mahdollisuus tutustua henkilöarviointiraportteihin ennen kokousta ja kokouksen aikana. Aineistoon liittyviin sisällöllisiin kysymyksiin vastaa lisätiedonantaja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo
- 2 Hakijayhteenveto
- 3 Hakemukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.11.2024 § 327

09.12.2024

Asia/12

HEL 2024-015077 T 01 01 01 01

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että perusopetusjohtajan vakinaiseen virkaan otetaan kasvatustieteen maisteri ***** 1.2.2025 alkaen. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä 30 vuorokauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksi saannista lukien. Virkaan otettavan henkilön kanssa sovitaan erikseen ajankohdasta, jolloin hän ottaa viran vastaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

§ 792 Liikennehankkeiden käsittelyohjeet

HEL 2024-014756 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036550
timo.linden(a)hel.fi
Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikennehankkeiden käsittelyohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy päivitetty liikennehankkeiden käsittelyohjeet liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto hyväksyy hallintosäännön muuttamisen liikennehankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti (HEL 2024-013969).

Samalla kaupunginhallitus kumoaa 21.05.2018, 364 § hyväksytyt katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginhallitus on 21.05.2018, 364 § hyväksynyt katu-, liikenneväylä- rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet. Hyväksytyt ohjeet keskittyvät erityisesti kaupungin liikennehankkeisiin, ja niistä on puhekielessä käytetty yleisesti muotoa liikennehankkeiden käsittelyohjeet

Nyt päätettävänä olevien liikennehankkeiden käsittelyohjeiden päivityksen taustalla ovat erityisesti kaupungin aiempien merkittävien liikennehankkeiden yhteydessä tunnistetut tarpeet hankkeiden valmistelun ja päätöksenteon kehittämiseksi sekä tarve määritellä ja kuvata vuonna 2022 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksesta (HKL) yhtiötetyn Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankkeiden käsittely kaupungin päätöksenteossa.

Ohjeet tukevat osaltaan kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita mm. investointien kokonaisohjauksen parantamisesta sekä liikenneinvestointien ja maankäytön yhtäaikaisesta suunnittelusta.

Päivitetty liikennehankkeiden käsittelyohje ei koske puistoalueita, joiden käsittelystä ohjeistetaan kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan valmistelemissa, ja 1.10.2024 voimaantulleissa kaupungin investointiohjeissa sekä toimialan sisäisissä ohjeissa.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden tarkoitus ja sisältö

Helsingin kaupungin liikennehankkeiden valmistelua ohjataan kaupunginhallituksen hyväksymillä liikennehankkeiden käsittelyohjeilla. Ohjeet koskevat kaikkia kaupungin liikennejärjestelmän kehittämiseen tähtäviä investointihankkeita (uudisrakennus-, laajennus-, muutos-, korjaus- ja perusparannushankkeita sekä korvaavia uudishankkeita).

Liikelaitosten ja tytäryhteisöjen hankkeissa ohjeita käytetään soveltuvin osin siten, että investoinnit saadaan vastaavalla tavalla päätöksenteon kohteeksi. Lisäksi tytäryhteisöjen hankkeiden päätöksenteossa tulee noudattaa kaupungin konserniohjetta sekä konsernijaoston ohjeita.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeissa kuvataan kaupungin erilaisiin katu-, liikenneväylä- ja ratahankkeisiin liittyvät suunnitteluvaiheet ja hallintotosäännössä määritellyt suunnitelmien päätösvaltarajat sekä määritellään eri vaiheissa tehtävää kustannusohjausta ja hankkeen taloudellisten vaikutusten arviointia (hankearviointi). Lisäksi ohjeessa kuvataan liikennehankkeisiin liittyvät vastuutahot sekä eri tahojen yhteistoimintaa hankkeiden valmistelussa, suunnittelussa ja ohjaamisessa sekä kaupungin talousarvioon liittyvän investointiohjelman valmistelussa.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeet eivät koske tilahankkeita, joiden suunnitteluprosessi ja toimivaltarajat määritellään tilahankkeiden käsittelyohjeissa. Ohje ei myöskään koske viheralueita, muita yleisiä alueita tai liikuntapaikkoja ja -alueita, joiden käsittelystä ohjeistetaan 1.10.2024 voimaan tulleissa Helsingin kaupungin investointiohjeissa.

Päivitettyjen liikennehankkeiden käsittelyohjeiden keskeiset muutokset

Uudet liikennehankkeiden käsittelyohjeet poikkeavat edellisistä ohjeista erityisesti taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden käsittelyn ja päätöksenteon osalta. Uudistuneiden ohjeiden myötä esitetään otettavan käyttöön kaksivaiheinen päätöksentekomenettely kaupunkikonsernin merkittävimmissä liikennehankkeissa. Kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn tavoitteena on parantaa hankkeiden valmistelua ja toteuttamista koskevien päätösten tietopohjaa ja läpinäkyvyyttä erityisesti toteutettavien hankkeiden laajuuden, kokonaiskustannusten ja keskeisten vaikutusten näkökulmasta.

Jatkossa kaupunginvaltuusto hyväksyy taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yleissuunnitelmat riippumatta niiden kustannusarviosta. Tällöin valtuusto päättää ensin hankkeen tarpeellisuudesta, jatkosuunnitteluun valittavasta suunnitteluratkaisusta, ja sen toteutusedellytyksistä ja keskeisistä vaikutuksista, sekä riippuen hankkeen luonteesta siitä, missä vaiheessa päätoteuttaja ja muut olennaiset osapuolet integroidaan hankkeeseen. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ei tehdä päätöstä hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), vaan em. hankkeissa yleissuunnitelman jälkeen laaditaan aina hankesuunnitelma.

Toisessa päätösvaiheessa taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen hankesuunnitelma hyväksytään voimassa olevien toimivaltarajojen perusteella joko kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, kaupunkiympäristölautakunnassa tai liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnassa. Hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tehdään päätös hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä (hankkeen laajuus), hankkeeseen sitoutuvasta rahasta (hankkeen enimmäishinta), toteutuksen aikataulusta ja millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää, sekä tarvittaessa hankkeen toteutusmuodosta.

Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävällä hankkeella tarkoitetaan kaupunkikonsernin liikennehanketta, joka on taloudellisen arvonsa, pitkän keston, liikenteellisten vaikutustensa, kaupunkikuvallisen merkityksensä tai jonkin muun syyn takia kaupungin kannalta poikkeuksellinen ja strategisesti merkittävä. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävästä hankkeesta voi olla kysymys esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- hankesuunnitelman hyväksymistä edeltävät suunnitteluvaiheen kustannukset on arvioitu erittäin korkeiksi,
- hankkeen kustannuslaskentaan liittyy suuria epävarmuuksia sen laajuuden tai poikkeuksellisuuden vuoksi,

- hankkeeseen liittyy merkittävää alueellista maankäytön kehittämistä, tai silloin kun
- hankkeella on merkittäviä vaikutuksia joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksiin tai muita merkittäviä käyttötalousvaikutuksia.

Tarkoituksena on, että kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia, yhteistyössä tarvittavien sidosryhmien (kuten HKL, Kaupunkiliikenne Oy ja HSL) kanssa, arvioivat hankkeen muodostumisvaiheessa, onko kyseessä tavanomainen vai taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävä hanke. Arvion perusteella liikennehankkeiden ohjausryhmä (Liikenne-HOR) vahvistaa, mitä hankkeita esitetään taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittäviksi hankkeiksi, joissa sovelletaan kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä.

Kaksivaiheinen päätöksentekomenettely ei koske kaupungin tavanomaisia hankkeita. Jatkossa tavoitteena on, että tavanomaisista liikennehankkeista sekä viheralueita, muita yleisiä alueita tai esimerkiksi liikunta-alueita ja -paikkoja koskevista hankkeista laaditaan tarvittaessa hankesuunnitelma-niminen suunnitelma, joka hyväksytään hankkeen kustannusarvion perusteella toimivaltaisessa toimitelmässä.

Uudessa ohjeessa on lisäksi kirjattu periaatteet vuonna 2022 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksesta (HKL) yhtiöitetyn Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankkeiden käsittelyyn kaupungin päätöksenteossa. Yhtiön hankkeita koskeva käsittely ja päätöksenteko perustuu kaupunginhallituksen 2.5.2022 (§ 333) hyväksymään kaupungin ja yhtiön väliseen yhteistyösopimukseen.

Kaupungin ja yhtiön väliseen palvelukorvaussopimukseen (kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 19.5.2022 § 62) sisältyviä yhtiön infrainvestointeja koskeva päätöksenteko tapahtuu erillisinä päätöksinä kaupungin toimivaltarajojen mukaisesti tai osana kaupungin talousarvioprosessia. Kaupungin erillistä päätöksentekoa edellyttävissä hankkeissa yhtiön hallitus ja tarvittaessa yhtiökokous tekevät osaltaan saman sisältöiset, ja kaupungin toimielinten päätöksille ehdolliset päätökset hankkeiden toteuttamisesta (hanketai investointipäätös).

Yhtiön omat investoinnit, kuten kalustoinvestoinnit, tuotannollisten laitteiden investoinnit ja liiketilainvestoinnit, eivät vaikuta kaupungin yhtiölle palvelukorvaussopimuksen perusteella maksamaan korvaukseen, ja niiden osalta yhtiö hoitaa itsenäisesti päätöksentekoa ja rahoitusta. Yhtiö kuitenkin toimittaa kaupungille tiedot myös omista investoinneistaan osana kaupungin talousarvion valmistelua.

Edellä esitetyn lisäksi voi olla tapauksia, joissa Kaupunkiliikenne Oy:n tulee erikseen hankkia kaupungin kanta. Tällöin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa konserniohjetta.

Kaupunkiliikenne Oy:n investointien lainatakauspäätökset käsittelee kaupunginvaltuusto.

Uudistetussa ohjeessa vähäisempiä päivityksiä on tehty muun muassa kappaleeseen 9 Hankearviointi, jossa kuvataan taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yhteydessä tehtävää taloudellisten vaikutusten arviointia.

Lopuksi

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden valmistelutyöstä ovat vastanneet kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala. Valmistelussa on tehty yhteistyötä myös liikenneliikelaitoksen (HKL), Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n sekä HSL-kuntayhtymän kanssa. Työn ohjausryhmänä on toiminut liikennehankkeiden ohjausryhmä (LiikenneHOR).

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden hyväksyminen edellyttää hallintosäännön muuttamista yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevan toimivallan osalta. Esitys hallintosäännön muuttamiseksi käsitellään omana asianaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036550
timo.linden(a)hel.fi
Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikennehankkeiden käsittelyohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Liikenneliikelaitos
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 773

HEL 2024-014756 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

02.12.2024 Pöydälle

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään päätösehdotuksen loppuun: Ohjetta muutetaan ja täydennetään seuraavalla kahdella kohdalla:

Linjauksen päätöksentekoon siitä, onko hanke sillä tavalla merkittävä, että siinä tarvitaan kaksivaiheista päätöksentekoa, tekee kansliapäällikkö kuultuaan toimielimiä.

Arvioidaan merkittävien, kaksivaiheista päätöksentekoa vaativien liikennehankkeiden päästövaikutukset. Arviot tehdään sekä itse hankkeen rakentamisen tuottamisesta päästöistä, että hankkeen liikennejärjestelmään tuottamasta päästöstä, vähentääkö hanke toteutuessaan päästöjä vai lisääkö niitä. Samalla arvioidaan aina parhaat kullakin suunnitteluhetkellä käytössä olevat keinot vähentää päästöjä.

Anni Sinnemäen vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036550
timo.linden(a)hel.fi

Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/14

§ 793

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma

HEL 2023-004653 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ydinkeskustan liikennejärjestelmää koskeva kehittäminen
- 2 Ydinkeskustan liikenneverkon tavoitetila
- 3 Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma raportti
- 4 Ydinkeskustan poikittaisten pääyhteyksien vaihtoehtotarkastelu
- 5 Elinvoimavaikutusten arviointi
- 6 Lausunnot ja vastineet
- 7 Kaupunkilaisraadın julkilausuma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy jatkosuunnittelussa ohjeellisena noudatettavaksi seuraavat asiakirjat:

- ydinkeskustan liikennejärjestelmän kehittäminen (liite 1)
- ydinkeskustan liikenneverkon tavoitetila (liite 2).

Tiivistelmä

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma muodostaa kokonais kuvan ydinkeskustan liikennejärjestelmän tavoitetilanteesta sekä kuvaa,

miten tavoitetilaa kohti edetään. Ydinkeskustaan tavoitellaan kestäväää liikennejärjestelmää, joka mahdollistaa kävelyn, oleilun ja viihtymisen olosuhteiden kehittymisen. Suunnitelmassa on luotu periaatteet kaupunkielämän vahvistamiseksi. Samalla liikennejärjestelmä palvelee keskustaan saapuvia ja siellä liikkuvia ihmisiä sekä keskustan palveluita ja tavaraliikennettä hyvin. Keskustan hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla kaikkina vuodenaikoina turvataan.

Tämä liikennejärjestelmäpäätös on osa valmistelun ohjaamista eikä ole juridisesti sitova päätös. Päätöksellä ohjataan asemakaavojen, hanke-suunnitelmien ja katusuunnitelmien valmistelua. Näiden hyväksymäprosessit ovat erillisiä, esimerkiksi asemakaavoista päätetään erikseen kaupunginvaltuustossa. Liikennejärjestelmäsuunnitelmalla asetetaan kokonaisvaltaisuus huomioiden tavoitteet yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle, jossa suunnitteluratkaisut konkretisoituvat ja vaikutusarvioinnit tarkennetaan.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma luo mahdollisuudet kehittää käveltävyyttä ja viihtyisyyttä keskeisten linjausten kautta, jotka on esitetty liitteessä 1. Ydinkeskustan liikenneverkon tavoitetila on kuvattu liitteessä 2. Nämä yhdessä muodostavat strategisen tavoitetilan, jota toteutetaan tarkemmilla suunnittelutasoilla suunniteltavilla ratkaisuilla.

Liikennejärjestelmäsuunnitelma linjaa ydinkeskustan paikalliskatujen kehittämistä paremmin perillä olemista, kävelyä ja oleilua palveleviksi. Huoltoliikenteelle lisätään kuormauspaikkoja, kun taas kävelyalueet rauhoitetaan turvalliselle kävelylle ja oleilulle. Paikalliskatujen autoliikenteen rauhoittamiseen vaikuttaa myös ydinkeskustaan saapuvan autoliikenteen ohjaaminen maanalaisiin pysäköintilaitoksiin, mihin liittyy myös keskustan huoltotunnelin kehittäminen. Ydinkeskustan paikallista katuverkkoa ja siihen liittyviä kävelyolosuhteita kehitetään alueellisten liikennesuunnitelmien ja niiden perusteella tehtävien katusuunnitelmien perusteella seuraavan noin 10 vuoden aikana.

Autoliikenteen pääverkkoa harvennetaan ydinkeskustassa. Kaivokatu ja sille johtavat kadut muutetaan osaksi paikallisverkkoa. Päärautatieaseman edustalla katutilaa varataan joukkoliikenteelle ja kävelylle, eikä läpiajo ole mahdollista autoliikenteelle. Kaivokadun muutos edellyttää asemakaavamuutoksen, jonka tavoitteeksi tässä yhteydessä asetetaan Kaivokadun muuttaminen päärautatieaseman edustalla joukkoliikennekaduksi. Kaivokadulla asemakaavan laatiminen käynnistetään heti liikennejärjestelmäsuunnitelmapäätöksen jälkeen. Silti kadun tavoiteltavia liikennejärjestelyitä päästään rakentamaan vasta 2030-luvun alkupuolella, kun asemakaava ja siihen perustuva katusuunnitelma ovat lainvoimaisia.

Myös autoliikenteen pääverkon kaduilla parannetaan käveltävyyttä ja viihtyisyyttä ydinkeskustassa. Katujen liikennejärjestelyt ajokaistoineen suunnitellaan autoliikenteen reunaehdot huomioiden. Osalla näistä pääverkon kaduista liikenteelliset reunaehdot mahdollistavat kaistamäärän rajaamisen yhteen ajokaistaan suuntaansa. Tällöin katu ei houkuttele kantakaupungin läpiajoon, ja kadun estevaikutus pysyy kohutuullisena ympäristössä, jossa liikkuu erittäin runsaasti jalankulkijoita. Osalla pääverkon kaduista taas liikenteellinen kapasiteetti korostuu häiriöherkkyyden, pelastusliikenteen toimintavarmuuden, satamaliikenteen toimivuuden ja verkollisen sijainnin vuoksi.

Esplanadeilla on hyvin vanha asemakaava, ja alueelle on suunnitteilla mittava vesihuollon saneeraus. Nykyisen asemakaavan määräykset eivät huomioi alueen merkittävää kulttuurihistoriallista arvoa ja siten jo mittava kadun peruskorjaus mahdollisine muutoksineen vaatii alueella asemakaavan päivittämistä. Asemakaavan tavoitteeksi asetetaan riittävä autoliikenteen kapasiteetti ydinkeskustan poikittaiselle autoliikenteelle. Asemakaavan lähtökohtana on tällöin Esplanadin kaistajärjestelyjen säilyttäminen nykytilanteen mukaisina eli kaksi ajokaistaa suuntaansa. Asemakaavamuutos käynnistetään heti tämän liikennejärjestelmäsuunnitelmapäätöksen jälkeen. HSY:n vesihuoltoremontti on ajoitettu vuosikymmenen vaihteeseen, jolloin myös alueen uusi asemakaava on saanut lainvoiman.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat

Kaupunginhallitus päätti 25.1.2021, 56 § periaatteista ja toimenpiteistä kävelykeskustan laajentamiseen tähtäävän jatkosuunnittelun pohjaksi. Päätöksessä linjattiin kävelykeskustan ja käveltävän keskustan kunnianhimoisesta laajentamisesta sekä edellytettiin laatimaan suunnitelma, joka voidaan aikatauluttaa ja jota voidaan toteuttaa useammassa vaiheessa.

Keskustan liikennejärjestelmän ja elinvoimaisuuden kehittämistä ohjaavat ensisijaisesti strategiset tavoitteet, joita on esitetty yleiskaavassa ja kaupunkistrategiassa. Yleiskaavassa ydinkeskusta luokitellaan liike- ja palvelukeskustaksi, joka on alueena kävelypainotteinen ja erottuu ympäristöään tehokkaampana sekä toiminnallisesti monipuolisempana. Kaupunkistrategia linjaa puolestaan panostamaan keskustassa käveltävään ja viihtyisään kaupunkitilaan, joka tekee keskustasta houkuttelevamman, saavutettavamman ja toimivamman. Strategiassa edellytetään, että liikennejärjestelyjä kehitetään keskustan elinvoiman kasvua tukeviksi, selvitetään aina kaupungin keskustan saavutettavuuteen vaikuttavien liikennehankkeiden kokonaisvaikutukset, toteutetaan maana-

laisten pysäköintilaitosten käyttöä lisääviä ratkaisuja sekä huolehditaan huolto- ja jakeluliikenteen sujuvuudesta. Myös tavoite hiilineutraalista Helsingistä ohjaa osaltaan keskustan liikennejärjestelmän kehittämistä.

Kaupunginhallituksen päätöksen johdosta Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on käynnistänyt ja valmistellut monialaisesti kävelykeskustan jatkosuunnittelua varten liikennejärjestelmäsuunnitelman ja sitä toteuttavan toimenpideohjelman ydinkeskustan alueelle. Suunnitelmassa on osoitettu konkreettinen suunta keskustan liikennejärjestelmän kehittämiseksi sekä muodostettu lähtökohdat tuleville kehittämishankkeille. Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma kuuluu käveltävän keskustan kehittämiskokonaisuuteen ja täydentää Elämyksellinen ydinkeskusta, ydinkeskustan maankäytön kehityskuva 2032 -suunnitelmaa, jossa on esitetty käveltävän keskustan laajentamisen tavoitteet ja tarpeet.

Kaupunkiympäristölautakunta esittäessään kaupunginhallitukselle ydinkeskustan maankäytön kehityskuvan hyväksymistä 15.11.2022, lisäsi seuraavan keskustan saavutettavuutta koskevan päätöksen yksimielisesti. ”Ydinkeskustan saavutettavuus yksityisautoilla on hyvä saavuttaessa länsisuunnasta ydinkeskustan maanalaisiin pysäköintihalleihin. Sen sijaan muista suunnista saavuttaessa yhteydet maanalaisiin pysäköintitiloihin ovat heikommat ja pysäköintitilojen tarjonta on puutteellista. Lisäksi keskustan rakennettujen pysäköintitilojen käyttöaste on usein matala. Ydinkeskustan saavutettavuuden parantamiseksi ja edelleen ydinkeskustan viihtyisyyden lisäämiseksi jatkoselvitetään vaihtoehtoja keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuuden parantamiseksi ensisijaisesti yksityisinä investointihankkeina. Vaihtoehtoja esitellään lautakunnalle syyskuuhun 2023 mennessä.” Kaupunginhallitus hyväksyi ydinkeskustan maankäytön kehityskuvan 22.5.2023, 336 §.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on hyväksynyt elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle 14.3.2022, 10 §. Niissä on keskustan liikennejärjestelmää koskevia tavoitteita:

- Keskustan hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla kaikkina vuodenaikoina turvataan. Saavutettavuuden parantamisessa painotetaan kestäviä ja kustannustehokkaita kulkumuotoja, turvaten myös sujuva henkilöautoliikenne sekä asukkaille että liikkeissä asioiville. Kaupunki varmistaa keskustan logistiikkatoimintojen sujuvuuden nykyistä tehokkaammin.
- Ydinkeskustan kävelypainotteista aluetta laajennetaan ja hoidetaan jatkossa kokonaisuutena korkean laatutason palvelulupauksella.
- Kaupunki tarjoaa keskustan huoltotunneliin liittymisen edistämiseksi alueen kiinteistönomistajille riittävät kannustimet liittymiselle ja sel-

vittää keinoja katutilan tekemiseksi turvallisemmaksi kävelyille ja pyöräilylle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 19.9.2023, 473 § hyväksyä ydinkeskustan liikennejärjestelmän tavoitteet sekä periaatteet suunnitelman laatimisen lähtökohdiksi.

Lautakunta päätti asettaa ydinkeskustan liikennejärjestelmän tavoitteeksi:

- Kestävä liikennejärjestelmä vahvistaa elämyksellistä keskustaa.
- Kävelyn, oleilun ja viihtymisen olosuhteet Helsingin keskustassa ovat kansainvälisesti korkealaatuisia ja paranevat oleellisesti nykytilanteesta.
- Ihmisten saapuminen keskustaan ja keskustassa liikkuminen on sujuvaa
- Jakelu- ja huoltoliikenne palvelevat keskustassa toimivien tarpeita hyvin.

Suunnittelun lähtökohdiksi asetettiin:

- Ydinkeskustan viihtyisyyden ja elinvoimaisuuden merkittävän kehittämisen mahdollistamiseksi ydinkeskustan poikittaisen autoliikenteen suunnittelun lähtökohtana on ensisijaisesti tukeutua Esplanadin muodostamaan pääyhteyteen.
- Maanalaisten pysäköintilaitosten ja huoltotunnelin saavutettavuutta sekä toimintaedellytyksiä kehitetään palvelemaan ydinkeskustan logistisia tarpeita sekä saapumista autolla. Ensivaiheessa edistetään Hakaniemen torin pohjoispuolelta maanalaista ajoyhteyttä keskustan huoltotunneliin.
- Paikalliskatuja kehitetään rauhallisen liikkumisen ympäristöinä, jotka tukevat niin kivijalkakorttelien elävyyttä kuin kävelyreittien jatkuvuutta. Läpiajavan autoliikenteen tulee mahdollisimman suuressa määrin ohjautua pääverkon kaduille.

Lisäksi lautakunta päätti, että nykyisen huoltotunnelin soveltavuutta pysäköintilaitoksiin kulkemiseen testataan mahdollisimman pian. Selvitetään jatkovalmistelussa tunnelissa tarvittavat muutokset, jotta ajaminen parkkihalliin onnistuu eri suunnista. Autoilijoille kerrotaan ajomahdollisuudesta ja liikennettä ohjataan tunneliin opasteilla.

Lisäksi keskustan alueella priorisoidaan kävelyn sujuvuutta ja jalankulkuympäristön viihtyisyyttä ja kehitetään välineet kävelyn sujuvuuden ja kävely-ympäristön laadun mittaamiseen tämän priorisoinnin tueksi.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti liikennesuunnitteluperiaatteissa olevaa tavoitetta Helsingin ydinkeskustan elinvoiman, viihtyisyyden ja

elämyksellisyyden vahvistamisesta. Liikennejärjestelmän suunnittelun jatkotyössä tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaikkien eri osapuolten sitoutumista tavoitteeseen. Siksi lautakunta piti tärkeänä, että jatkotyössä suunnitteluun osallistetaan laajasti eri sidosryhmiä elinkeinoelämästä kaupunkilaisiin.

Keskustan huoltotunnelin kehittämisvarauksesta on päätetty kaupunginhallituksessa 25.3.2024, 190 §. Siinä yhteydessä on käyty alustavasti läpi keskustan huoltotunnelin kehittämisen vaihtoehtoja.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen aikana on ollut käynnissä Esplanadin ja niihin liittyvien katujen kokeilu, jossa liikennejärjestelyjä ja katuympäristöä on kehitetty kävelyn ja oleilun olosuhteiden parantamiseksi. Kokeilujakso kestää kesästä 2023 syksyyn 2024 (Kaupunkiympäristölautakunta 15.11.2022). Kokeilun vaikutuksia on seurattu tiivistä ja niistä saadut välitulokset ([12.12.2023](#) ja [18.6.2024](#)) ovat toimineet liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen tukena.

Esplanadin kokeilu on lisännyt alueella kävelyä ja oleilua erityisesti kesäaikaan, talviaikaan hyödyt ovat olleet vähäisiä. Paikan päällä haastattelut ovat olleet pääosin tyytyväisiä kokeiluun, helsinkiläisille tehdyssä puhelinhaastattelussa mielipiteet jakautuvat tasaisemmin sekä puolesta että vastaan. Kokeilulla ei ole havaittu merkittäviä vaikutuksia alueen elinvoimaan, osa toimijoista on saanut kokeilusta hyötyä erityisesti laajempien terassien ansioista, osa toimijoista on kokenut kokeilun hyvin kielteisenä huoltoajon vaikeutumisen, autoliikenteen hidastumisen ja pysäköintipaikkojen poistumisen takia. Autoliikenteen määrä on vähentynyt Esplanadeilla; Pohjois- ja Eteläesplanadien liikennemäärät ovat vähentyneet 18-20 % syksyllä 2023 aikaisempien vuosien mittauksiin nähden. Autoliikenteen sujuvuus on kokeilun aikana heikentynyt maltillisesti ja paikallisesti, talven matka-ajat keskustan poikittaisilla reiteillä ovat kasvaneet keskimäärin noin 10 %, esimerkiksi syksyllä 2023 Sörnäisten rantatien ja Jätkäsaarenlaiturin välillä matka-ajat ovat kasvaneet 0,5-2,5 minuuttia verrattuna syksyn 2022 tilanteeseen. Suurimmat vaikutukset autoliikenteeseen kohdistuvat Pohjoisesplanadille ja ajoittain Pohjoisrantaan. Saatujen kokemusten perusteella alueen tulevassa suunnittelussa huoltoliikenteen toimivuus ja pelastustoiminnan vasteajat ovat tärkeitä huomioitavia asioita. Esplanadin kokeilun tulokset ovat Esplanadin alueen asemakaavamuutoksen lähtötietona.

Vuonna 2024 on käynnistynyt myös ydinkeskustan kehittämisen tahtotilan määrittely yhdessä elinkeinoelämän kanssa. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialalla laaditaan selvitystä ydinkeskustan elinvoimaisuuden lisäämisen keinoista. Näiden tuloksia hyödynnetään ydinkeskustan liikennejärjestelmän osalta tarkemmissa suunnitteluvaiheissa siltä osin, kun ne koskevat liikennejärjestelyjä.

Ydinkeskustan elinvoimaisuus

Kaupunkikeskustojen tilankäytön muutokset ovat kansainvälisesti olleet viime aikoina tavallistakin nopeampia. Kestävien kulkumuotojen tilatarpeiden huomioiminen, katutilojen laadun kehittäminen ja kävelykeskustojen merkittävä laajentaminen ovat selvä trendi. Tilankäytön ratkaisujen taustalla vaikuttavat esimerkiksi verkkokaupan tuottamat ostokäyttäytymisen muutokset, kestävyyskysymysten lisääntyminen, aineettomien palveluiden korostuminen kulutuksessa, sekä urbaanin kulttuurin ja ihanteiden muutos. Myös Helsingissä elämysten, kulttuurin, ravintola- ja muiden palveluiden kulutus on lisääntynyt suhteessa työntekoon ja ostosasiointiin. Ylipäänsä kaupunkialueiden kasvu edellyttää keskusta-alueiden tilankäytön tehostumista ja uudelleenarviointia.

Helsingissä ydinkeskustan käynti- ja asiointimäärät ovat Covid-19-pandemian jälkeen osin palautuneet, mutta jääneet toistaiseksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Ero keskusta-asioinnin volyymissa verrattuna muihin pohjoismaisiin pääkaupunkeihin on selkeä. Syyt Helsingin ydinkeskustan käyntimäärien vajeeseen ovat moninaiset, mutta etätöiden yleisyydellä on oleellinen rooli. Merkittävää asioinnin siirtymää ydinkeskustasta ympäröiviin kauppakeskuksiin ei selvitysten perusteella havaita. Myöskään Helsingin ydinkeskustan saavutettavuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä pysyviä muutoksia millään kulkumuodolla, vaikkakin joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat pudonneet selvästi. Ydinkeskustan käyntimäärien vaje ei siis liity käytännön esteisiin, vaan ennemmin vajavaisiin syihin suunnata keskustaan asioimaan, oleskellemaan tai työpaikalle. Esimerkiksi suurten tapahtumien aikana keskustan käyntimäärät kasvavat oleellisesti.

Ydinkeskustan elävyys muodostuu karkeasti ottaen asumisesta, työpaikoilla käymisestä sekä erilaisista vierailuista, asioinneista ja muusta ajankäytöstä. Asuntojen määrä ei ole keskustan lähialueella merkittävässä määrin lisääntynyt suhteessa kaupungin yleiseen kasvuun. Helsingissä on asetettu tavoitteeksi lisätä keskustaan ja sen liepeille 10 000 uutta asukasta. Myös työpaikkoja tarvitaan lisää. Tavoitteeksi onkin asetettu saada keskustaan myös 10 000 uutta työpaikkaa.

Elämyksellisen ydinkeskustan kehittämistä ja kehittymistä on jäsennetty Ydinkeskustan maankäytön kehityskuvassa 2032, jonka yksi toimenpide on liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen. Kehityskuvatyon päämääränä on lisätä keskustan vetovoimaisuutta ja elävyyttä. Ydinkeskustan elämyksellisyyttä lisätään esimerkiksi kävelyalueiden kehittämisellä, keskustan viherryttämällä, kaupunkitilojen viihtyisyyttä parantamalla sekä kohentamalla erilaisten toiminnallisuuksien, kuten tapahtumien, kulttuurilaitosten ja terassien mahdollisuuksia, matkailupalveluita tukemalla sekä kehittämällä toreja ja aukioita.

Yksi osa elämyksellisen ydinkeskustan kehittymistä on kulkuyhteyksien ja katutilojen viihtyisyyden kehittäminen. Kävelyn olosuhteita voidaan kehittää katutilojen lisäksi myös liikekeskustan sisäpihoja avaamalla ja rakentamalla näiden kautta kulkuyhteyksiä sekä kehittämällä maanalaisia kävely-yhteyksiä. Joukkoliikenteen osalta esimerkiksi Kruunusillat -hanke ja Länsiratikat lisäävät keskustan saavutettavuutta. Lisäksi elämyksellinen ydinkeskusta edellyttää jakeluliikenteen ja logistiikan toimivuutta. Mikäli näitä ei ole ratkaistu tontilla, jakelu tapahtuu jalkakäytävillä ja muilta keskeisiltä kävelyalueilta. Tärkeänä päämääränä vetovoiman ja elävyyden kehittämisessä on myös lisätä ja helpottaa keskustassa asioimista sekä muokata kaupunkitilaa viihtyisyyden näkökulmasta logistiikan edellytysten ohella.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman tarkoituksena on tukea ydinkeskustan muita käynnissä olevia muutoksia sekä keskustan roolin, asioinnin tapojen ja keskustassa vietetyn ajan ja viihtymisen kehittymistä. Liikennejärjestelmäsuunnitelman myötä syntyy edellytyksiä saavutettavuuden parantumiselle ja yhä suuremmalle joukolle saapua keskustaan helposti ja vaivattomasti. Liikennejärjestelmäsuunnitelma luo mahdollisuuksia lisätä katutilojen viihtyisyyttä ja vehreyttä sekä laajentaa ydinkeskustan kävelypainotteisia alueita kaupunkistrategian mukaisesti. Siten liikennejärjestelmäsuunnitelma yksi oleellinen osa elämyksellisen ydinkeskustan kehittämistä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelma

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma on yleispiirteinen suunnitelma, joka keskittyy kulkumuotokohtaisten tarpeiden ja tavoitteiden yhteensovittamiseen katuverkolla sekä maanalaisin ratkaisuin. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteet ydinkeskustan liikennejärjestelmälle ja laadittu periaatteita katuverkon ja eri kulkumuotojen kehittämiseksi keskustassa. Suunnitelmalla muodostetaan kokonaiskuva ydinkeskustan liikenteen nykytilanteesta jo päätetyt hankkeet huomioiden, sekä luodaan kokonaisnäkemys ydinkeskustan liikennejärjestelmän kehittämistarpeista ja tulevista hankkeista. Liitteessä 1 on kuvattu liikennejärjestelmän kehittäminen ja liitteessä 2 liikennejärjestelmän tavoiteverkko.

Liikennejärjestelmäsuunnitelma toimii lähtötietona yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle, jossa suunnitteluratkaisut konkretisoituvat ja vaikutusarviointeja tarkennetaan. Kaupunkilaiset pääsevät vaikuttamaan myös näihin tarkempiin ratkaisuihin. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa seuraava tarkempi suunnittelutaso on alueellinen liikennesuunnittelu, jossa osoitetaan liikenteelliset ratkaisut katukohtaisesti. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määritellään aluerajaukset ja alustava aikataulu alueellisille tai katukohtaisille liikennesuunnitelmille. Lopulta liikennesuunnitelmissa esitettyjen ratkaisuiden pohjalta laaditaan katusuunni-

telmia, joiden myötä toimenpiteet toteutuvat konkreettisesti kaupunkitiilaan. Merkittävimmässä liikennejärjestelymuutoksissa tehdään asemakaavamuutos, vaikka katualuetta ei muutettaisi. Erityisesti tämä on tarpeen kohteissa, joissa nykyinen asemakaava on hyvin vanha eikä siten ohjaa suunnittelua tarkoituksenmukaisella tavalla.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmän tavoitetila -verkkokuvaan (liite 2) on määritelty käveltävä ydinkeskusta ja sitä laajempi käveltävä keskusta. Alueet rajautuvat samoin kuin ydinkeskustan maankäytön kehityskuvassa. Molemmilla alueilla huomioidaan tilallisesti suuret kävelyvirrat ja tehdään kävelystä mahdollisimman miellyttävää, sujuvaa ja turvallista. Käveltävää keskustaa ja ydinkeskustaa kehitetään tiheänä paikkojen verkostona, jossa kaupunkitilat luovat alueelle omaa identiteettiä parantaen kulkijoiden orientoitavuutta ja mielenkiintoa jatkaa kulkuaan.

Joukkoliikenteen osalta keskustaa muokkaavat pikaraitiotiet, joita rakennetaan osana yleiskaavan verkostokaupungin kehitystä. Joukkoliikenteen vaihtopaikkoja, joista merkittävimmät sijaitsevat ydinkeskustassa Rautatieasemalla, Kampissa ja Helsingin yliopiston metroasemalla, kehittämällä helpotetaan vaihtamista joukkoliikennevälineiden välillä.

Pyöräliikenteen osalta toteutetaan jo aikaisemmin päätettyä kantakaupungin tavoiteverkkoa. Pyöräliikenteen toimivat infraratkaisut parantavat myös kävelyn olosuhteita, kun mikroliikkumisvälineillä kävelyä nopeammin liikkuvat sijoittuvat kadulla näille suunniteltuun kohtaan eikä kävelijöiden sekaan. Tämä vaikuttaa erityisesti kävelyn koettuun turvallisuuteen.

Autoliikenteen osalta katujen rooleja päivitetään. Kaivokadun akseli muuttuu osaksi paikallisverkkoa, ja päärautatieaseman kohdalla Kaivokatu muuttuu joukkoliikennekaduksi. Edelleen päärautatieaseman saavutettavuus myös kumipyöräliikenteellä on hyvä, vaikka reitit asemalle osin muuttuvat. Saattoliikenteelle järjestetään tilaa, ja kulku asemalle järjestyy esteettömästi molemmin puolin rautatieasemaa. Asemalla on edelleen kummallakin puolella myös taksiasemat, vaikka Asemakiota kehitettäisiin nykyistä vahvemmin kävelyn ehdoilla samanaikaisesti Uusi Eliel -hankkeen kanssa. Kaivokatua ympäröiviin kiinteistöihin säilyy huoltoliikenteen yhteydet ja tarvittavat kuormauspaikat. Eteläiseen kantakaupunkiin muodostetaan autoliikenteen pääverkolle tarvittava itä-länsisuuntainen yhteys nykyistä katuverkkoa kehittämällä.

Ydinkeskustan autoliikenteen pääverkon kehittämisen tavoitteena on liikenteellisten reunaehtojen mahdollistaessa rajata kaistamäärää yhteen kaistaan suuntaansa. Tällä kohtuullistetaan ajoratojen estevaikutusta ympäristössä, jossa liikkuu erittäin runsaasti jalankulkijoita. Näin keskustan katuverkon kehittäminen myös painottaa alueellisten liikenne-

netarpeiden palvelemista sekä tavoitetta vähentää eteläisen kantakaupungin läpiajon houkuttelevuutta. Samalla tunnistetaan, että osalla alueellisista kokoojakaduista liikenteellisen kapasiteetin riittävyys korostuu häiriöherkkyyden, pelastusliikenteen toimintavarmuuden, satamaliikenteen toimivuuden ja verkollisen sijainnin vuoksi. Esimerkiksi Esplanadit ovat tämän tyyppisiä katuja.

Keskustan huoltotunnelia kehitetään niin, että kaikkiin pysäköintilaitoksiin voi ajaa kaikista sisäänkäynneistä. Samalla tavoin ulosajo on nykyistä vapaammin valittavissa. Lisäksi huoltotunnelia on tarkoitus kehittää siten, että tunnelin sisäänajot sijoittuisivat kauemmaksi ydinkeskustasta.

Vaikutukset

Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu kokonaisuudessaan ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman koosteraportissa (liite 3), ydinkeskustan poikittaisten pääyhteyksien vaihtoehtotarkastelussa (liite 4) sekä elinvoimavaikutusten arvioinnissa (liite 5).

Suunnitelma parantaa kävelyn olosuhteita monin tavoin. Paikallisverkolla kävelijä voi vaihtaa kadun puolta joustavasti, pääverkolla kadun ylitysmatkat lyhenevät helpottaen kulkua. Kävelytilan kasvaessa ihmisiä mahtuu enemmän kävelemään ja viipymään samalla, kun vehreys luo viihtyisyyttä. Näiden muutosten myötä ihmiset viihtyvät paremmin ja tuovat keskustaan elinvoimaa. Kivijalkatoiminnot voivat laajentua osaksi katutilaa, joilla myös vahvistetaan elinkeinotoimintaa. Kun keskustaan luodaan erilaisia kaupunkielämän paikkoja ja vahvistetaan niiden identiteettiä, ne jäsentävät kävelymatkaa ja auttavat kävelijää hahmottamaan kävely-ympäristöä. Kun ympäristössä on jatkuvasti jotain mielenkiintoista, vaikutetaan sillä myönteisesti kävelykokemukseen ja matka voi tuntua lyhyemmältä. Koska kävely on kaikille mahdollinen kulkumuoto apuvälineet huomioiden, käveltävyyden parantaminen luo myös kulkemiseen tasa-arvoa. Lisäksi sillä vaikutetaan kansanterveyteen. Parannettaessa kävelyn liikenneturvallisuutta, mahdollistetaan mm. lasten itsenäistä liikkumista.

Ydinkeskustan poikittaisten pääyhteyksien vaihtoehtotarkasteluissa on verrattu Kaivokadun 1+1 ajokaistatarkaisua joukkoliikennekatuvaihtoehtoon. Nykytilanne eli kaksi ajokaistaa suuntaansa ei ole relevantti vertailuvaihtoehto, sillä Kaivokadulle ei teknisesti mahdu ajoneuvoliikenteelle 2+2 ajokaistaa ja pikaraitiotien tarvitsemia kisko- ja pysäkkijärjestelyitä. Helsingin kaupunginvaltuusto on päättänyt 31.8.2016, 210 §, että Kaivokadulle rakennetaan pikaraitiotie osana Kruunusillat -hanketta. Vaikka pikaraitiotien osuus Hakaniemestä ydinkeskustaan on myöhemmin jätetty nyt käynnissä olevan allianssihankkeen ulkopuolel-

le, on raitioverkon kokonaisuuden osalta tarkoituksenmukaista jatkaa Kruunusiltojen pikaraitiotietä keskustaan (Länsisataman pikaraitiotie). Vuoden 2016 päätöksenteon tueksi selvitettiin Kaivokadun liikenteelliset vaikutukset, joiden johtopäätöksenä oli, että Kaivokadun toimivuus esitetyin 1+1 järjestelyin säilyy jokseenkin nykyisellä tasolla tai heikkenee maltillisesti. Länsisataman pikaraitiotien suunnittelun yhteydessä on tehty simulointitarkastelut Kaivokadun pysäkkikapasiteetin tarpeista. Simuloinnin perusteella Kaivokadulla ei voida järjestää päätetyn raitio liikenteen tavoitelinjaston mukaista liikennöintiä yhdellä pysäkkiparilla ilman merkittäviä viiveitä suurelle osalle raitioliikennettä.

Poikittaisten pääyhteyksien vaihtoehtotarkastelun perusteella Kaivokadun muutos joukkoliikennekaduksi parantaa selvästi jalankulun, raitio liikenteen ja pyöräliikenteen olosuhteita. Kävelyn matka-ajat lyhenevät ja ympäristön viihtyisyyttä on mahdollista parantaa merkittävästi.

Kaivokadun muutos mahdollistaa tulevalle pikaraitioliikenteelle Hakaniemestä Kamppiin riittävät tilat ja joustavamman valo-ohjauksen. Nämä parantavat sujuvuutta ja vähentävät häiriöherkkyyttä. Kaivokadun muutoksen vaikutukset bussiliikenteeseen ovat kokonaisuutena vähäiset. Kaivokadun autoliikenteen läpiajoyhteyden poistuminen aiheuttaa kiertomatkaa ja matka-ajan kasvua matkoilla, joiden suurin reitti kulkisi Kaivokadun kautta. Suhteessa isoimmat vaikutukset kohdistuvat automatkoille, joiden lähtö- ja päätepiste sijaitsevat Rautatieaseman läheisyydessä, sen eri puolilla. Laajemmin katuverkolla keskustan suuntaisen autoliikenne idästä ja lännestä vähenee, minkä seurauksena yhteydet ydinkeskustaan sujuvoituvat kokonaisuudessaan. Keskustan huoltotunnelin pysäköintiliikennettä koskevat kehittämistoimet parantavat entisestään maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuutta idän ja lännen suunnista. Kaivokadun läpiajomahdollisuuden poistuminen lisää liikennemääriä etenkin Pohjoisrannassa ja Esplanadeilla, minkä seurauksena ydinkeskustan läpiajo ja sisäinen liikenne hidastuu ruuhka-aikoina.

Kaivokadun muuttaminen joukkoliikennekaduksi lyhentää raitioliikenteen matka-aikoja ja lisää joukkoliikenteen käyttöä keskustaan suuntautuvilla matkoilla. Matka-ajat pidentyvät ydinkeskustan läpi kulkevilla henkilöautomatkoilla sekä tavara- ja huoltoliikenteellä. Kaikki kulku- muodot huomioiden matka-ajat keskustaan lyhenevät suurimmalle osalle Helsingin seudulla asuvista. Vuosittain ydinkeskustaan kohdistuvien matkojen määrä kasvaisi noin 0,5 %. Jos oletetaan, että asiointimatkoilla kulkumuotokohtainen kulutus vastaa tuoreimpia käytössä olevia asiointiselvityksiä, kasvattaa Kaivokadun muuttaminen joukkoliikennekaduksi tehdyn selvityksen (liite 4) mukaan kulutusta suunnilleen samassa suhteessa kuin keskustaan saapuvia matkoja, eli noin 6 mil-

joonaa euroa (0,5 %). Lähipäästöjen määrä laskisi noin 9–13 % riip-puen Esplanadin kaistamäärästä.

Negatiivinen elinvoimavaikutus on puolestaan tavaraliikenteen matka-aikojen pidentymisellä ja siten logististen kustannusten maltillisella kas-vulla. Sen sijaan Kaivokadun muuttaminen joukkoliikennekaduksi ei vaikuta tarkastelun perusteella aiheuttavan suuria muutoksia ydinkes-kustan kiinteistöjen lastaukselle.

Vaikutusarviointi valituilla mittareilla osoittaa, että mittarit muuttuvat ko-konaisuudessa vähäisesti elinvoimaa vahvistavaan suuntaan, jos Kai-vokatu on joukkoliikennekatu verrattuna tilanteeseen, jos se on 1+1 -kaistainen kokoojakatu. Vaikutusarvioinnin päätulos on, että kestävän liikumisen sujuvoituminen synnyttää enemmän myönteisiä elinvoima-vaikutuksia kuin henkilöauto- ja tavaraliikenteen saavutettavuuden hei-kentyminen kielteisiä vaikutuksia.

Joukkoliikennekatuvaihtoehdossa katu ympäristö on vehreämpi sallien päärautatieaseman välittömässä läheisyydessä olevien kiinteistöjen nykyistä paremman avautumisen Kaivokadulle. Autoliikennemäärien väheneminen tekee katu ympäristöstä myös miellyttävämmän paikan ihmisille. Katu ympäristön elinvoimapotentialiaa on tutkittu tarkemmin Kaivokadun ympäristösuunnitelmassa. Mikäli Kaivokadulle jää autoliikenteen läpiajo, katu ympäristö pysyy nykyisenkaltaisena.

Keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten saavutettavuus paranee, kun keskustan huoltotunnelin kaikkia ajoramppeja voi käyttää rajoituk-setta ajettaessa siihen kytkeytyneisiin pysäköintilaitoksiin. Nykyisin Ruoholahdenkadun ja Kalevankadun ajoramppeja voi käyttää Stock-mannin ja Forumin pysäköintilaitoksiin ja Kaisaniemen ajoramppia Kluuvin pysäköintilaitokseen. Suunniteltu ja toteutuksessa olevan muu-toksen on arvioitu lisäävän näiden maanalaisten laitosten käyttöä noin 20 %. Keskustan huoltotunnelin on arvioitu toimivan hyvin, vaikka sen käyttö lisääntyisi pysäköinti- ja huoltoliikenteen osalta. Läpiajoliikenteeseen keskustan huoltotunnelia ei ole suunniteltu eikä sen turvallisuutta voida parantaa sellaiseksi, että läpiajo olisi mahdollista tunnelissa sal-lia. Kaivokadun läpiajo palvelee sellaisia ajoreittejä, joihin keskustan huoltotunnelin kehittäminen ei tarjoa korjaavaa ajoyhteyttä. Jos Haka-niemeen rakennetaan uusi ajoyhteys keskustan huoltotunneliin ja sii-hen kytkeytyviin pysäköintilaitoksiin, korvaa se nykyisen ajoyhteyden Pitkäsillan kautta keskustan huoltotunneliin. Tällä on vaikutusta kau-punkitilaan, mutta myös joukkoliikenteen sujuvuuteen, sillä Pitkäsilta on nykyjärjestelyin yksi merkittävä joukkoliikenteen pullonkaula.

Aleksanterinkadun huoltoliikenteen vaiheittainen rajoittaminen ja lopulta sen estäminen kadun jalkakäytävällä vaikuttaa kiinteistöjen huoltorat-

kaisuun. Alkuun kivijalkaliikkeiden huoltoaika vähenee nykyisestä ja lopulta muutos tarkoittaa sitä, että kiinteistön tulee ratkaista kivijalkaliikkeiden huolto joko korttelin huoltopihalta tai rakentaa yhteys maanalaiseen keskustan huoltotunneliin. Jos kiinteistöllä ei ole huoltopihaa tai mahdollisuutta liittyä huoltotunneliin, huolto tapahtuu Aleksanterinkadun sivukaduilta. Muille kävelykaduille esitetyt huolto liikenteen aikarajoitukset vaikuttavat huollon järjestämisen joustavuuteen ja edellyttää kivijalkaliikkeissä järjestelyitä, jotta tavara voidaan vastaanottaa huolto liikenteelle sallitun aikarajan puitteissa.

Vuorovaikutus

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma on valmisteltu laaja-alaisessa yhteistyössä. Kaupunkiympäristön toimialalta projektiryhmässä on liikenne- ja katusuunnittelupalvelun lisäksi ollut edustettuna asemakaavoitus, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, ilmastoyksikkö ja ympäristöpalvelut. Lisäksi mukana on ollut edustus kaupunginkansliasta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymästä.

Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 19.9.2023 mukaisesti suunnitelman laatimisessa on toteutettu perusteellinen vuorovaikutus, jonka puitteissa sidosryhmäyhteistyöhön on osallistunut laaja joukko keskustan toimijoita sekä 18 henkinen kaupunkilaisraati. Suunnitelmaa on esitelty neuvostoille, asukasyhdistyksille, ydinkeskustan keskeisille toimijoille, yhdistyksille sekä viranomaisille. Suunnitelman laatimiseen osallistunut kaupunkilaisraatilaisten valittiin siten, että he edustaisivat helsinkiläisiä mahdollisimman monipuolisesti iältään, sukupuoleltaan, asuinalueiltaan, liikkumistottumuksiltaan sekä autonomistukseltaan.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman kannalta keskeiset tahot ovat voineet lausua suunnitelmasta. Lausuntoja saatiin 24 kpl ja vastineet niihin on esitetty liitteessä 6.

Suunnitelmaa on käsitelty Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmässä (HELY-työryhmä), joka on perustettu ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi, kahdesti skenaariovaiheen aikana (8.12.2022 ja 22.3.2023) sekä liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelun aikana kolmesti (3.4.2024, 22.5.2024 ja 19.6.2024).

Sidosryhmien lausunnoissa huolenaiheina painottuivat Kaivokadun muutos joukkoliikennekaduksi, huolto-, saatto- ja taksiliikenteen toimivuuteen liittyvät näkökulmat sekä Esplanadien osalta tavoite alueellisten kokoojakatujen kaistamäärän rajaamisesta yhteen kaistaan suuntansa. Positiivisena asiana nähtiin keskustan kehittäminen viihtyisämmäksi ja käveltävämmäksi. Suurta kannatusta sai osakseen myös keskustan huoltotunnelin ajoyhteyksien kehittäminen pysäköintiliikenteelle.

Kaupunkilaisraadissa esille nousi samoja huolenaiheita kuin sidosryhmien lausunnoissa, mutta odotukset ja mielipiteet olivat keskimäärin myönteisemmät.

Vuorovaikutus on kuvattu tarkemmin liitteessä 3. Kaupunkilaisraadın julkilausuma ja työskentelyn loppuyhteenveto ovat liitteessä 7. Saadut lausunnot ja niihin laaditut vastineet ovat liitteessä 6.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttaminen

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma toimii lähtökohtana tarkemmalle suunnittelulle. Kaupunginhallituksen päättämän ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti valmistellaan liikennesuunnitelmat ja käynnistetään tarvittavat asemakaavamuutokset. Ennen rakentamista laaditaan vielä katusuunnitelmia ja yksityiskohtaisempia rakennussuunnitelma. Ydinkeskustan liikennejärjestelyjä suunnitellaan tarkemmin alueellisissa liikennesuunnitelmissa. Liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamista on kuvattu tarkemmin liitteessä 3.

Kaivokadulla käynnistetään asemakaavan muuttaminen ja asetetaan sen tavoitteeksi kadun muuttaminen joukkoliikennekaduksi päärautatieaseman edustalla. Kaivokadun osalta alustava aikataulu on suunniteltu siten, että kadun alla oleva metroaseman vesikatto uusitaan vuonna 2027 ja väliaikaiset liikennejärjestelyt rakennetaan kadulle 2028. Kun Kaivokadun asemakaava on lainvoimainen (arviolta vuonna 2029) ja siihen perustuva katusuunnitelma on myös lainvoimainen (arviolta vuonna 2031), on Länsisataman pikaraitiotie mahdollista rakentaa ja joukkoliikennekadun edellyttämät muutokset voidaan viimeistellä. Länsisataman pikaraitiotietä ei voida ottaa käyttöön ennen kuin Kaivokadulle on saatu toteutettua riittävän kapasiteetin pysäkkilaiturijärjestelyt. Asemakaava tullaan valmistelemaan yhteistyössä alueen kiinteistönomistajien, asukkaiden ja yritysten kanssa. Asemakaavan yhteydessä tarkennetaan kadun liikenteellisiä vaikutuksia, mikä tarkoittaa vertailua sekä 1+1 kaistatilanteeseen että nykyisiin järjestelyihin (2+2).

Samoin käynnistetään Esplanadien asemakaavan muuttaminen ja asetetaan sen tavoitteeksi riittävä autoliikenteen kapasiteetti ydinkeskustan poikittaiselle autoliikenteelle. Kun Kaivokadulla on väliaikaiset liikennejärjestelyt ja moottoriajoneuvoliikenteelle yhdet ajokaistat suuntaansa, peruskorjataan Esplanadin vesihuoltoverkosto ja katuympäristö. Esplanadien remontti on tämänhetkisen arvioin mukaan vuosikymmenen vaihteessa (2029-2031). Esplanadin mahdolliset liikennejärjestelymuutokset suunnitellaan perustuen päivitettävään asemakaavaan ja sen mukaan laadittuun katusuunnitelmaan. Muutokset toteutetaan vesihuoltosaneerauksen yhteydessä. Kun Esplanadin peruskorjauksen aikaiset poikkeusjärjestelyt päättyvät, on Kaivokadulle mahdollista rakentaa ta-

voitetilanteen mukaiset pikaraitiotiejärjestelyt osana joukkoliikennekautua. Vasta sen jälkeen päästään täysimittaisesti hyödyntämään Kruunusiltaojen joukkoliikenneinvestointia.

Ydinkeskustan alueen muutosten asemakaavojen ja katusuunnitelmien valmistelun aikataulussa on syytä varautua valituksiin. Kaivokadun ja Esplanadin asemakaavamuutokset on syytä käynnistää heti liikennejärjestelmäsuunnitelman hyväksymisen jälkeen, jotta ydinkeskustan liikennejärjestelmän tavoitetilan mukaiset järjestelyt voidaan toteuttaa ennen 2030-luvun puoliväliä.

Muita merkittäviä tulevia keskustan liikennehankkeita ovat Länsiratikat, keskustan huoltotunnelin laajentuminen, Eteläsataman kehityksestä johtuvat katu ympäristön muutokset, Satamatunneli sekä Helsingin yliopiston metroaseman uusi sisäänkäynti.

Ydinkeskustaan ja sen liepeille on aikataulutettu 10 seuraavan vuoden ajalle paljon suuria hankkeita. Liikennejärjestelmäsuunnitelman muokkauksien sekä muiden hankkeiden koordinoimista jatketaan toteutuksen osalta, jotta liikennejärjestelmä säilyy toimintakykyisenä ja keskustan saavutettavuus riittävänä myös hankkeiden toteutuksen aikana.

Esitys kaupunginhallitukselle on lautakunnan esityksen mukainen.

Käsittely lautakunnassa ja jatkosuunnittelua ohjaavat toimenpiteet

Esitys kaupunginhallitukselle tehtiin usean äänestyksen jälkeen, jotka ilmenevät päätöshistoriasta. Hyväksyessään esityksen ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta lautakunta linjasi jatkosuunnittelusta seuraavasti:

Selvitetään mahdollisuutta nopeuttaa Kaivokadun ja Esplanadien katur remonttien kestoa. Katutyöt tulee hoitaa mahdollisimman tehokkaasti minimoiden häiriöt keskustan asukkaille, vierailijoille ja yrityksille.

Kaupunki ympäristölautakunta katsoi, että haastavasta kokonaisuudesta on huolellisella valmistelulla löydetty tasapainoinen ehdotus, joka palvelee jatkovalmistelua hyvin. Helsingin ydinkeskustan saavutettavuuden, logistisen toimivuuden ja elinvoiman kysymykset ovat kaupunkistrategiassa keskeisessä roolissa ja tämä liikennejärjestelmäsuunnitelma luo edellytykset keskustaa koskevien keskeisten päämäärien harkitulle edistämiseksi.

Lautakunta korosti jatkosuunnittelussa kävelyolosuhteiden laatuun panostamista Esplanadeilla ja sujuviin kävely-yhteyksiin Rautatieaseman ja Kampin keskuksen välisillä reiteillä. Lautakunta totesi, että Kruunusiltaojen raitiotielinjan jatko Hakaniemestä Rautatieaseman ohi Jätkäsa-

reen on hankkeena tärkeää suunnitella oikeassa aikataulussa ja kokonaisuudessaan toimivaksi suhteessa muihin samalla alueella tapahtuviin hankkeisiin.

Lisäksi lautakunta korosti, että elävä ja huolellinen vuorovaikutus asukkaiden ja keskustan toimijoiden kesken on edellytys suunnitelman seuraavien vaiheiden mahdollisimman onnistuneelle läpiviennille.

Esplanadien ja niihin liittyvien katujen kokeilun tulokset

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli Esplanadien ja niihin liittyvien katujen kesäkatukokeilun lopullisia tuloksia ja johtopäätöksiä 12.11.2024, 596 §. Lautakunta totesi, että kokeilu on päättynyt ja että rakenteita puretaan parhaillaan.

Lautakunta totesi myös, että keskustan liikenteeseen merkittävästi vaikuttavia hankkeita on suunnitteilla useita tuleviksi vuosiksi. Pohjois- ja Eteläesplanadin liikenteeseen vaikuttavat erityisesti Kaivokadun alueen kehittäminen sekä Esplanadin alueen peruskorjaus. Tämänhetkisen aikataulutiedon mukaan katutyöt Kaivokadulla käynnistyisivät 2027 ja kestäisivät kaksi vuotta. Kaivokadun työt, ajoneuvoliikenteen rajoittaminen ja mahdollisesti katkaiseminen kokonaan osaksi remonttiaikaa vaikuttavat merkittävästi myös keskustan toiseen poikittaiseen pääajoyhteyteen eli Esplanadeihin. Kaivokadun rakennustöiden aikana Esplanadeilla on perusteltua olla käytössä kaksi kaistaa suuntaansa. Esplanadin alueen katu- ja vesihuoltosaneerauksen rakennustyöt laajan hankekokonaisuuden osalta on ajoitettu käynnistyvän katuverkolla noin vuonna 2029. Näin ollen Pohjoisesplanadin toistuvat kesäkadut rajoituisivat vain vuosille 2025 ja 2026 ennen ydinkeskustan merkittäviä remontteja.

Esplanadeilla kesäkatujen kokeilun jatkamisen ei nähty tuovan enää olennaisesti lisätietoa suhteessa vuosien 2023–2024 kokeiluun. Lopullisesti Esplanadien järjestelyistä päätetään tulevan asemakaavoituksen yhteydessä.

Lautakunta esitti kuitenkin seuraavia linjauksia jatkosuunnittelulle:

Lautakunta korostaa, että lähivuosina, kun Esplanadien osalta kaavan uudistaminen ja valmistautuminen tulevaan vesihuoltoremonttiin on käynnissä, on mahdollista ja suositeltavaa käyttää kokeilusta saatuja oppeja viihtyisyyttä, huollon sujumista ja tapahtumia edesauttaviin kesäkausien tai muiden kausien väliaikaisiin järjestelyihin.

Kokeilun päättymisen jälkeen Eteläesplanadin pyöräilyn ja kävelyn järjestelyt eivät ole tyydyttävällä tasolla eivätkä vastaa yleiskaavan tavoitteita näiden kulkumuotojen osalta. Esimerkiksi Kappelin kohdalta puut-

tuu kadun toiselta puolelta nyt kokonaan jalkakäytävä. Lisäksi käynnissä on selvitystyö nupukiville toteutettavan, niiden historiallisen arvon huomioivan pyöräkaista ratkaisun kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että Etelä-Esplanadin kokeilun hyväksi koetun ja turvallisen pyöräväylän osalta selvitetään vaihtoehtoja toteuttaa laatutasoltaan korkeatasoinen, mutta väliaikainen pyöräväylä jo ennen kuin Esplanadien remontti alkaa.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan liittyvät valtuutettujen aloitteet

Valtuutetut ovat tehneet aloitteita, jotka asiallisesti kytkeytyvät Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Tällaisia aloitteita ovat mm. Kaivokadun pitämiseen avoinna autoilijoille liittyvä aloite (Laura Korpinen ja 24 muuta valtuutettua HEL 2023-012892) sekä Pohjoisesplanadin vakinaistamiseen kesäkaduksi liittyvä aloite (Mia Haglund ja 19 muuta valtuutettua HEL 2024-009132). Khs on 6.5.2024 päättänyt, että Kaivokadun pitämisestä avoinna autoilijoille vastataan sen jälkeen, kun Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta on tehty päätös. Tämä vastaus esitetään edelleen kaupunginvaltuustolle. Haglundin aloitteeseen esitetään annettavaksi vastaus samassa kaupunginhallituksen kokouksessa toisessa asiakohdassa kuin Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmastakin päätetään. Lautakunnan vastattavaksi on lisäksi osoitettu kaksi muuta aloitetta, jotka on käsitelty lautakunnan kokouksessa 12.11.2024.

Toimivalta

Helsingin ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmalla on laajat taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset, jotka eivät kosketa vain liikennettä vaan edellyttävät kaupunkitasoista yhteensovittamista. Toimivalta ydinkeskustan liikennejärjestelmästä päättämiseen on kaupunginhallituksella (kuntalaki 39.1 § 5 kohta).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ydinkeskustan liikennejärjestelmää koskeva kehittäminen
- 2 Ydinkeskustan liikenneverkon tavoitetila
- 3 Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma raportti
- 4 Ydinkeskustan poikittaisten pääyhteyksien vaihtoehtotarkastelu
- 5 Elinvoimavaikutusten arviointi

09.12.2024

Asia/14

6 Lausunnot ja vastineet
7 Kaupunkilaisraadin julkilausuma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristön toimiala
HELY-työryhmä

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 507

HEL 2023-004653 T 08 00 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi ja jatkosuunnittelussa ohjeellisena noudatettavaksi:

- ydinkeskustan liikennejärjestelmää koskeva kehittäminen (liite 1)
- ydinkeskustan liikenneverkon tavoitetila (liite 2).

Selvitetään mahdollisuutta nopeuttaa Kaivokadun ja Esplanadien katu-remonttien kestoa. Katutyöt tulee hoitaa mahdollisimman tehokkaasti minimoiden häiriöt keskustan asukkaille, vierailijoille ja yrityksille.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että haastavasta kokonaisuudesta on huolellisella valmistelulla löydetty tasapainoinen ehdotus, joka palvelee jatkovalmistelua hyvin. Helsingin ydinkeskustan saavutettavuuden, logistisen toimivuuden ja elinvoiman kysymykset ovat kaupunkistrategiassa keskeisessä roolissa ja tämä liikennejärjestelmäsuunnitelma luo edellytykset keskustaa koskevien keskeisten päämäärien harkitulle edistämiseksi.

Lautakunta korosti jatkosuunnittelussa kävelyolosuhteiden laatuun pa-

nostamista Esplanadeilla ja sujuviin kävely-yhteyksiin Rautatieaseman ja Kampin keskuksen välisillä reiteillä. Lautakunta totesi, että Kruunusiltojen raitiotielinjan jatko Hakaniemestä Rautatieaseman ohi Jätkäsaareen on hankkeena tärkeää suunnitella oikeassa aikataulussa ja kokonaisuudessaan toimivaksi suhteessa muihin samalla alueella tapahtuviin hankkeisiin.

Lisäksi lautakunta korosti, että elävä ja huolellinen vuorovaikutus asukkaiden ja keskustan toimijoiden kesken on edellytys suunnitelman seuraavien vaiheiden mahdollisimman onnistuneelle läpiviennille.

Käsittely

01.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 3 kokouksen asiana nro 9.

Asian aikana kuultavana olivat yksikön päälliköt Pihla Kuokkanen, liikenneinsinöörit Marek Salermo, Henna Hovi, Taneli Nissinen, maisema-arkkitehti Anu Lamminpää. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Risto Rautava: Lisätään esitysehdotuksen loppuun: "Kaivokadun sulkeminen ja tätä kautta Esplanadien pohjoispuolelta tapahtuvan liikenteen rajoittaminen, aiheuttaisi sen, että Esplanadien liikennemäärät kasvaisivat selkeästi. Tällöin henkilöauto- ja jakeluliikenne uhkaisivat ruuhkautua myös esplanadeilla. Tämä voi johtaa keskusta-alueen liikenteen sumpuuntumiseen entistä pahemmin ja erityisesti pelastusajoneuvojen liikkumisen ja satamien liikenteen sujuvuuden kärsimiseen. Tilannetta helpottaisi merkittävästi se, että osa läpiajoliikenteestä voitaisiin ohjata keskustan huoltotunneliin, jos tunnelissa olisi läpiajomahdollisuus.

Lautakunta edellyttää, että ennen Kaivokadulle suunniteltujen muutosten toteuttamista, varmistetaan liikenteen sujuvuus keskustan alueella mahdollistamalla keskustan huoltotunnelin käyttö myös läpiajoväylänä. Jos tunnelin käyttö läpiajoväylänä ei onnistu, tulee jatkosuunnittelussa varautua myös siihen, että Kaivokadulla on yksi kaista suuntaansa autoliikenteen käytössä. Tämä ei estä lukuisten esitettyjen Kaivokadun viihtyisyyttä parantavien toimien toteuttamista."

Kannattaja: Jenni Pajunen

Vastaehdotus 2:

Risto Rautava: Lisätään esitysehdotuksen loppuun: "Raitiovaunuliiken-

teen osalta tavoitellaan ratkaisua, jossa rautatieaseman edustalla on vain yksi kiskopari suuntaansa raitiovaunuliikenteelle. Vapautuva tila varataan jalankulun käyttöön."

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Vastaehdotus:

Jenni Pajunen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun: "Selvitetään mahdollisuutta nopeuttaa Kaivokadun ja Esplanadien katuremonttien kestoa. Katutyöt tulee hoitaa mahdollisimman tehokkaasti minimoiden häiriöt keskustan asukkaille, vierailijoille ja yrityksille."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään esitysehdotuksen loppuun seuraava kannotto: " Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että haastavasta kokonaisuudesta on huolellisella valmistelulla löydetty tasapainoinen ehdotus, joka palvelee jatkovalmistelua hyvin. Helsingin ydinkeskustan saavutettavuuden, logistisen toimivuuden ja elinvoiman kysymykset ovat kaupunkistrategiassa keskeisessä roolissa ja tämä liikennejärjestelmäsuunnitelma luo edellytykset keskustaa koskevien keskeisten päämäärien harkitulle edistämislle.

Lautakunta korostaa jatkosuunnittelussa kävelyolosuhteiden laatuun panostamista Esplanadeilla ja sujuviin kävely-yhteyksiin Rautatieaseman ja Kampin keskuksen välisillä reiteillä. Lautakunta toteaa, että Kruunusiltojen raitiotielinjan jatko Hakaniemestä Rautatieaseman ohi Jätkäsaareen on hankkeena tärkeää suunnitella oikeassa aikataulussa ja kokonaisuudessaan toimivaksi suhteessa muihin samalla alueella tapahtuviin hankkeisiin.

Lautakunta korostaa, että elävä ja huolellinen vuorovaikutus asukkaiden ja keskustan toimijoiden kesken on edellytys suunnitelman seuraavien vaiheiden mahdollisimman onnistuneelle läpiviennille."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7–6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Tyhjä: 1

Katri Penttinen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7–5 (1 tyhjä).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

09.12.2024

Asia/14

Tyhjä: 1
Silja Borgarsdottir Sandelin

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehtotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

17.09.2024 Pöydälle

19.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

05.09.2023 Pöydälle

29.08.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salermo, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 21337
henna.hovi(a)hel.fi

Pihla Kuokkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 34301
pihla.kuokkanen(a)hel.fi

§ 794

Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman osat 1, 3 ja 4

HEL 2024-009864 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman osat 1,3 ja 4 ja näiden toteuttamisen vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 6,3 milj. euroa (MAKU 128,4 2020=100).

Kaupunginhallitus katsoi, että tulevassa katusuunnitteluprosessissa Kadetintien ja Solnantien autoliikenteen läpiajo säilytetään.

Kaupunginhallitus korosti, että kaupunkiympäristössä linjatun mukaisesti Laajalahdenaukio tulee pitää keskeisenä jalankulun ja oleskelun alueena ja aukiolla oleva teos säilyttää nykyisessä laajuudessaan.

Lisäksi kaupunginhallitus yhtyi kaupunkiympäristölautakunnan kantaan siitä, että jatkosuunnittelussa tulee varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

Käsittely

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: "Kaupunginhallitus katsoo, että tulevassa katusuunnitteluprosessissa Kadetintien ja Solnantien autoliikenteen läpiajo säilytetään.

Kaupunginhallitus korostaa, että kaupunkiympäristössä linjatun mukaisesti Laajalahdenaukio tulee pitää keskeisenä jalankulun ja oleskelun alueena ja aukiolla oleva teos säilyttää nykyisessä laajuudessaan.

Lisäksi kaupunginhallitus yhtyy kaupunkiympäristölautakunnan kantaan siitä, että jatkosuunnittelussa tulee varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kaupunginhallitus korostaa, että kaupunkiympäristössä linjatun mukaisesti Laajalahdenaukio tulee pitää keskeisenä jalankulun ja oleskelun alueena ja aukiolla oleva teos säilyttää samalla kun pyöräilyn edellytyksiä parannetaan.

Lisäksi kaupunginhallitus yhtyy kaupunkiympäristölautakunnan kantaan siitä, että jatkosuunnittelussa tulee varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

09.12.2024

Kannattaja: Elisa Gebhard

Daniel Sazonovin ja Paavo Arhinmäen vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Laura Kolehmainen

Ei-äännet: 12

Shawn Huff, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Matias Pajula, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Laura Kolehmainen

Ei-äännet: 13

Elisa Gebhard, Shawn Huff, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Matias Pajula, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelma raportti
- 2 Yleissuunnitelman asemapiirustukset ja pituusleikkaukset
- 3 Vuorovaikutusmuistio
- 4 Sähköisten kyselyiden vastauskooste
- 5 Havainnekuvat
- 6 Kannanotot (ei julkinen)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman osat 1,3 ja 4 ja näiden toteuttamisen vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 6,3 milj. euroa (MAKU 128,4 2020=100).

Esittelijän perustelut

Yleissuunnitelman keskeinen sisältö

Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelmassa määritellään Munkkiniemenbaanaksi nimetyn pyöräliikenteen runkoyhteyden toteuttamisperiaatteet ja kustannusarvio osuudella Mechelininkadulta Tarvoon. Munkkiniemenbaanan 6,5 kilometrin kokonaispituudesta noin 2,0 kilometriä on jo baanatavoitteiden mukaisesti rakennettu tai rakenteilla.

Munkkiniemenbaanan rakentamisen yleisenä tavoitteena on lisätä pyöräliikenteen määrää Helsingin keskustan ja Munkkiniemen ja edelleen Leppävaaran suunnan välisillä matkoilla. Munkkiniemenbaana hyödyntää pääpiirteissään nykyisiä katulinjauksia. Nykyiset liikennejärjestelyt ovat pyöräliikenteen näkökulmasta paikoin katkonaiset ja alimitoitettut nykyisille liikennemäärille. Reitti on nykyisin yksi vilkkaimmista pyöräliikenteen reiteistä Helsingissä ja sitä parantamalla nähdään liikennejärjestelmässä merkittävä pyöräliikenteen lisäspotentiaali. Nykyistä laadukkaammat liikennejärjestelyt baanareitillä parantavat pyöräliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta, yleistä liikenneturvallisuutta ja selkeän erotelun myötä jalankulun ja pyöräilyn miellyttävyyttä.

Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelma koostuu neljästä osuudesta: 1 (Hietaniemenkatu-Merikannontie), 2 (Humallahti-Oksakoskenpolku ja Mississipinraitti), 3 (Paciuksenkatu-Munkinpuisto) ja 4 (Ritokalliontie). Kaupunkiympäristölautakunnan 10.9.2024 § 431 valmisteluun palauttamaan osuuteen 2 (Humallahti-Oksakoskenpolku ja Mississipinraitti) liittyvät asiat on yleissuunnitelmaraportissa korostettu punaisella värillä.

Yleissuunnitelma on laadittu siten, että eri osa-alueet (1–4) ovat omia kokonaisuuksiaan. Baanan osien rakentaminen tai käyttö eivät ole toisistaan riippuvaisia, vaan jokainen osio voidaan toteuttaa omassa aikataulussaan ja liittää osaksi olemassa olevaa infrastruktuuria. Baanareitistä saadaan kuitenkin suurimmat hyödyt vasta, kun kaikki osuudet ovat käytössä.

Nykytilan kuvaus ja suunnitelma

Pyöräliikenteen pääyhteys Helsingin niemeltä kohti Munkkiniemeä kulkee seuraten ranta-alueiden läheisiä katu- ja pyörätieyhteyksiä. Nykyinen reitti on yksi Helsingin vilkkaimpia, mutta ei laatutasoltaan vastaa baanaverkon tavoitteita reitin sujuvuuden, turvallisuuden ja miellyttävyyden osalta. Hietaniemen alueella pyöräily ajoradalla tuntuu monille turvattomalta vilkkaan autoliikenteen takia. Munkkiniemensillan kohdalla yhdistetty pyörätie- ja jalkakäytävä on erittäin kapea, mikä lisää konflikteja jalankulkijoiden ja pyöräliikenteen kesken sekä aiheuttaa talvikunnossapidolle haastetta lumitilojen ollessa olemattomat. Munkkiniemen puistotien pyörätiellä haasteita on risteyksissä, ja jalankulkuyhteydet pyörätien poikki ovat paikoin epäselvät.

Suunnittelun lähtökohtana on ollut kehittää järjestelyitä olemassa olevia rakenteita hyödyntäen ja parantaa reitin keskeisimpiä laatupuutteita. Munkkiniemenbaana toteutetaan baanojen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti lähtökohtaisesti kaksisuuntaisena pyörätienä, jossa tavoiteleveys on 4,0 metriä. Jalankululle suunnitellaan pyörätien viereen jalkakäytävä, tai jalankulun reitti linjataan omalle väylälleen selkeästi. Suunnitteluperiaatteiden mukaan baana voidaan toteuttaa myös pyöräkatuna, jos kokonaisuuden kannalta ratkaisu nähdään toimivimpana.

Munkkiniemenbaanan suunnitelmassa pyöräkatuja toteutetaan Hietaniemenkadulle, Hietakannaksentielle, Merikannontielle, Oksakoskenpolulle sekä Ritokalliontielle. Pyöräkatu on soveltuva ratkaisu kaduille, joissa on vähän läpiajavaa autoliikennettä ja paljon pyöräliikennettä. Merikannontien autoliikenteestä enimmillään noin 60 % on kaupungin tekemän läpiajotutkimuksen (2023) perusteella läpiajoo, mikä suuntautuu Paciuksenkadulta Hietaniemenkadun kautta kohti Mechelininkatua. Suunnitelmassa esitetään, että Merikannontie muutetaan moottoriajoneuvoliikenteelle yksisuuntaiseksi pohjoisen suuntaan välillä Kesäkatu–Rajasaarentie. Myös Eteläisen Hesperiankadun ajorata muutetaan yksisuuntaiseksi Hietakannaksentien ja Merikannontien uuden linjauksen välillä.

Merikannontie on hyväksytyssä katusuunnitelmassa (kaupunkiympäristölautakunta 20.12.2022 § 727) linjattu suoraan rannan suuntaisesti vanhan yhteyden jäädessä Hesperian esplanadin puistoon osaksi baa-

nareittä. Yleissuunnitelman toimenpiteet estävät läpiajoliikenteen, rauhoittaen siten alueen paikalliskadut vain paikallisen moottoriajoneuvo liikenteen käyttöön ja muodostaen otolliset olosuhteet pyöräkaturatkaisulle. Muutos myös parantaa kadun ajettavuutta, koska nykyisin pysäköidyt autot ja vastaantuleva liikenne muodostavat hyvin ahtaita kohtia autoliikenteelle. Ennen pandemiaa Merikannontie muutettiin kesäkautena yksisuuntaiseksi, jolla varmistettiin kesäaikaan lisääntyvän autoliikenteen toimivuus.

Paciuksenkadulla Munkkiniemensillan yhteyteen rakennetaan uusi jalankulun ja pyöräliikenteen silta. Munkkiniemenaukiolla pyöräliikenne ja jalankulku erotellaan selkeästi omille väylilleen ja linjataan linja-autopysäkkien takaa. Järjestelyt yhteensovitetaan Länsi-Helsingin raitiotien järjestelyihin jatkosuunnittelussa. Munkkiniemen puistotiellä baana toteutetaan kehittämällä nykyistä pyörätiejärjestelyä puukujan-teen keskellä. Puukujanne on tarkoitus säästää. Tästä syystä baana jää tavoitelevyyttä kapeammaksi. Munkkiniemenaukiolla ja Laajalahden aukiolla pyörätien jatke ja suojatie toteutetaan korotettuina.

Suunnittelun luonnosvaiheessa esitettiin Solnantien ja Kadetintien kohdalla Munkkiniemen puistotien ylittämisen estämistä moottoriajoneuvo liikenteeltä. Tämä parantaisi jalankulun, pyöräliikenteen ja raideliikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta. Ratkaisua varten todettiin kuitenkin tarvittavan lisätietoa verkollisista vaikutuksista ja vaihtoehdoista ennen kuin suunnitelmaratkaisuista voidaan päättää. Nykytilanteeseen perustuva yleissuunnitelman ratkaisu ei siis poissulje myöhemmin mahdollisesti tehtäviä muutoksia. Munkkiniemen puistotien raitiovaunupysäkeille johtavia jalankulkuyhteyksiä kehitetään selkeyttämällä jalankulkureittejä.

Yhteys kaupunkistrategiaan ja muihin päätöksiin

Helsingin kaupunkistrategiassa vuosille 2021 - 2025 tavoitellaan kaupungin kestävää kasvua. Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelma edistää siinä esitettyjä tavoitteita. Kaupunkistrategiassa tavoitellaan vartin kaupunkia, jossa lähipalvelut löytyvät viidentoista minuutin kävelyn, pyöräilyn tai julkisen liikenteen matkan päästä. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Baanaverkon ja kantakaupungin tavoiteverkon rakentumista vauhditetaan.

Yleissuunnitelma on linjassa Helsingin liikenteen kehittämisperiaatteiden kanssa. Pyöräliikenteen laatuikäytävien (baanojen) verkkosuunnitelma (kaupunkisuunnittelulautakunta 5.3.2013) esittää pyöräliikenteen runkoväylät, jotka yhdistävät seudun suurimmat asuinalueet suuriin työpaikkakeskittyymiin ja mahdollistavat nopean, suoran ja tasavauhtisen pyöräliikenteen kaupungissa. Vuonna 2016 baanaverkko sisällytet-

tiin osaksi yleiskaavaa. Yleiskaavan mukainen tarkistettu verkko korvasi vuoden 2013 verkkosuunnitelman ja se hyväksyttiin vuonna 2016 osana Pyöräliikenteen tavoiteverkkoa esikaupunkialueille (kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016).

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020 - 2025 (kaupunginhallitus 2.11.2020 § 727) yltävöitteen mukaan Helsinki on kaiken ikäisille soveltuva ympärivuotinen pyöräilykaupunki, ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus on vähintään 20 % vuoteen 2030 mennessä. Yleissuunnitelma myös tukee päivitetyin Hiilineutraali Helsinki - päästövähennysohjelman (kaupunginhallitus 22.8.2022 § 559) toteutusta.

Kävelyn kehittämissuunnitelma (kaupunginhallitus 14.3.2022 § 206) keskittyy kävelyn edistämiskeinoihin. Yleissuunnitelma edistää kulkumuotojen erottelua ja siten ohjelman tavoitteita.

Vaikutusarviointi

Yleissuunnitelman vaikutusarviointia on tehty hankkeen alkuvaiheessa vertailemalla linjausvaihtoehtoja toisiinsa. Lopullisen linjauksen arvioinnissa vaikutuksia on arvioitu suhteessa nykyisen reitin järjestelyihin. Hankekokonaisuuden lisäksi myös eri osuuksien merkitystä on arvioitu erikseen.

Munkkiniemenbaanan rakentamisella on merkittäviä positiivisia vaikutuksia pyöräliikenteen sujuvuuteen, houkuttelevuuteen ja turvallisuuteen. Yleissuunnitelmaratkaisu parantaa reitin jatkuvuutta, selkiyttää risteämijärjestelyitä sekä väistämisvelvollisuuksia ja parantaa reitin kunnossapidettävyyttä. Suunnitelmaratkaisu edistää tavoitetta lisätä pyöräliikenteen määriä reitillä. Pyöräliikenteen ennustemallin mukaan pyöräliikenteen määrät ovat karkeasti kaksinkertaiset vuoden 2030 ennusteessa nykytilanteeseen verrattuna. Merkittävin kasvu kohdistuu Munkkiniemensillan eteläpuolisille osuuksille. Kokonaisuudessaan Munkkiniemenbaanan reitillä pyöräilyn miellyttävyys paranee muutosten myötä.

Suunnitelmalla on positiivisia vaikutuksia myös jalankulun turvallisuuteen ja miellyttävyuteen, kun baanalla jalankulku erotellaan selkeästi jalkakäytävälle ja kadunylitysjärjestelyitä kehitetään. Munkkiniemensillan kohdalla jalankulun miellyttävyys paranee, koska uusi silta on etäällä autoliikenteestä.

Munkkiniemenbaanan vaikutukset auto- ja joukkoliikenteeseen ovat kokonaisuudessaan vähäiset ja paikalliset. Merikannontien muuttaminen yksisuuntaiseksi Kesäkadun ja Rajasaarentien välillä edellyttää, että Merikannontietä pohjoisesta nykyisin tulevan autoliikenteen tulee jat-

kossa kulkea Mechelininkadun kautta. Tämä vähentää alueen kautta kulkevaa läpiajoliikennettä, mutta edellyttää myös tonteille pohjoisesta saapuvien kulkevan Mechelininkadun ja Kesäkadun kautta. Ratkaisu on linjassa kaupungin katuverkon jäsentelyperiaatteiden (kaupunkiym-päristölautakunta 12.10.2021 § 548) kanssa, jossa autoliikennettä ohjataan tonttikatuverkolta pääkatuverkolle. Ratkaisu parantaa Merikannon-tien ajettavuutta, sillä nykyisin autoliikenteen kohtaaminen on kadun mitoituksen ja pysäköityjen autojen vuoksi hyvin ahdas.

Autoliikenteen pysäköintijärjestelyt säilyvät nykyisenkaltaisina, mutta paikkamäärä vähenee hieman. Hietaniemenkadulla ja Eteläisellä Hesperiankadulla pysäköintipaikkoja poistuu noin 11. Merikannontielle pysäköintipaikkoja voidaan lisätä nykyiseen nähden 8 lisää. Suojatie- ja ylityspaikkajärjestelyiden myötä Munkkiniemen puistotieltä ja Laajalahdenaukiolta vähenee noin 12 autopaikkaa. Ritokalliontiellä laskennallinen pysäköintimahdollisuuksien poistuminen on suurinta; noin 36 autopaikkaa. Ritokalliontiellä pysäköinti on nykyään ajoradan reunassa sallittu neljän tunnin ajan. Pyöräkadulla ajoradan reunassa ei ole tilaa erillisiin pysäköintipaikkoihin. Havaintojen perusteella pysäköinnin kysyntä Ritokalliontiellä on kuitenkin vähäistä. Jatkosuunnittelussa arvioidaan tarkemmin pysäköinnin järjestämisen tarvetta.

Munkkiniemenbaanan järjestelyt parantavat joukkoliikenteen olosuhteita etenkin matkustajan näkökulmasta, koska jalankulkyhteyksiä pysäkeille kehitetään ja pyöräliikenne erotellaan selkeästi pysäkkialueista. Joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyt paranevat Hietaniemenkadulla, Paciuksenkadulla sekä Munkkiniemen puistotiellä. Baanalle esitetyt korotetut suojatiet ja pyörätien jatkeet sekä ryhmittymiskaistan poisto Munkkiniemenaukiolla voivat hieman hidastaa joukkoliikenteen kulkua.

Munkkiniemenbaanan vaikutukset liikkumiseen ja saavutettavuuteen ovat positiivisia etenkin ihmisryhmissä, joilla nykyisessä liikennejärjestelmässä on keskimääräistä heikommat osallistumismahdollisuudet arkielämän aktiviteetteihin. Munkkiniemenbaana edistää sosiaalista tasa-arvoa näillä ihmisryhmillä liikenneturvallisuuden kehityksen, suurempien yhteyksien ja aktiivisen liikunnan lisäämisen myötä. Lapsiin kohdistuvat vaikutukset ovat positiivisia. Etenkin Merikannontien reitillä vähentyvä autoliikenne lisää koulumatkojen turvallisuutta ja edistää myös sitä, että koulumatkoja tehtäisiin jalan tai pyörällä suunnittelualan varrella sijaitsevaan Taivallahden peruskouluun. Positiivisia vaikutuksia lapsiin on myös Munkkiniemessä, jossa kadunylitykset muodostuvat turvallisemmiksi kävelen ja pyörällä. Suunnittelun yhteydessä on tunnistettu keskeisiä koulureittejä, jotka risteävät baanan pyöräliikenteen kanssa. Jatkosuunnittelussa kiinnitetään ylityskohtien turvallisuuteen erityistä huomiota.

Vaikutukset elinkeinoelämän toimintaan kohdistuvat etenkin Merikannontien ja Munkkiniemen puistotien yrityksiin. Osa alueen yrityksistä voi hyötyä alueiden paremmasta saavutettavuudesta polkupyörällä, ja viihtyisämpi katu ympäristö houkuttelee kulkemaan palveluihin enemmän myös jalan ja joukkoliikenteellä. Baana parantaa yhteyksiä kantakaupungin ja Länsi-Helsingin välillä, millä on positiivinen vaikutus työntekijöiden liikkumiseen. Suunnitelmalla ei ole merkittävää vaikutusta pääkatujen auto- ja joukkoliikenteeseen. Autoliikenteen ja jakeluliikenteen osalta nykyisin käytetyt reitit voivat muuttua ja saavutettavuus siten heikentyä hieman. Suunnittelualueella säilyvät pääosin nykyiset pysäköintipaikat, joista osa toimii myös lastauspaikkoina.

Valmistelussa on arvioitu Munkkiniemenbaanan rakentamisen maisema-, ympäristö- ja ilmastovaikutuksia. Baana sijoittuu pääosin nykyisille katu- ja puistoalueille, jolloin vaikutukset luontoon ja luontoarvoihin ovat vähäisiä ja paikallisia. Jatkosuunnittelussa tutkitaan mahdollisuutta säilyttää nykyisiä puita erikoisratkaisuille sekä mahdollisuutta istuttaa esitettyä enemmän puita.

Baanayhteyden rakentamisessa suurimmat osuuskohtaiset ilmastopäästöt tulevat siltarakentamisesta. Yleissuunnitelmassa on esitetty erilaisia toimenpiteitä ilmastopäästövaikutusten vähentämiseksi.

Yhteisvalmistelu ja osallistuminen

Suunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan eri palveluiden yhteistyönä. Kesärannantien ja Humallahden ratkaisuja on käyty läpi Senaatti-kiinteistöjen ja Valtioneuvoston kanslian edustajien kanssa. Ratkaisuista on saatu kommentit pelastuslaitokselta, ja ne on otettu huomioon.

Yleissuunnitelman valmisteluun on voinut osallistua useissa eri vaiheissa. Suunnittelun alkupuolella syksyllä 2023 pidettiin avoin yhteispyöräily suunniteltavalla reitillä. Lokakuussa 2023 toteutettiin karttakysely, jossa kerättiin asukkaiden näkemyksiä linjaus- ja ratkaisuvaihtoehtoista. Kyselyyn vastasi lähes 1 000 henkilöä. Huhtikuussa 2024 toteutettiin karttakysely, jossa valitun linjauksen mukaisesta suunnitelmaluonnoksesta voitiin antaa palautetta. Kyselyyn vastasi noin 800 henkilöä ja kyselyyn annettiin yli 3 000 karttakommenttia. Lisäksi Tavallahden peruskoulun väistötiloissa pidettiin huhtikuussa 2024 asukas-tilaisuus, johon osallistui noin 50 osallistujaa paikalla ja 40 osallistujaa etäyhteydellä. Vuorovaikutuksen aikana selkeä enemmistö annetuista kommentteista koski Humallahden kallioiden kohtaa sekä Munkkiniemen puistotien järjestelyitä. Palautteiden myötä suunnitelmaratkaisuja kehitettiin luonto- ja maisemavaikutuksiltaan vähäisemmiksi.

Suunnitelmasta annettiin kannanottoja syksyllä 2023 sekä keväällä 2024 vuorovaikutuksen ollessa käynnissä. Kannanottoihin on vastattu erillisessä vuorovaikutusmuistiossa. Kannanottojen myötä lopulliseen suunnitelmaan tehtiin muutamia muutoksia.

Kustannusarvio ja päätöksenteko

Munkkiniemenbaanan kustannusarvio yleissuunnitelman osuuksilla 1,3 ja 4 on 6,3 milj. euroa (MAKU 128,4, 2020=100).

Kustannusarvio ei sisällä Munkkiniemen baanasillan yhteyteen suunniteltavan tulvaporin kustannuksia, jotka arvioitiin noin 1,2 milj. euron suuruiseksi. Tulvaporista laaditaan myöhemmin erillinen yleissuunnitelma.

Jatkotoimenpiteet

Alun perin lautakunnalle esitettiin, että kaupunkiympäristölautakunta esittäisi kaupunginhallitukselle Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman hyväksymistä ja Munkkiniemenbaanan toteuttamista vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 12,7 milj. euroa (MAKU 128,4 2020=100).

Lautakunta kuitenkin palautti suunnitelman valmisteluun Humallahden sillan osalta (osa 2). Lautakunta pyytää selvittämään mahdollisuudet tehdä sillasta esimerkiksi läheistä Seurasaaren siltaa mukaillen puurakenteinen tai muilla keinoin alentaa sillan rakentamisen hiilijalanjälkeä. Lisäksi suunnittelussa tulee löytää ratkaisuja seuraaviin kysymyksiin:

- maisemaan sopiminen
- arkkitehtoninen laatu
- kauneus
- uinti- ja ajanviettomahdollisuuksien lisäämisen selvittäminen
- puiden kaatojen minimoiminen
- miten hankkeen toteutuksen yhteydessä voidaan parantaa luonnon tilaa lahden ympäristössä suhteessa sen nykyiseen ekologiseen kuntoon
- avataan hankkeen kustannustehokkuus selkeästi

Sillan ohella lautakunta edellytti selvittävän vertailuksi vaihtoehtoisen reitin keskeiset luonto- ja ilmastovaikutukset siten, että näitä kysymyksiä voi kahden vaihtoehdon välillä vertailla tulevassa päätöksenteossa. Hyväksyessään suunnitelman osilta 1, 3 ja 4 lautakunta edellytti, että jatkosuunnittelussa Laajalahden aukion osalta huolehditaan aukion liikenneturvallisuudesta ja aukion munkkiniemeläisten oleiluun tarkoitettun luonteen säilymisestä ja siitä, että Laajalahdenaukiolla sijaitsevat puut sekä Munkkiniemenpuistotie 24:n edustalla sijaitseva puu pyritään

säilyttämään. Lisäksi jatkosuunnittelussa varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

Yleissuunnitelman hyväksymisen jälkeen osuuksista 1,3 ja 4 laaditaan kaupunkiympäristön toimialalla katu- ja puistosuunnitelmat, joiden suunnittelu voi alkaa 2025 alkaen. Osuutta 2 suunnitellaan vuodesta 2025 alkaen ja tuodaan omana asianaan päätöksentekoon aikaisintaan 2025 syksyllä. Munkkiniemenbaanan rakentamiseen on varauduttu 10 vuoden investointiohjelmassa.

Esitys on lautakunnan esityksen mukainen ja esityslista on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä toteaa lisäksi, että liikennejärjestelyjä tulee jatkosuunnittelussa tarkastella matkailun edistämisen näkökulmasta niin, että busseille varattua tilaa on riittävästi myös lisääntyvän matkailun tarpeisiin.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan kaupunginvaltuusto päättää liikenteen, viheralueen tai muun yleisen alueen yleissuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa ja kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 päättämien toimivaltarajojen mukaan toimialan lautakunta tai sen määräämä viranomainen päättää suunnitelmista, joiden kustannusarvio on enintään 5 miljoonaa euroa. Toimivalta on kaupunginhallituksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelma raportti
- 2 Yleissuunnitelman asemapiirustukset ja pituusleikkaukset
- 3 Vuorovaikutusmuistio
- 4 Sähköisten kyselyiden vastauskooste
- 5 Havainnekuvat
- 6 Kannanotot (ei julkinen)

Oheismateriaali

- 1 Selvitys etenemisestä kansliapäällikölle_Kymp

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 774

HEL 2024-009864 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

02.12.2024 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Teppo Pasanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mika Raatikaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 431

HEL 2024-009864 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman osien 1,3 ja 4 hyväksymistä ja näiden toteuttamista vaiheittain siten, että sen kokonaiskustannusarvio on 6,3 milj. euroa (MAKU 128,4 2020=100)

Lautakunta palautti suunnitelman valmisteluun Humallahden sillan osalta (osa 2). Lautakunta palautti sillan valmisteluun ja pyytää selvit-

tämään mahdollisuudet tehdä sillasta esimerkiksi läheistä Seurasaaren siltaa mukaillen puurakenteinen tai muilla keinoin alentaa sillan rakentamisen hiilijalanjälkeä. Lisäksi suunnittelussa tulee löytää ratkaisuja seuraaviin kysymyksiin:

- maisemaan sopiminen
- arkkitehtoninen laatu
- kauneus
- uinti- ja ajanviettomahdollisuuksien lisäämisen selvittäminen
- puiden kaatojen minimoiminen
- miten hankkeen toteutuksen yhteydessä voidaan parantaa luonnon tilaa lahden ympäristössä suhteessa sen nykyiseen ekologiseen kuntoon
- avataan hankkeen kustannustehokkuus selkeästi

Sillan ohella lautakunta edellytti selvitettävän vertailuksi vaihtoehdoisen reitin keskeiset luonto- ja ilmastovaikutukset siten, että näitä kysymyksiä voi kahden vaihtoehdon välillä vertailla tulevassa päätöksenteossa.

Hyväksyessään suunnitelman osilta 1, 3 ja 4 lautakunta edellytti, että jatkosuunnittelussa Laajalahden aukion osalta huolehditaan aukion liikenneturvallisuudesta ja aukion munkkiniemeläisten oleiluun tarkoitettun luonteen säilymisestä ja siitä, että Laajalahdenaukiolla sijaitsevat puut sekä Munkkiniemenpuistotie 24:n edustalla sijaitseva puu pyritään säilyttämään.

Lisäksi jatkosuunnittelussa varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

Käsittely

10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Teppo Pasanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta palauttaa suunnitelman valmisteluun Humallahden sillan osalta (osa 2).

Lautakunta palauttaa sillan valmisteluun ja pyytää selvittämään mahdollisuudet tehdä sillasta esimerkiksi läheistä Seurasaaren siltaa mukaillen puurakenteinen tai muilla keinoin alentaa sillan rakentamisen hiilijalanjälkeä. Lisäksi suunnittelussa tulee löytää ratkaisuja seuraaviin kysymyksiin:

- maisemaan sopiminen
- arkkitehtoninen laatu
- kauneus
- uinti- ja ajanviettomahdollisuuksien lisäämisen selvittäminen
- puiden kaatojen minimoiminen
- miten hankkeen toteutuksen yhteydessä voidaan parantaa luonnon tilaa lahden ympäristössä suhteessa sen nykyiseen ekologiseen kuntoon
- avataan hankkeen kustannustehokkuus selkeästi

Sillan ohella lautakunta edellyttää selvitettävän vertailuksi vaihtoehtoisen reitin keskeiset luonto- ja ilmastovaikutukset siten, että näitä kysymyksiä voi kahden vaihtoehdon välillä vertailla tulevassa päätöksenteossa.

Kannattaja: Mia Haglund

Palautusehdotus:

Sami Kuusela: Yleissuunnitelmasta palautetaan valmisteluun Osa 2 (Humallahden kohta – Oksakoskenpolku – Mississipinraitti). Muilta osin suunnitelmaa edistetään.

Jatkovalmistelussa tutkitaan aiempaa tarkemmin vaihtoehtoja sillalle, ja etsitään ratkaisua, jossa luontovaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Erityishuomiota kiinnitetään alueen jalopuulehdon säilymiseen ja minimoidaan kallionlouhinta.

Mikäli lehtoa tai kalliota ei voi suojella riittävästi eikä baanalle löydy esimerkiksi kiertoreittiä, silta suunnitellaan mahdollisimman vähähiiliseksi esimerkiksi puurakenteilla ja sen yhteyteen rakennetaan oleskelualueita niin, että reitti muodostaa viihtyisän tilan sekä pyöräilijöille että kävelijöille. Luontoarvoihin kiinnitetään erityistä huomiota ja myös uintipaikkojen mahdollisuus selvitetään.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Palautusehdotus:

Otto Meri: Kaupunkiympäristölautakunta palauttaa Munkkiniemenbaanan yleissuunnitelman valmisteluun siten, että Humallahden sillan sijaan baana kulkee Paciuksenkadun vaihtoehdon mukaisesti.

Lisäksi palautuksen aikana selvitetään keinoja lisätä Laajalahden aukion liikenneturvallisuutta ja turvata alueen luonne munkkiniemeläisten vapaana oleskelualueena.

Jatkosuunnittelussa varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Hyväksyessään suunnitelman osilta 1, 3 ja 4 lautakunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa Laajalahden aukion osalta huolehditaan aukion liikenneturvallisuudesta ja aukion munkkiniemeläisten oleiluun tarkoitetun luonteen säilymisestä ja siitä, että Laajalahdenaukiolla sijaitsevat puut sekä Munkkiniemenpuistotie 24:n edustalla sijaitseva puu pyritään säilyttämään.

Lisäksi jatkosuunnittelussa varmistetaan liikenteen sujuvuus ja yrittäjien toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Otto Meren palautusehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 7–6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Sami Kuuselan palautusehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 3

Silja Borgarsdottir Sandelin, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10–3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen palautusehdotuksen mukaisesti muutet-
tuna.

Jaa-äännet: 6

Sami Kuusela, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raati-
kainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka
Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti palauttaa suunnitelman osan 2
uudelleen valmisteltavaksi äänin 6–7.

Otto Meri jätti päätöksestä seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:
Eriävänä mielipiteenäni katson, että asia olisi tullut palauttaa valmiste-
luun siten, että Humallahden sillan sijaan baana olisi kulkenut Paciuk-
senkadun vaihtoehdon mukaisesti.

Lisäksi palautuksen aikana olisi tullut selvittää keinoja lisätä Laajalah-
den aukion liikenneturvallisuutta ja turvata alueen luonne munkkinieme-
läisten vapaana oleskelualueena.

Jatkosuunnittelussa olisi tullut varmistaa liikenteen sujuvuus ja yrittäjien
toimintaedellytykset Munkkiniemen alueella.

Lisäksi katson, että siltä osin kuin lautakunnan enemmistö päätti pa-
lauttaa asian valmisteluun, ei asian käsittelyn jatkaminen lautakunnan
kokouksessa olisi pitänyt olla lain ja hallintosäännön mukaan enää
mahdollista.

Eriävään mielipiteeseen yhtyivät Jenni Pajunen, Risto Rautava, Katri
Penttinen, Mika Raatikainen ja Silja Borgarsdottir Sandelin.

03.09.2024 Pöydälle

27.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Teppo Pasanen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37123
teppo.pasanen(a)hel.fi

§ 795

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen perustamiseksi

HEL 2024-004169 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Porvarinlahden eteläranta rajaus_Liite
- 2 Kooste lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen.

Hakemus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on esitetty luonnonsuojelualueen perustamista Porvarinlahden etelärantaan. Luonnonsuojeluohjelmassa suojelun tarkoituksiksi on määritelty kasvistoltaan ja eläimistöltään arvokkaan metsä- ja ranta-alueen säilyttäminen, metsäisen suojavyöhykkeen säilyttäminen sataman ja lintuvesialueen välissä, lintuvesialueen suojeluarvojen turvaaminen sekä Natura 2000 -alueen toteuttaminen luonnonsuojelulla.

Suojeltavaksi esitettävällä alueella täyttyvät luonnonsuojelulain 43 §:ssä mainitut luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset. Suojelulla turvataan erittäin uhanalaiseksi luokiteltuja luontotyyppejä. Perustettavan luonnonsuojelualueen kohdalla sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettu kiinteitä muinaisjäänköksiä: Tukikohta I:4 (Niinisaari) sekä geologisesti tai geomorfologisesti arvokas kohde kalkkipitoinen kallio (louhos).

Alueen sijainti ja rajaus

Alue sijaitsee Vuosaaren sataman pohjoispuolella rajoittuen Porvarinlahteen. Alueeseen kuuluu osa Porvarinlahden vesialueesta sekä suurin osa sataman ja rannan välissä olevasta metsäalueesta. Porvarinlahti kuuluu valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman alueisiin, ja on osa Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien Natura 2000 -aluetta.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 suunniteltua rajausta on tarkistettu suojelun valmistelussa. Rajausperusteina on käytetty luontotyyppien luonnontilaisuutta, kiinteistöjen rajoja, uhanalaisten lajien esiintymisalueita, vuokrasuhteita sekä asemakaavoitusta. Aluetta rajattiin laajemmaksi kuin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 alueen eteläosassa sijaitsevan arvokkaiden luontotyyppien yhtenäistämisen takia ja pienennettiin pohjoisessa Tryvikin peltojen ja jakamattoman vesialueen osalta. Suunnitellun luonnonsuojelualueen pinta-ala on 49,11 ha. Luonnonsuojelualueen rajaus on esitetty liitteenä 1.

Kiinteistötiedot ja omistus

Alue sijaitsee yhdeksällä Helsingin kaupungin omistamilla kiinteistöillä 91-417-5-27 Labbas, 91-417-2-4 Tryvik, 91-417-2-22 Nikus, 91-417-2-19 Tryvik 1, 91-417-1-64 Heikas, 91-417-7-19 Skällviken, 91-54-9909-6 Porvarinlahti ja Kalkkisaarenselkä, 91-54-9903-75 Käärmeniemen puisto ja 91-435-2-161 Postlars. Lainhuutotodistukset ovat esityksen liitteenä 2.

Kaavoitus ja muut aluesuunnitelmat

Luonnonsuojelualue sisältyy asemakaavaan 10640. Helsingin yleiskaavassa 2016 perustettava luonnonsuojelualue on merkitty virkistys- ja viheralueeksi.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Luonnon monimuotoisuus

Luontotyypit ja kasvillisuus

Porvarinlahden etelärannan alue on luonnonoloiltaan huomattavan monipuolinen. Alueella on vesi- ja rantaluontotyyppien lisäksi reheviä rantalehtoja, iäkkäitä kuusivaltaisia lehtoja, kalliomaaston painanteeeseen syntynyt lehtokorpi sekä männikköisiä kallioalueita ja pieniä avokallioita. Ranta-alueet ja Skillbertin niemi kuuluvat Porvarinlahden lehdot, luhdet ja vesialueet -nimiseen Helsingin luontotietojärjestelmän arvokkaaseen kasvillisuus- ja kasvistokohteeseen. Porvarinlahden lehtokorpi ja Skällvikenin talonpaikka muodostavat omat arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteensa. Suunnittelualueen metsät ovat arvoluokan I kääpä- ja orvakkakohde (Porvarinlahden eteläranta). Alueella on myös useita arvokkaaksi tunnistettuja metsäkohteita, jotka täyttävät METSO-ohjelman sekä I- että III-luokan valintakriteerit.

Merkittävä lajisto

Porvarinlahden vesialue rantaluhtineen muodostaa arvoluokan 1 linnustokohteen (Porvarinlahti 91). Arvokkaimpina pesimälajeina mainitaan esimerkiksi lapasorsa, tukkakoskelo, silkkiuikku ja luhtakana. Rantalehtojen linnustoon kuuluvat mm. vaarantunut (VU) valkoselkätikka sekä harmaapäätikka. Alueella on sopivaa pesimäympäristöä kaikille em. kosteikkolinnuille.

Niinisaaren metsäalue on luontotietojärjestelmän arvoluokan 2 linnustokohde. Huomionarvoisina pesimälajeina mainitaan esimerkiksi vaarantunut (VU) pyy, harmaapäätikka ja erittäin uhanalainen (EN) hömötiainen. Alueen kytkeytyneisyys muihin metsäalueisiin on aineiston mukaan heikentynyt, mutta linnuston perusteella se toimii vielä.

Porvarinlahden perukka Tryvikin tilalta länteen on Helsingin luontotietojärjestelmän erityisen arvokas (arvoluokka I) viitasammakon lisääntymispaikka. Viitasammakoita on tavattu alueen rantaruovikoista.

Suunnitelma-alueen maa-alueet kuuluvat laajaan Mustavuoren eteläpuolelta Skillbergetiin ulottuvaan erityisen arvokkaaseen (arvoluokka I) matelija- ja sammakkoeläinalueeseen. Huomionarvoiseen lajistoon kuuluvat rantakäärme, kyy, vaskitsa ja rupikonna. Porvarinlahden ranta mainitaan ainoana alueena Helsingissä, missä rantakäärmeen voi tavata säännöllisesti. Alueella lienee joitain kymmeniä rantakäärmeitä.

Uhkatekijät

Alueen merkittävimpiä uhkatekijöitä on alueen kulumisen/tallaantuminen käytön lisääntyessä sekä eläinlajiston häiriintymisen virkistyskäytön lisääntyessä sekä luonnontilaisuuden menettämi-

nen. Alueen virkistyskäyttö saattaa lisääntyä ja siihen liittyy myös uhkatekijöitä kuten roskaaminen ja kuluminen.

Alueen merenrannat ovat kasvamassa umpeen ja tämä on vaikuttanut luontotyyppin yksipuolistumiseen.

Ilmastonmuutoksen ja sään ääri-ilmiöiden aiheuttamat sekä niihin liittyvät ilmiöt (esim. hyönteistuhot) jotka saattavat aiheuttaa alkuperäisen lajiston vähenemistä.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuut ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen;
- kaikenlaisten eläin- ja kasvinäytteiden keruu ilman ELY-keskuksen lupaa sekä
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkieläinten irti pitäminen.

2. Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista sekä
- pyöräily merkittyjen polkujen ulkopuolella.

3. Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla;
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen;
- ELY-keskuksen hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen;
- virkistyskäytölle vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien ta-pauskohtainen poistaminen ELY-keskuksen suostumuksella siten, että järeiden puiden rungot (rinnankorkeuslähimitta yli 20 cm) jätetään la-hopuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen;
- tonttien, ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet;
- olemassa olevien ojien kunnostaminen;
- junaradan turvallisuuteen ja huoltoon liittyvät toimet sekä
- kunnallistekniikan kunnossapitoon liittyvät toimet.

4. Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen luonnonsuojelun, käytön tai tutkimuksen tai muinaismuiston hoidon kannalta.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksesta perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnonsuojelusta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Valmistelu

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö tilasi Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä Porvarinlahden etelärannan kasvillisuusselvityksen 2003 ja Mustavuoren–Porvarinlahden kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen 2021. Aikaisemmin on selvitetty läheisen Östersundomin lintuvesien kasvillisuutta, kääpien esiintymistä alueella sekä en-

simmäisen maailmansodan aikaisia maalinnoituksia. Putkilokasvi- ja luontotyyppitietoa täydennettiin hoito- ja käyttösuunnittelun aikana.

Luonnonsuojelun alueen perustamisesityksestä, yleisötilaisuudesta ja kannanoton jättämisaikasta ilmoitettiin sähköpostiviestinä Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy ry), Helsingin Seudun Lintutieteelliselle Yhdistykselle (Tringa ry), Pro Uutela ry:lle, Rastihaukat ry:lle, Maastopyöräilijöille ja Vuosaari-seura ry:lle.

Kooste kannanotoista perustettavaan luonnonsuojelun alueeseen on esitetty kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksen liitteessä 3.

Perustettavaan luonnonsuojelun alueeseen on valmisteilla hoito- ja käyttösuunnitelma.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Porvarinlahden eteläranta rajaus_Liite
- 2 Kooste lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 21.11.2024 § 182

HEL 2024-004169 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen perustamista.

Käsittely

21.11.2024 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esittelijän perusteluja seuraavasti:
Uhkatekijät kappaleen ensimmäinen lause "Alueen merkittävimpiä uhkatekijöitä on alueen kuluminen/ tallaantuminen käytön lisääntyessä sekä luonnontilaisuuden menettäminen" muutetaan muotoon:

"Alueen merkittävimpiä uhkatekijöitä ovat alueen kulumisen/tallaantuminen ja eläinlajiston häiriintyminen virkistyskäytön lisääntyessä sekä luonnontilaisuuden menettäminen."

Lisätään esittelijän perustelujen kohtaan:

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi - 3. Sallitut toimenpiteet toiseksi viimeiseksi kohdaksi teksti:

"- junaradan turvallisuuteen ja huoltoon liittyvät toimet, sekä"

Asian aikana kuultavana oli ympäristöasiantuntija Virpi Karén. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Virpi Karén, ympäristöasiantuntija, puhelin: 09 310 52280
virpi.karen(a)hel.fi

§ 796

Kiinteistöjen ostaminen Senaatti-kiinteistöiltä (Viikinkaari 2a ja 2b, Viikki)

HEL 2024-012424 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ostaa Suomen valtiolta, jota edustaa Senaatti-kiinteistöt (Y-tunnus 1503388-4) Viikistä kiinteistöt 91-36-190-3 ja 91-36-190-4 osoitteessa Viikinkaari 2a ja 2b rasiuksesta vapaana 5 712 000 euron kauppahinnasta liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin

Kaupunginhallitus oikeutti sekä kaupunkiympäristön toimialan maao-
maisuu-
den kehittäminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön sopimukset ja valvonta -tiimin päällikön että lakimiehen, kummankin yksin, allekirjoittamaan kaupungin puolesta edellä mainitun kauppakirjan ja tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta
- 2 Kauppakirjaluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Senaattikiinteistöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kauppa mahdollistaa Viikin tiedepuiston nopean kehittämisen muun muassa tarjoamalla sijoittumis- ja kasvumahdollisuuksia yrityksille, jotka osaltaan tukevat yliopiston ja elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yhteistyötä alueella. Kiinteistöjen ostaminen on elinkeinopoliittisesta näkökulmasta perusteltua.

Kaupankohde

Viikissä osoitteessa Viikinkaari 2a ja 2b sijaitsevat kiinteistöt 91-36-190-3 ja 91-36-190-4 ovat asemaakaavoissa (nrot 10730 ja 11793) osoitettu hallinto-, opetus-, tutkimus- ja niihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YOT). Noin 4 142 m²:n suuruisen tontin 91-36-190-3 rakennusoikeus on 5 000 k-m² ja noin 4 123 m²:n suuruisen tontin 91-36-190-4 rakennusoikeus on 6 600 k-m².

Tontti 91-36-190-3 on vuokrattu toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella Helsingin yliopistolle pysäköintialueeksi. Tontti 91-36-190-4 on vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalolle (Y-tunnus 2262596-8) vuoden 2059 loppuun asti. Kaupunki omistaa yhtiöstä osake-enemmistön.

Kauppahinta

Kiinteistöjen omistaja Senaatti-kiinteistöjen kanssa käydyissä neuvotteluissa on päästy neuvottelutulokseen 5 712 000 euron kauppahinnasta.

Kauppahintaa voidaan kiinteistöjen sijainti ja luonne huomioon ottaen pitää kaupungin kannalta hyväksyttävänä ja niiden markkina-arvoa vastaavana.

Kauppahinnan markkinaehtoisuus on varmistettu kahden ulkopuolisen auktorisoidun arvioitsijan lausunnoilla.

Arviokirjat ovat oheismateriaalissa.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan ja kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 päätöksen mukaan kaupunginhallitus päättää muun muassa kiinteistöjen ostosta, kun sopimuksen kokonaisarvo on yli 5 miljoonaa euroa, mutta enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta
- 2 Kauppakirjaluonnos

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 17 k, Kiinteistökaupan oheismateriaali)
- 2 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 17 k, Kiinteistökaupan oheismateriaali)
- 3 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 17 k, Kiinteistökaupan oheismateriaali)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Senaattikiinteistöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 540

HEL 2024-012424 T 10 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupunki ostaa Suomen valtiolta, jota edustaa Senaatti-kiinteistöt (Y-tunnus 1503388-4), rasisuksesta vapaana 5 712 000 euron kauppahinnasta kiinteistöt 91-36-190-3 ja 91-36-190-4 Helsingin Viikistä liitteenä nro 1 kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus valtuuttaa sekä kaupunkiympäristön toimialan sopimuk-

set ja valvonta -tiimin päällikön että lakimiehen, kummankin yksin, allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta edellä mainitun kauppakirjan ja tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Käsittely

22.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Esa Nikunen (hallintolaki 28 § 1 momentin 5 kohta)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/18

§ 797

Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi merkittävien kiinteistöjen ja niiden tonttien myynnin ja vuokraamisen pitkän aikavälin kannattavuuden selvittämisestä

HEL 2023-015788 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.12.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi -nimisen yhtiön osakekannan myymistä 13.12.2023 § 281 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta tuoda valtuustolle vertailevaa arviota merkittävien kiinteistöjen ja niiden tonttien myynnin ja vuokraamisen pitkän tähtäimen kannattavuudesta."

Kaupunki myy omassa toiminnassa tarpeettomia rakennettuja kiinteistöjä. Kaupungin kiinteistöpoliittisessa ohjelmassa (kaupunginhallitus 24.6.2019 § 485) linjauksena on: "Harjoitamme aktiivista omistajapolitiikkaa luopumalla niistä tiloista, joita ei tarvita omassa palvelutuotannossa ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän

tähtäimen palvelutilatarpeita”. Linjauksella vähennetään korjausvelan määrää ja vapautetaan resursseja palvelutuotannon tilojen turvallisuuden ja terveellisuuden varmistamiseen. Myyntien valmistelu toteutetaan kaupunkiympäristön toimialalla usean eri palvelun keskinäiseen yhteistyöhön perustuen. Myynnin koordinoitua hoitaa kaupunkiympäristön toimialalla maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu. Kaupunkiympäristölautakunta päättää myyntiin asetettavista kohteista yleensä kaksi kertaa vuodessa. Lopulliset myyntipäätökset ja kauppaehdot laaditaan hallintosäännön ja siihen pohjautuviin toimivallan siirtopäätösten mukaisin valtuuksin.

Kuntalain 130 §:n mukaisesti kunnan kiinteistön myynnin ja pitkäaikaisen vuokraamisen tulee kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle taapahtua markkinaehtoisesti joko niin, että markkinahinta määräytyy avoimen tarjouskilpailun kautta tai niin, että puolueeton arvioija on arvioinut kiinteistön markkina-arvon. Kaupungin hinnoittelu perustuu markkina-arvoon, ellei lainsäädännöstä muuta johdu tai toisin ole nimenomaisesti erikseen päätetty.

Kaupunki luovuttaa tontteja vuokraamalla, vuokraamalla osto-oikeuksin sekä myymällä, mutta tonttien pääasiallinen luovutustapa on vuokraus. Maanvuokran määrittämisessä käytettävä vuotuinen tuottotavoite on asuintilojen osalta 4 % ja yritys- ja palvelutilojen osalta 5 % tontin markkina-arvosta.

Rakennetun kiinteistön myynnin kannattavuuteen vaikuttaa markkinatilanteen ja sijainnin ohella ainakin kiinteistön kunto ja korjausvelka, vuokralaistilanne ja sopimusten pituus sekä kohteen mahdolliset rajoitteet mm. suojelumääräysten osalta ja mainittuihin seikkoihin liittyvät riskit. Rakennetun kiinteistön pitäminen edellyttää omistajaltaan lähes aina aktiivisia toimenpiteitä, kuten vuokralaishallintaa sekä teknisiä muutos- ja korjaustöitä. Kiinteistöjen ja niiden tonttien myynnin ja vuokraamisen pitkän tähtäimen kannattavuuteen vaikuttaa taloudellisen kannattavuuden ohella myös muita tekijöitä.

Kiinteistön myynnillä voidaan edistää kyseisen alueen elinvoimaa ja toisaalta myös esimerkiksi suojellun rakennuksen säilymistä saattamalla rakennus täysimääräiseen käyttöön ja kokonaisvaltaisen kiinteistönpidon piiriin. Esimerkkejä tällaisista myyntikohteista ovat Kampissa sijaitsevan niin kutsutun Turun kasarmin myynti ja Kaisaniemen puistossa sijaitsevan Ravintola Kaisaniemen rakennuksen myynti.

Myyntikohteiden maapohjan luovutustavan valintaan vaikuttaa tapauskohtaisesti arvioitavia tekijöitä. Ensinnäkin voidaan todeta, että tontin myyminen on taloudellisesti yleensä kannattavampaa kuin vuokraaminen. Tämä johtuu siitä, että käytössä olevilla vuokrausperiaatteilla ton-

tin diskontattu pitkän ajan vuokraustuotto jää yleensä aina pienemmäksi kuin myynnin ja kiinteistöveron yhteenlaskettu pitkän ajan diskontattu tuotto käytössä olevilla vuokra-ajoilla. Tämä perustuu oletukseen, että tonttimaan markkinahinta nousee nopeammin kuin inflaatio ja elinkustannusindeksi. Oletus pohjautuu historiatietoon, jonka mukaisesti tonttimaan markkinahinta on noussut selvästi inflaatiota nopeammin. Väestöennusteiden perusteella oletettavaa on myös, että vastaava kehitys Helsingissä jatkuu. Tontit myymällä kaupungin on mahdollista saada nopeammin tulovirtaa kuin vuokraamalla.

Laaja tonttien vuokrasopimuskanta mahdollistaa kaupungille vuokraamiseen liittyvistä taloudellisista heikkouksista huolimatta pitkällä aikavälillä tasaisen tulonmuodostuksen vuosittain, joka antaa vahvan pohjan vuotuisille investoinneille ja kaupungin kehittämiselle. Kaupungilla on mahdollisuus toimia pääomamarkkinoista eroavalla tavalla mm. tasaisen verotulon perusteella, mikä mahdollistaa lainanoton yleistä tasoa matalammalla korolla, eikä investointien kattamiseksi ole siten välttämätöntä tarvetta luovuttaa tontteja myymällä. Tämä edellyttää kaupungilta päätöksentekohalukkuutta velanottoon investointien toteuttamiseksi.

Osaan tontteja kohdistuu myöhempiä kehittämispotentiaalimahdollisuuksia, jolloin kaupungille jää tällaiset tontit vuokraamalla mahdollisuus näiden tonttien kehittämiseen ja potentiaalin täysimääräiseen hyödyntämiseen. Kuitenkin myös tontin myynnin yhteydessä voidaan rajoitetusti edellyttää lisäkauppahinnan maksamista ja näin varmistaa mahdollisen kehittämispotentiaalisen taloudellisen arvon kanavointi kaupungille.

Hankkeille tai sijoittajille tontin vuokraaminen voi olla ylipäänsä edellytys myynnissä onnistumiseksi. Vuokraus ei sido esimerkiksi käyttäjäomistajan tai rakennusliikkeen pääomia, ja voi joissakin tilanteissa olla tarpeellista myynnin edistämiseksi. Kansainvälisillä toimijoilla tontin ostaminen voi kuitenkin olla investointipäätöksen ehtona, jolloin pelkkä vuokraamismahdollisuus rajoittaa mahdollisten ostajien määrää. Vuokraaminen osto-oikeudella onkin toimitilatonttikohteissa usein varteenotettava vaihtoehto.

Luovutustapa on myös keino asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Tontin luovutustavan valinnassa noudatetaan kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymiä tontinluovutusta koskevia linjauksia ja niitä tarkentavia soveltamisohjeita. Asuntotonttien osalta myymisen ja vuokraamisen kannattavuutta tullaan tarkastelemaan tontinluovutuslinjausten toimivuuden arvioinnin yhteydessä erikseen vuoden 2025 aikana.

Merkittäviksi katsottavia kiinteistöjen myyntejä ovat kohteet, joiden kauppahinta on yli 10 miljoonaa euroa ja joiden luovuttamisesta siten päättää hallintosäännön 7 luvun 1 §:n kohdan 6 mukaan kaupunginvaltuusto. Tällaisia rakennettuja myyntikohteita on muutamia ja yleensä vuositasolla vain harvoin yhtä kohdetta enempää. Kohteiden osalta on perusteltua kyseisen kohteen myyntipäätöksen esittelyn yhteydessä esittää kaupunginvaltuustolle kannattavuustarkastelu, jossa huomioidaan taloudellinen tarkastelu, ja esitetään vaihtoehtoiset, kannattavuustarkastelussa käytettäviksi valitut perustellut diskonttauskorot. Myynnin kannattavuutta ei voida kuitenkaan arvioida ainoastaan taloudellisin perustein, jonka vuoksi tarkastelussa tulee tuoda esille myös edellä mainitut muut myyntiin ja mahdolliseen vuokraamiseen vaikuttavat seikat.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024 § 613

HEL 2023-015788 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa edellytetään selvittävän mahdollisuutta tuoda kaupunginvaltuustolle vertailevaa arviota merkittävien kiinteistöjen ja niiden tonttien myynnin ja vuokraamisen pitkän tähtäimen kannattavuudesta.

Kaupunki myy omassa toiminnassa tarpeettomia rakennettuja kiinteistöjä. Kaupungin kiinteistöstrategian omistajapolitiittisena linjauksena on: ”Harjoitamme aktiivista omistajapolitiikkaa luopumalla niistä tiloista, joita ei tarvita omassa palvelutuotannossa ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita”. Linjauksella vähennetään korjausvelan määrää ja vapautetaan resursseja palvelutuotannon tilojen turvallisuuden ja terveellisyysvarmistamiseen. Myyntien valmistelu toteutetaan kaupunkiympäristön toimialalla usean eri palvelun keskinäiseen yhteistyöhön perustuen. Myynnin koordinoitua hoitaa kaupunkiympäristön toimialalla maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu. Kaupunkiympäristölautakunta päättää myyntiin asetettavista kohteista yleensä kaksi kertaa vuodessa. Lopulliset myyntipäätökset ja kauppaehdot laaditaan hallintosäännön ja siihen pohjautuviin toimivallan siirtopäätösten mukaisin valtuuksin.

Kuntalain 130 §:n mukaisesti kunnan kiinteistön myynnin ja pitkäaikaisen vuokraamisen tulee kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle tapahtua markkinaehtoisesti, joko niin että markkinahinta määräytyy avoimen tarjouskilpailun kautta, tai niin että puolueeton arvioija on arvioinut kiinteistön markkina-arvon. Kaupungin hinnoittelu perustuu markkina-arvoon, ellei lainsäädännöstä muuta johdu tai toisin ole nimenomaisesti erikseen päätetty.

Kaupunki luovuttaa tontteja vuokraamalla, vuokraamalla osto-oikeuksin sekä myymällä, mutta tonttien pääasiallinen luovutustapa on vuokraus. Maanvuokran määrittämisessä käytettävä vuotuinen tuottotavoite on asuintilojen osalta 4 % ja yritys- ja palvelutilojen osalta 5 % tontin markkina-arvosta.

Rakennetun kiinteistön myynnin kannattavuuteen vaikuttaa markkinatilanteen ja sijainnin ohella ainakin kiinteistön kunto ja korjausvelka, vuokralaistilanne ja sopimusten pituus sekä kohteen mahdolliset rajoitteet mm. suojelumääräysten osalta ja mainittuihin seikkoihin liittyvät riskit. Rakennetun kiinteistön pitäminen edellyttää omistajaltaan lähes aina aktiivisia toimenpiteitä, kuten vuokralaishallintaa sekä teknisiä muutos- ja korjaustöitä. Kiinteistöjen ja niiden tonttien myynnin ja vuok-

raamisen pitkän tähtäimen kannattavuuteen vaikuttaa taloudellisen kannattavuuden ohella myös muita tekijöitä.

Kiinteistön myynnillä voidaan edistää kyseisen alueen elinvoimaa ja toisaalta myös esimerkiksi suojellun rakennuksen säilymistä saattamalla rakennus täysimääräiseen käyttöön ja kokonaisvaltaisen kiinteistönpidon piiriin. Hyviä esimerkkejä tällaisista myyntikohteista ovat Kampissa sijaitsevan niin kutsutun Turun kasarmin myynti ja Kaisaniemen puistossa sijaitsevan Ravintola Kaisaniemen rakennuksen myynti.

Myyntikohteiden maapohjan luovutustavan valintaan vaikuttaa tapauskohtaisesti arvioitavia tekijöitä. Ensinnäkin voidaan todeta, että tontin myyminen on taloudellisesti yleensä kannattavampaa kuin vuokraaminen. Tämä johtuu siitä, että käytössä olevilla vuokrauseriaatteilla tontin diskontattu pitkän ajan vuokraustuotto jää yleensä aina pienemmäksi kuin myynnin ja kiinteistöveron yhteenlaskettu pitkän ajan diskontattu tuotto käytössä olevilla vuokra-ajoilla. Tämä perustuu oletukseen, että tonttimaan markkinahinta nousee nopeammin kuin inflaatio ja elinkustannusindeksi. Oletus pohjautuu historiatietoon, jonka mukaisesti tonttimaan markkinahinta on noussut selvästi inflaatiota nopeammin. Väestöennusteiden perusteella oletettavaa on myös, että vastaava kehitys Helsingissä jatkuu. Tontit myymällä kaupungin on mahdollista saada nopeammin tulovirtaa kuin vuokraamalla.

Vuokraamiseen liittyvistä taloudellisista heikkouksista huolimatta laaja tonttien vuokrasopimuskanta mahdollistaa kaupungille pitkällä aikavälillä tasaisen tulonmuodostuksen vuosittain, joka antaa vahvan pohjan vuotuisille investoinneille ja kaupungin kehittämiselle. Kaupungilla on mahdollisuus toimia pääomamarkkinoista eroavalla tavalla mm. tasaisen verotulon perusteella, mikä mahdollistaa lainanoton yleistä tasoa matalammalla korolla eikä investointien kattamiseksi ole siten välttämättöntä tarvetta luovuttaa tontteja myymällä. Tämä edellyttää kaupungilta päätöksentekohalukkuutta velanottoon investointien toteuttamiseksi.

Osaan tontteja kohdistuu myöhempiä kehittämispotentiaalimahdollisuuksia, jolloin kaupungille jää tällaiset tontit vuokraamalla mahdollisuus näiden tonttien kehittämiseen ja potentiaalin täysimääräiseen hyödyntämiseen. Kuitenkin myös tontin myynnin yhteydessä voidaan rajoitetusti edellyttää lisäkauppahinnan maksamista ja näin varmistaa mahdollisen kehittämispotentiaalin taloudellisen arvon kanavointi kaupungille.

Osassa hankkeita tai sijoittajia tontin vuokraaminen voi olla ylipäänsä edellytys myynnissä onnistumiseksi. Vuokraus ei sido esimerkiksi käyttäjäomistajan tai rakennusliikkeen pääomia, ja voi joissain tilanteissa olla tarpeellista myynnin edistämiseksi. Kansainvälisillä toimijoilla tontin

09.12.2024

ostaminen voi kuitenkin olla investointipäätöksen ehtona, jolloin pelkkä vuokraamismahdollisuus rajoittaa mahdollisten ostajien määrää. Vuokraaminen osto-oikeudella onkin toimitilatonttikohteissa usein varteenotettava vaihtoehto.

Luovutustapa on myös keino asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Tontin luovutustavan vallinnassa noudatetaan kaupunginhallituksen vuonna 2019 hyväksymiä tontinluovutuslinjauksia ja niitä koskevia soveltamisohjeita. Asuntotonttien osalta myymisen ja vuokraamisen kannattavuutta tullaan tarkastelemaan tontinluovutuslinjausten toimuuden arvioinnin yhteydessä erikseen vuoden 2025 aikana.

Merkittäviksi katsottavia kiinteistöjen myyntejä ovat kohteet, joiden kauppahinta on yli 10 miljoonaa euroa ja joiden luovuttamisesta siten päättää kaupunginvaltuusto. Tällaisia rakennettuja myyntikohteita on muutamia ja yleensä vuositasolla vain harvoin yhtä kohdetta enempää. Kohteiden osalta on perusteltua kyseisen kohteen myyntipäätöksen esittelyn yhteydessä esittää kaupunginvaltuustolle kannattavuustarkastelu, jossa huomioidaan taloudellinen tarkastelu, ja esitetään vaihtoehtoiset, kannattavuustarkastelussa käytettäviksi valitut perustellut diskonttauskorot. Myynnin kannattavuutta ei voida kuitenkaan arvioida ainoastaan taloudellisin perustein, jonka vuoksi tarkastelussa tulee tuoda esille myös edellä lausunnossa mainitut muut myyntiin ja mahdolliseen vuokraamiseen vaikuttavat seikat.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Leena Sutela

Lisätiedot

Timo Laiho, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 35201
timo.laiho(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/19

§ 798

Valtuutettu Mia Haglundin aloite Pohjoisesplanadin kesäkatukokeilun vakinaistamisesta

HEL 2024-009132 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Haglund Mia Vakinaistetaan Pohjoisesplanadi kesäkaduksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Mia Haglund ja 19 muuta valtuutettua ovat tehneet 19.6.2024 seuraavan valtuustoaloitteen Pohjoisesplanadin vakinaistamisesta kesäkaduksi:

Esplanadeilla aloitettiin keväällä 2023 kokeilu, jossa varattiin aiempaa enemmän tilaa kävelijöille ja pyöräilijöille, lisättiin alueelle vehreyttä sekä kohennettiin viihtyisyyttä. Samalla Esplanadit muutettiin autoilijoille yksikaistaisiksi. Kun kokeilusta päätettiin, se asetettiin kaksivuotiseksi. Ensimmäisen kesän jälkeen tehty analyysi totesi, että kokeilun aikana

09.12.2024

jalankulkijoiden määrä kasvoi 30-60 prosenttia Pohjoisesplanadilla edeltävään aikaan verrattuna.

Leveämmän jalankulkijoille varatun tilan haltuun ottaminen ja kehittäminen on jatkuvasti edennyt parempaan suuntaan kokeilun aikana. Toisen kesänkauden alkuvaiheessa on kuitenkin selvää, että täyden potentiaalin kadun viihtyisyyden ja ihmisten houkuttelun suhteen vaatii pitkäaikaista sitoutumista kesäkadun konseptiin. Ellei toisin päätetä, kokeilu loppuu vuonna 2024. Jos kesäkadun konseptia halutaan jatkaa vielä tulevana kesinä, on päätös siitä tehtävä mahdollisimman pian käytännön järjestelyjen mahdollistamiseksi.

Ensimmäiseksi tulee päättää Pohjoisesplanadin kesäkadun vakinaistamisesta. Tieto jokakesäisestä järjestelystä tuo ennakoitavuutta niin kaupungille kuin yrityksille ja auttaa alueen elinkeinoelämää varautumaan ja kehittämään omaa kesätoimintaa. Toiseksi kävelykeskustan laajentamisen yhteydessä tehtävässä suunnittelussa tulisi valmistella vaihtoehtoa, jossa Pohjoisesplanadista tehtäisiin kokonaisuudessaan pysyvä kävelykatu. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Pohjoisesplanadista tehdään pysyvä kesäkatu, Esplanadien kokeilun kokemuksia hyödyntäen ja konseptia kehittäen.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 12.11.2024.

Lautakunnan lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Pohjoisesplanadin järjestämistä toistuvana kesäkatuna ei pidetä tarkoituksenmukaisena sen kerrollaan olevan lyhyen keston ja siihen nähden korkeiden toteuttamiskustannusten sekä rakentamisen ja purun aikaisten liikenteelle ja olemiselle syntyvien haittojen takia. Pohjoisesplanadin valmistelu kävelykatuna on vastoin lähtökohtia, jotka ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on asetettu alueelle käynnistytävälle asemakaavamuutokselle.

Esplanadien alueen kokeilu valmisteltiin kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 15.11.2022 635 § mukaisesti toteutettavaksi vuodesta 2023 alkaen ja välitulokset tuotavaksi kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi syyskaudella 2023, jotta tulosten perusteella voidaan tehdä johtopäätökset jatkosta. Kokeilun suunniteltiin jatkuvan syksyyn 2024 ja kokeilujärjestelyjen purkaminen on alkanut lokakuussa 2024.

Vuosien 2023 ja 2024 aikana on seurattu kokeilun vaikutuksia alueen käyttöön, elinvoimaan, liikennemääriin, liikenteen sujuvuuteen ja pelastustoimintaan sekä kysytty niin alueella oleskelleiden, alueen toimijoiden kuin kaupunkilaisten näkemyksiä kokeilusta. Alueen viihtyisyyden

on todettu parantuneen erityisesti kesäkaudella, kävelen liikkumisen ollen sujuvaa ja kävelijämäärät alueella ovat olleet suuria. Asukkaiden näkemys siitä, tulisiko alueella tehdä pysyviä kävely-ympäristön parannustoimenpiteitä, jos se tarkoittaa autoilun tilan vähentymistä, samoin kuin alueen toimijoiden näkemykset kokeilusta, jakautuvat selkeästi puolesta ja vastaan. Autolla liikkuminen ja huoltoliikenne on koettu hankalana kokeilun aikana. Näin ollen vuosien 2023–2024 seurannan käyttäjäkokemuksiin liittyvät tulokset eivät ole vain myönteisiä eivätkä siten suoraan perustele kesäkadun vakinaistamista.

Toistuvan kesäkadun toteuttaminen Pohjoisesplanadille tarkoittaisi kesäkadun toteuttamista ratkaisulla, joka voidaan purkaa talvikaudeksi pois. Esplanadin kokeilua 2023–2024 mukaileva, jalankululle ja oleilulle lisätilaa kesäaikaan tuova tilaratkaisu voitaisiin toteuttaa käyttämällä kaikilla kävelyn laajennusalueilla puupintaisia korokerakenteita kokeilun aikaisten kivipintaisten jalkakäytävän laajennusten sijaan. Tämä ratkaisu lyhentäisi vuosittaisen toteutuksen ja purun kestoa. Toisaalta toteutuksen laatutaso laskisi eikä laajennusalueita voitaisi toteuttaa täysin esteettöminä, sillä puurakenteisia tasoja ei saada tasattua jalkakäytävän tasoon. Puupintaisille korokerakenteille pääsy tapahtuisi luiskia pitkin.

Pohjoisesplanadin toteuttaminen kesäkatuna alkaen kesästä 2025 tarkoittaisi kertaluontoisena kustannuksena kalustehankintojen osalta noin 800 000 euron lisämäärärahatarvetta. Esplanadin alueen kokeilua varten hankittiin kaupungille kalusteita, joille on jo suunniteltu jatkokäyttöä kaupunkiympäristössä. Kalusteista osa on varattu sijoittumaan pysyvästi Kaisaniemenpuistoon, osa väliaikaisemmin Hietalahdentorille ja pääosa kalusteista on varattu käytettäväksi Kallion kesäkatujen toteutukseen kesiksi 2025 ja 2026. Kalusteiden kierrätys on huomioitu edellä mainittujen kohteiden budjetoinnissa vuodelle 2025. Määrärahatarve kohdistuu käyttötalouteen, sillä kyseessä on väliaikainen toteutus. Kertaluontoisen kalustehankinnan kustannusten lisäksi vuosittainen kesäkatu Pohjoisesplanadille aiheuttaisi noin 200 000 euron vuosittaiset kokeilurakenteiden rakennus-, kunnossapito- ja purkukustannukset.

Kesäkatujärjestelyjen toteuttaminen, vaikkakin vuosien 2023–2024 kokeilua kevyemmin ratkaisuin, aiheuttaisi vuosittain haittaa alueen viihtyisyydelle ja liikkumiselle rakentamisen ja purun aikana. Esplanadin kokeilun rakentaminen keväällä 2023 kesti noin 2 kuukautta. Kesäkatujärjestelyjen rakentaminen kestäisi arviolta keväisin noin 1 kuukauden ja purku syksyisin suunnilleen saman verran. Erityisesti kevään rakentamisen aikataulu on usein tiukka talviolosuhteiden päättymisen ja toisaalta terassikauden alkamisen myötä.

Pysyvien kesäkatujärjestelyiden osalta on huomionarvoista, että Helsingin keskustan liikenteeseen merkittävästi vaikuttavia hankkeita on suunnitteilla useita tuleviksi vuosiksi. Pohjois- ja Eteläesplanadin liikenteeseen vaikuttavat erityisesti Kaivokadun alueen kehittäminen sekä Esplanadin alueen peruskorjaus. Tämänhetkisen aikataulutiedon mukaan katutyöt Kaivokadulla käynnistyisivät 2027 ja kestäisivät kaksi vuotta. Kaivokadun työt, ajoneuvoliikenteen rajoittaminen ja mahdollisesti katkaiseminen kokonaan osaksi remonttiaikaa vaikuttavat merkittävästi myös keskustan toiseen poikittaiseen pääajoyhteyteen eli Esplanadeihin. Kaivokadun rakennustöiden aikana Esplanadeilla on perusteltua olla käytössä kaksi kaistaa suuntaansa. Esplanadin alueen katu- ja vesihuoltosaneerauksen rakennustyöt laajan hankekokonaisuuden osalta on ajoitettu käynnistyvän katuverkolla noin vuonna 2029. Näin ollen Pohjoisesplanadin toistuvat kesäkadut rajoittuisivat vain vuosille 2025 ja 2026 ennen ydinkeskustan merkittäviä remonteja.

Kesäkatujen kokeilun toimintamallista päätettiin ohjeellisena noudatettavana kaupunkiympäristölautakunnassa 8.11.2022 § 620. Toimintamallin mukaisesti kesäkatuja ja muita kävely-ympäristön kokeiluja toteutetaan ensisijaisesti kaduilla, joihin halutaan selvittää pysyvien muutosten mahdollisuuksia. Esplanadeilla kesäkatujen ei nähdä tuovan enää olennaisesti lisätietoa suhteessa vuosien 2023–2024 kokeiluun. Kesäkatuja on mahdollista toimintamallin mukaan toteuttaa myös toistuvina kesäkatuina, vaikka kadulle ei aiota edistää pysyviä ratkaisuja. Toimintamallissa kesäkatujen tulisi kuitenkin ensisijaisesti sijoittua paikallisverkolle, kun taas Esplanadit ovat osa autoliikenteen pääverkkoa. Huomioiden niin kesäkatujen toimintamallin kuin Esplanadin kokeilun alkuperäiset tavoitteet, toistuva kesäkatu ei ole tavoiteltava ratkaisu Esplanadeille.

Esplanadin alueen katujen jatkosuunnittelussa tullaan tarkastelemaan ratkaisuja, joilla Pohjoisesplanadin viihtyvyyttä ja kävelyolosuhteita voidaan parantaa pysyvin ratkaisuin. Jatkosuunnittelussa on mahdollista tarkastella liikenteellisten reunaehtojen sisällä myös joidenkin katujen kausittaista vaihtelua toistuvana kesäkatuna. Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (kaupunkiympäristölautakunta 1.10.2024 § 507) esitetään, että "Esplanadilla käynnistetään asemakaavan muuttaminen ja sen tavoitteeksi asetetaan riittävä autoliikenteen kapasiteetti ydinkeskustan poikittaiselle autoliikenteelle. Tällöin lähtökohtana on Esplanadin kaistajärjestelyjen säilyttäminen nykytilanteen mukaisina (2 ajokaistaa suuntaansa)." Pohjoisesplanadin pysyvä liikenteellinen ratkaisu määritetään asemakaavoituksen ja alueellisen liikennesuunnittelun yhteydessä, joiden on tarkoitus käynnistyä vuonna 2025.

Kaupunginhallitus antaa aloitteeseen lautakunnan lausunnon mukaisen vastauksen.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 30 §:n mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Kaupunginhallitus päätti 24.6.2024, että aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Haglund Mia Vakinaistetaan Pohjoisesplanadi kesäkaduksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024 § 597

HEL 2024-009132 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että Pohjoisesplanadista tehtäisiin pysyvä kesäkatu ja että kävelykeskustan jatkosuunnittelussa valmisteltaisiin vaihtoehtona sitä, että Pohjoisesplanadista tulisi kävelykatu.

Pohjoisesplanadin järjestämistä toistuvana kesäkatuna ei pidetä tarkoituksenmukaisena sen kerrallaan olevan lyhyen keston ja siihen nähden korkeiden toteuttamiskustannusten sekä rakentamisen ja purun aikaisien liikenteelle ja olemiselle syntyvien haittojen takia. Pohjoisesplana-

din valmistelu kävelykatuna on vastoin lähtökohtia, jotka ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on asetettu alueelle käynnistyvälle asemakaavamuutokselle.

Esplanadien alueen kokeilu valmisteltiin Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 15.11.2022 635 § mukaisesti toteutettavaksi vuodesta 2023 alkaen ja välitulokset tuotavaksi kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi syyskaudella 2023, jotta tulosten perusteella voidaan tehdä johtopäätökset jatkosta. Kokeilu suunniteltiin jatkuvan syksyyn 2024 ja kokeilujärjestelyjen purkaminen on alkanut lokakuussa 2024.

Vuosien 2023 ja 2024 aikana on seurattu kokeilun vaikutuksia alueen käyttöön, elinvoimaan, liikennemääriin, liikenteen sujuvuuteen, pelastustoimintaan sekä kysytyä niin alueella oleskelleiden, alueen toimijoiden kuin kaupunkilaisten näkemyksiä kokeilusta. Alueen viihtyisyyden on todettu parantuneen erityisesti kesäkaudella, kävellen liikkumisen ollen sujuvaa ja kävelijämäärät alueella ovat olleet suuria. Asukkaiden näkemys siitä, tulisiko alueella tehdä pysyviä kävely-ympäristön parannustoimenpiteitä, jos se tarkoittaa autoilun tilan vähentymistä samoin kuin alueen toimijoiden näkemykset kokeilusta jakautuvat selkeästi puolesta ja vastaan. Autolla liikkuminen ja huoltoliikenne on koettu hankalana kokeilun aikana. Näin ollen vuosien 2023–2024 seurannan käyttäjäkokemuksiin liittyvät tulokset eivät ole vain myönteisiä ja siten suoraan perustelisivat kesäkadun vakinaistamista.

Toistuvan kesäkadun toteuttaminen Pohjoisesplanadille tarkoittaisi kesäkadun toteuttamista ratkaisulla, joka voidaan purkaa talvikaudeksi pois. Esplanadin kokeilua 2023–2024 mukaileva, jalankululle ja oleilulle lisätilaa kesäaikaan tuova tilaratkaisu voitaisiin toteuttaa käyttämällä kaikilla kävelyn laajennusalueilla puupintaisia korokerakenteita kokeilun aikaisten kivipintaisten jalkakäytävän laajennusten sijaan. Tämä ratkaisu lyhentäisi vuosittaisen toteutuksen ja purun kestoa. Toisaalta toteutuksen laatu laskisi eikä laajennusalueita voitaisi toteuttaa täysin esteettöminä, sillä puurakenteisia tasoja ei saada tasattua jalkakäytävän tasoon. Puupintaisille korokerakenteille pääsy tapahtuisi luiskia pitkin.

Pohjoisesplanadin toteuttaminen kesäkatuna alkaen kesästä 2025 tarkoittaisi kertaluontoisena kustannuksena kalustehankintojen osalta noin 800 000 euron lisämääräraharvetta. Esplanadin alueen kokeilua varten hankittiin kaupungille kalusteita, joille on jo suunniteltu jatkokäyttöä kaupunkiympäristössä. Kalusteista osa on varattu sijoittumaan pysyvästi Kaisaniemenpuistoon, osa väliaikaisemmin Hietalahdentorille ja pääosa kalusteista on varattu käytettäväksi Kallion kesäkatujen toteutukseen kesiksi 2025 ja 2026. Kalusteiden kierrätys on huomioitu edellä mainittujen kohteiden budjetoinnissa vuodelle 2025. Määräraharve

kohdistuu käyttötalouteen, sillä kyseessä on väliaikainen toteutus. Kertaluontoisen kalustehankinnan kustannusten lisäksi vuosittainen kesäkatu Pohjoisesplanadille aiheuttaisi noin 200 000 euron vuosittaiset koikeilurakenteiden rakennus-, kunnossapito- ja purkukustannukset.

Kesäkatujärjestelyjen toteuttaminen, vaikkakin vuosien 2023–2024 koikeilua kevyemmin ratkaisuin, aiheuttaisi vuosittain haittaa alueen viihtyisyydelle ja liikkumiselle rakentamisen ja purun aikana. Esplanadin koikeilun rakentaminen keväällä 2023 kesti noin 2 kuukautta. Kesäkatujärjestelyjen rakentaminen kestäisi arviolta keväisin noin 1 kuukauden ja purku syksyisin suunnilleen saman verran. Erityisesti kevään rakentamisen aikataulu on usein tiukka talviolosuhteiden päättymisen ja toisaalta terassikauden alkamisen myötä.

Pysyvien kesäkatujärjestelyiden osalta on huomionarvoista, että Helsingin keskustan liikenteeseen merkittävästi vaikuttavia hankkeita on suunnitteilla useita tuleviksi vuosiksi. Pohjois- ja Eteläesplanadin liikenteeseen vaikuttavat erityisesti Kaivokadun alueen kehittäminen sekä Esplanadin alueen peruskorjaus. Tämänhetkisen aikataulutiedon mukaan katutyöt Kaivokadulla käynnistyisivät 2027 ja kestäisivät kaksi vuotta. Kaivokadun työt, ajoneuvoliikenteen rajoittaminen ja mahdollisesti katkaiseminen kokonaan osaksi remonttiaikaa vaikuttavat merkittävästi myös keskustan toiseen poikittaiseen pääajoyhteyteen eli Esplanadeihin. Kaivokadun rakennustöiden aikana Esplanadeilla on perusteltua olla käytössä kaksi kaistaa suuntaansa. Esplanadin alueen katu- ja vesihuoltosaneerauksen rakennustyöt laajan hankekokonaisuuden osalta on ajoitettu käynnistyvän katuverkolla noin vuonna 2029. Näin ollen Pohjoisesplanadin toistuvat kesäkadut rajoittuisivat vain vuosille 2025 ja 2026 ennen ydinkeskustan merkittäviä remonteja.

Kesäkatujen koikeilun toimintamallista päätettiin ohjeellisena noudatettavana kaupunkiympäristölautakunnassa 8.11.2022 (6. / 620 §). Toimintamallin mukaisesti kesäkatuja ja muita kävely-ympäristön koikeiluja toteutetaan ensisijaisesti kaduilla, joihin halutaan selvittää pysyvien muutosten mahdollisuuksia. Esplanadeilla kesäkatujen ei nähdä tuovan enää olennaisesti lisätietoa suhteessa vuosien 2023–2024 koikeiluun. Kesäkatuja on mahdollista toimintamallin mukaan toteuttaa myös toistuvina kesäkatuina, vaikka kadulle ei aiota edistää pysyviä ratkaisuja. Toimintamallissa kesäkatujen tulisi kuitenkin ensisijaisesti sijoittua paikallisverkolle, kun Esplanadit ovat osa autoliikenteen pääverkkoa. Huomioiden niin kesäkatujen toimintamallin kuin Esplanadin koikeilun alkuperäiset tavoitteet, toistuva kesäkatu ei ole tavoiteltava ratkaisu Esplanadeille.

Esplanadin alueen katujen jatkosuunnittelussa tullaan tarkastelemaan ratkaisuja, joilla Pohjoisesplanadin viihtyvyyttä ja kävelyolosuhteita voi-

daan parantaa pysyvin ratkaisuin. Jatkosuunnittelussa on mahdollista tarkastella liikenteellisten reunaehtojen sisällä myös joidenkin katujen kausittaista vaihtelua toistuvana kesäkatuna. Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (kaupunkiympäristölautakunta 1.10.2024/507 §) esitetään, että "Esplanadilla käynnistetään asema-kaavan muuttaminen ja sen tavoitteeksi asetetaan riittävä autoliikenteen kapasiteetti ydinkeskustan poikittaiselle autoliikenteelle. Tällöin lähtökohtana on Esplanadin kaistajärjestelyjen säilyttäminen nykytilanteen mukaisina (2 ajokaistaa suuntaansa)." Pohjoisesplanadin pysyvä liikenteellinen ratkaisu määritetään asemakaavoituksen ja alueellisen liikennesuunnittelun yhteydessä, joiden on tarkoitus käynnistyä vuonna 2025.

05.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Leena Sutela

Lisätiedot

Tia Salminen, projektinjohtaja: 09 310 33270
tia.salminen(a)hel.fi

09.12.2024

Asia/20

§ 799

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- valtuutettu Tuomas Rantasen aloite urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston laajentamisesta koskemaan myös kulttuuritoimijoita
- valtuutettu Minna Lindgrenin aloite musiikin opetuksen tarjoamisesta kaikissa kouluissa
- valtuutettu Amanda Pasasen aloite viherraiteiden lisäämisestä
- valtuutettu Otso Kivekkään aloite Taivallahden koulun liikenneturvallisuuden parantamisesta

Kaupunginhallitus

- valtuutettu Jenni Pajusen aloite selvityksen tekemisestä Helenin ja Vantaan Energian yhdistymisestä
- valtuutettu Mari Holopaisen aloite avoimuusrekisterin vapaaehtoisesta käyttöönotosta

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.11.2024 jätettiin kuusi aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrättyin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 800

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus jätti pöydälle otto-oikeusharkinnan kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 3.12.2024 § 670 osalta.

Kaupunginhallitus päätti, ettei se muilta osin ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 49.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta jättää pöydälle otto-oikeusharkinnan kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 3.12.2024 § 670 osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.12.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 780, 781, 782, 783, 784, 790, 792, 793, 795, 797, 798, 799 ja 800 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 785, 786, 787, 788, 789, 791, 794 ja 796 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

09.12.2024

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiaksi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

09.12.2024

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

ANVISNINGAR OM HUR MAN BEGÄR OMRÖVNING

786 § i protokollet.

Den som är missnöjd med beslutet kan framställa en skriftlig begäran om omprövning. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Den tid inom vilken omprövning ska begäras

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska inlämnas till Helsingfors stads registratörskontor senast den bestämda tidens sista dag under registratörskontorets öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i den bestämda tiden. Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får begäran om omprövning inlämnas första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Omprövning begärs hos Helsingfors stadsstyrelse.

Omprövningsmyndighetens kontaktuppgifter är:

Skyddad e-post: <https://securemail.hel.fi/>

09.12.2024

Använd alltid skyddad e-post när du skickar personliga uppgifter.

Nämn alltid diarienumret (t.ex. HEL 2021-000123) i ditt meddelande om ditt ärende redan har upptagits till behandling vid Helsingfors stad.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

Formen för och innehållet i begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska göras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I begäran om omprövning ska uppges

- det beslut som begäran om omprövning gäller
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs
- vem som begär omprövning
- på vilka grunder den som begär omprövning är berättigad att göra detta
- kontaktuppgifter till den som begär omprövning

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor

09.12.2024

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Daniel Sazonov

Minna Lindgren

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 13.12.2024.